Milliyet
ÇOCUK
19 Kasım 1979 • Sayı 47 • 10 Lira

Her hafta
ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

Bir çizgi romanın tamamı
ORMAN MAHKÛMLARI

TEMEL REİS

MANTO

BİR DAHA SENLE HİÇ KONUŞMAYACAĞIM...
HIH! SANKİ UMURUMDAYDI. KONUŞMAZSAN KONUŞMA.

HEY.. BU DA NESİ ? NELER OLUYOR?

BİR GÖSTERİ Mİ YAPIYOR SUNUZ?
YOO! NEREDEN ÇIKARDIN BUNU?

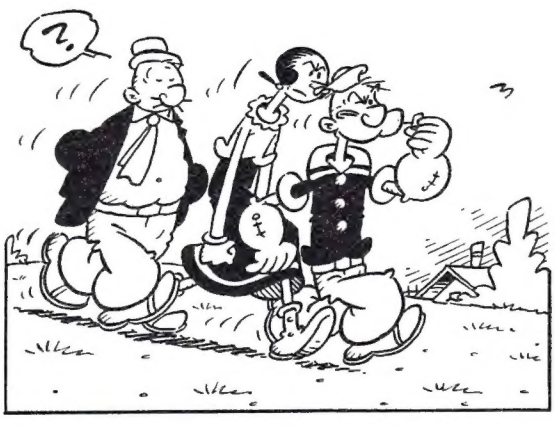

NE YAPIYORSUNUZ?
SAFİNAZ BENİMLE KONUŞMUYOR.

TEMEL'LE BİR DAHA HİÇ KONUŞMAYACAĞIM.
© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

AMA ONUNLA BİRLİKTE YÜRÜYORSUN.

BİR YERE GİDİYORUZ.
TEMEL BANA YENİ BİR MANTO ALACAK. ONDAN SONRA KONUŞMAYACAĞIM. HİÇ BANA MANTO ALMADAN KÜSER MİYİM?
BUD HAGENDORF
5-15

OKURUN SESİ

● Dergimizi çok seviyorum. Çok beğendiğim "Uzay Çocukları"nı kitap biçiminde yayımlayabilir misiniz?
TUFAN GÜNGÖREN
(Çatalça)

Sevgili okurumuz, Mıstık ağabeninizin özenerek çizdiği 'Uzay Çocukları'nı yakında bir kitap halinde sizlere sunacağız. Esenlikler dileriz.

● Dergimizi çok seviyorum. Öyküleri, Tarihte Bu Hafta'yı, Pıtırcık'ın Serüvenleri'ni ve Kirpi Çocuk gibi yazı dizilerini ilgiyle izliyorum.
VURAL BÜYÜKSOY
(İstanbul)

● Pembe Panter'in tüm serüvenlerinin yayımlanmasını diliyorum.
RAHİME KAYA
(Çankırı)

● Dergimizi çok beğeniyorum. "Pembe Panter"i yeniden yayımlarsınız çok sevineceğim.
CANAN BAĞLAÇER
(Ankara)

Hiç üzülmeyin sevgili okurlarımız. Çok kısa bir süre sonra her iki çizgiromanın da yayımına başlayacağım.

● Dergimiz tek kelimeyle çok güzel. Fıkra ve bilmeceye daha çok yer verirseniz çok sevineceğim.
ESRA ŞEN
(Adana)

HAFTANIN MEKTUBU

Dergimizde yayınlanan "İnsanlığın Evrimi" adlı ansiklopediyi çok beğeniyorum. Derslerimde bu ansiklopediden yararlanıyorum. Bize bu ansiklopediyi kazandıran Milliyet Çocuk Dergisi hazırlayıcılarına teşekkür eder en içten sevgi ve saygılarımı sunarım.
ÇAĞLAYAN UĞUR
(İstanbul)

bizden size

UZUN bir süredir dergimizin ortasında yayımladığımız klasikler için Türkiye'nin dört bir yanından mektuplar geliyor. Bir çok kardeşimiz bu çizgi-romanlarımızı çok sevdiklerini, daha uzun bir sire yayımlarına devam etmemizi istiyorlar. Bu okurlarımızın dileklerine uyarak, daha uzun bir süre onların yayımını sürdüreceğiz...

BU sayının öyküsü Süleyman Bulut'tan: Bebek ve Kardeşi... Öyküyü hepinizin beğeni ile okuyacağınıza inanıyoruz.

YİNE dergimizle birlikte parasız olarak verilen, "İnsanlığın Evrimi" adlı ansiklopedimiz, "Televizyon" bölümü ile sürüyor. Çoğumuzun merak ettiği konuları bütün detayları ile anlatan ansiklopedimizi biriktirmeyi unutmuyorsunuz değil mi?

SÜREKLİ dizilerimiz, "Tarihte Bu Hafta", "Pıtırcık'ın Serüvenleri", "Kirpi Çocuk", "Halit Kıvanç Sizlerle" Bu haftada da yeni konularla sizlerle birlikte... Unutmadan anımsatalım... "Mehmet'in Çevre Dosyası" adlı dizimizde, bir süre önce açılan, "Çevre Yarışması"nın sonuçları da yer alıyor. Kazanan kardeşlerimize başarılar dileriz.

BU haftalık bu kadar. Haftaya buluşuncaya kadar hepinize iyi günler, başarılı çalışmalar dileriz...

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları / 4
Bebek ve Kardeşi / 8
Halit Kıvanç Sizlerle / 9
Edebiyat Sevgisi / 10
Totoş / 12
Pıtırcık'ın Serüvenleri / 16
Kirpi Çocuk / 17
Mehmet'in Çevre Dos... / 18
Orman Mahkumları / 19
Tarihte Bu Hafta / 51
Test / 52
Bizim Ali / 54
Taşkın Amca / 55
Matematik Oyunları / 57
Red Kit / 58
Bilmece -Bulmaca / 62
Kompüter / 64
Mektup Arkadaşı / 64
Yanıtlar / 64
Okurdan Okura / 65
Eğlence Sayfası / 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN
Genel Yayın Müdürü: ÜLKÜ TAMER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: GÜL ÖNET
Teknik Yönetmen: EDİP ALŞAR

Pazartesi günleri yayımlanır ● 19 Kasım 1979 ● 1979 / Sayı 47 ● Sıra No: 338

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır ● *Adres:* Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Basın Sarayı, Cağaloğlu, İstanbul ● *Abone koşulları:* 1 yıl: 455 TL / 6 ay: 227.50 TL ● Uçakla: 1 yıl: 553 TL / 6 ay: 266.50 TL ● Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir ● Türkiye'de satış fiyatı: 10 TL ● Kıbrıs için satış fiyatı: 12.50 TL

UZAY ÇOCUKLARI

KİRLİ GEZEGEN YMIS TIK

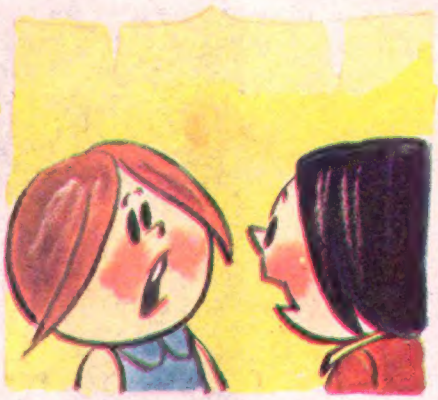

NEDEN KIZSIN? İSTEDİĞİNİZ KİTABI OKUYA BİLİRSİNİZ DEDİ.

HAKLISIN. KİTAPLARA TEMİZ BAKTIĞIMIZI BİLİYOR. NEDEN KIZSIN?

OH.. ÇOK İLGİNÇ ŞEYLER BUNLAR. TAM BİN YIL ÖNCEKİ GAZETELER.

BAK, BAK.. UÇAN İNSANLAR...

EVET. BİR BALONA ASILI SEPETE BİNMİŞLER. DEMEK BENDEN ÖNCE DE DÜŞÜNMÜŞLER BUNU...

YALNIZCA DÜŞÜNMEMİŞLER. BAŞARMIŞLAR UÇMAYI.

EVET ZEPLİN DENİLEN DAHA BÜYÜK BALONLA DAHA ÇOK İNSAN UÇMUŞ.

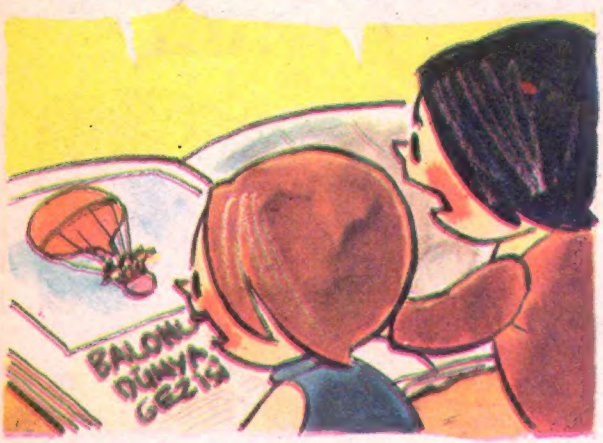

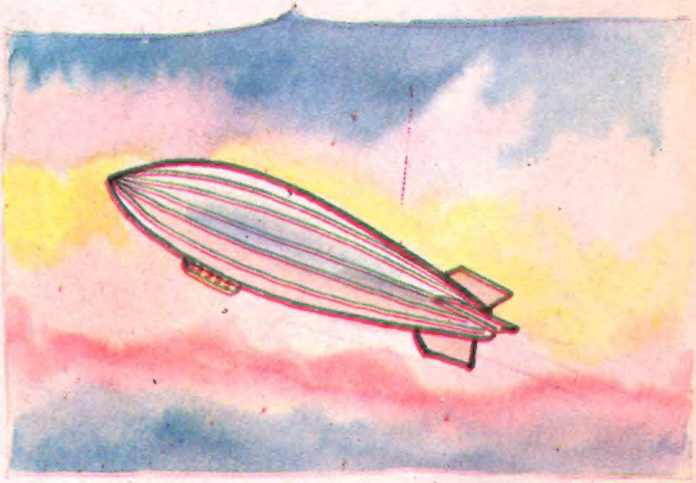

AMA ÇOK TEHLİKELİYMİŞ. İÇİNDEKİ UÇUCU GAZ PATLAYINCA BİR ÇOK İNSAN ÖLMÜŞ...

BAK BAK... UÇAN BİR MAKİNE DAHA. BUNA DA UÇAK DİYORLARMIŞ.

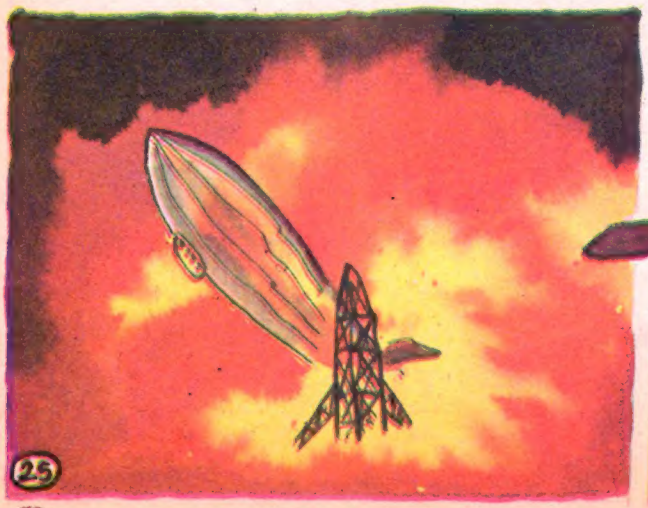

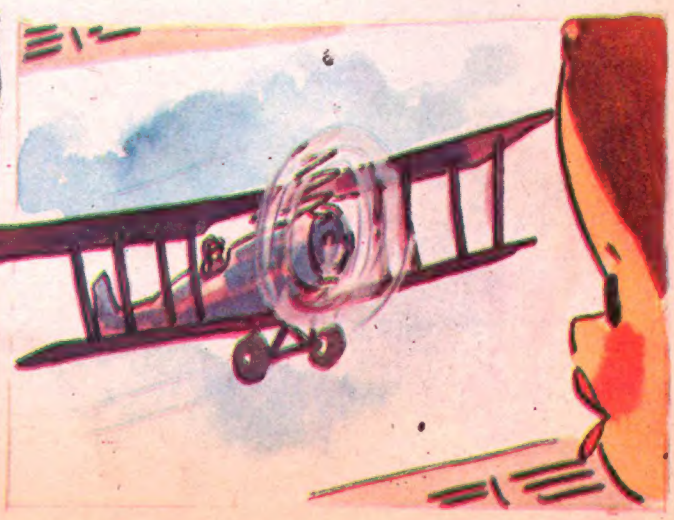

BURADA DA BAŞKA BİR MAKİNE VAR. OTOMOBİL DİYORLARMIŞ

BENZİN DENİLEN BİR YAKITLA YÜRÜYORMUŞ.

BU GAZETE DE UÇAKLARIN GELİŞMESİNİ GÖSTERİYOR.

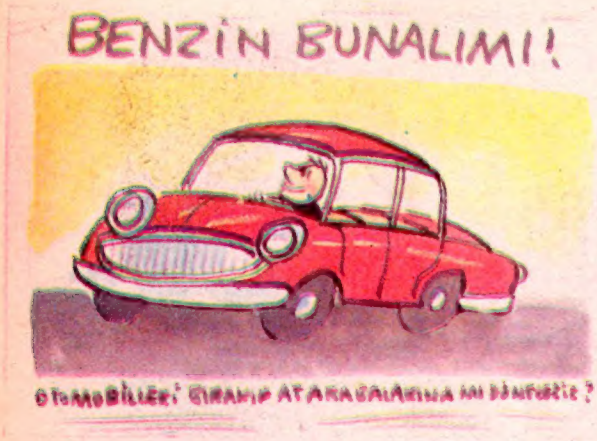

OH.. NE KADAR ÇOK ŞEY ÖĞRENDİK. UÇAKLAR OTOMOBİLLER, GEMİLER NE KADAR GELİŞMİŞ

ŞAŞILACAK İŞ. BÜTÜN BUNLAR, BİZİM GEZEGENİMİZDE OLMUŞ HA?

TARİH DERSİNDE ÖĞRETMEN BUNLARDAN HİÇ SÖZ ETMEDİ.

OYSA NE KADAR İYİ BÜTÜN BUNLAR. KİM BİLİR YAŞAMI NASIL KOLAYLAŞTIRMIŞTIR

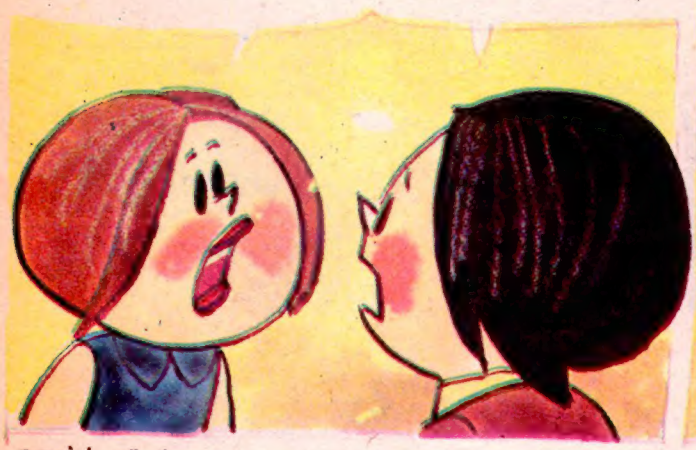

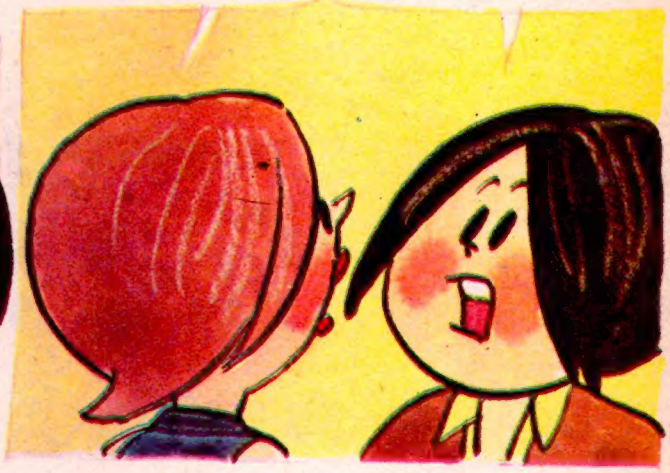

PEKİYİ BÜTÜN BUNLAR BİZİM ADAMIZDA MI OLMUŞ?

HAYIR BAK. DÜŞÜNDÜĞÜM GİBİ BAŞKA ADALAR DA VARMIŞ GEZEGENİMİZDE. BU ÇOK BÜYÜK KARA PARÇALARINA KITA DİYORLARMIŞ.

AKLIM KARIŞTI. NE OLMUŞ, BU BÜYÜK KARA PARÇALARINA? BU KADAR BÜYÜK TOPRAKLAR VARKEN BİZ NEDEN KÜÇÜÇÜK BİR ADADA YAŞIYORUZ?

BELKİ BATMIŞTIR O KITALAR. BELKİ DE BÜYÜKLERİMİZİN BİLMEMİZİ İSTEMEDİKLERİ KÖTÜ İŞLER OLDU.

ŞU GAZETENİN BAŞLIĞINA BAK.

SAVAŞ! NE DEMEK SAVAŞ ACABA? OKUYALIM BAKALIM.

GAZETE

SAVAŞ BAŞLADI.

AKIL ALMAZ İŞLER OLMUŞ GÜNEŞ..UÇAN MAKİNELERDEN, GAZETENİN UÇAK DEDİĞİ MAKİNELERDEN BOMBALAR ATMIŞLAR. ŞEHİRLER YANIP YIKILMIŞ, İNSANLAR ÖLMÜŞ.

OYSA BEN İNSANLARA YARARLI OLMAK İÇİN UÇAN BİR MAKİNE YAPMAK İSTİYORDUM.

ATOM BOMBASI!.. ÜF NE YAZIYOR GAZETE BAK! ÇOK BÜYÜK ZARARLARA NEDEN OLMUŞ BU SİLAH.

EVET PATLADIĞI YERDE ÇEVRE ÇOK UZUN SÜRE YILLARCA HİÇ BİR CANLININ YAŞAYAMAYACAĞI BİÇİMDE KİRLENİYORMUŞ.

BU BOMBANIN OLUŞTURDUĞU RADYO AKTİF KÜLLER UZUN SÜRE HAVADA KALIYORMUŞ. RÜZGÂRLAR BU KÜLLERİ ÇOK UZAKLARA SÜRÜKLÜYORLARMIŞ. BUNLARIN GİTTİĞİ YERLERDE CANLILAR ÖLÜYORLARMIŞ.

NEŞEM KAÇTI BENİM.

BENİM DE NEŞEM KAÇTI, GÜN AĞABEY. KEŞKE BULMASAYDIK BU ODAYI.

KÜÇÜCÜK BİR SİNEK NEDEN OLDU BUNA.

ATALARIMIZ "SİNEK UFAKTIR MİDE BULANDIRIR" SÖZCÜĞÜNÜ BOŞUNA SÖYLEMEMİŞLER.

BENİM MİDEM SİNEKTEN DEĞİL, BU SAVAŞ DENİLEN İNSANLIK DIŞI OLAYDAN BULANDI.

BİRAZ DAHA BAKALIM ŞU GAZETELERE. BELKİ İYİ ŞEYLER DE BULURUZ.

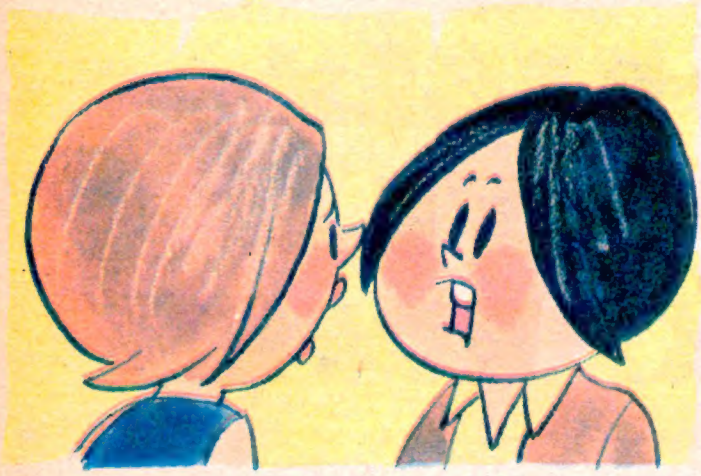

DÜNYAMIZ KALABALIKLAŞIYOR. ÇOK HIZLI NÜFUS ARTIŞI GELECEK YILLARDA AÇLIĞA NEDEN OLACAK.

ADAMIZDA HİÇ BÖYLE SORUNLAR YOK. AÇ KALABİLECEĞİMİZ HİÇ AKLIMA GELMEZ DOĞRUSU.

BU GAZETE DE ÇEVRE KİRLENMESİNDEN SÖZ EDİYOR. TEKNİK ÇOK GELİŞTİ. İNSANLAR AYA ULAŞTILAR AMA ÇEVRE KİRLENMESİ SORUNUNA ÇÖZÜM BULUNAMADI.

ÇEVRE KİRLENMESİ AYA YOLCULUK.. UÇMUŞLAR İNSANLAR, UÇMUŞLAR...

BU BİRİKMİŞ GAZETELERDEN GEÇMİŞ UZUN YILLARDA NELER OLUP BİTTİĞİNİ ÖĞRENDİK, AMA KAFAM İYİCE KARIŞTI.

ZEHİRLİ TARIM İLAÇLARI OTOMOBİL, UÇAK EKSOZLARINDAN, BACALARDAN ÇIKAN GAZLAR, PLASTİK MADDELER SANAYİ ARTIKLARI, DÜNYAMIZI ÇÖPLÜĞE BENZETMİŞ.

DEDELERİMİZ RAHAT YAŞAYALIM DERKEN GEZEGENİMİZİ KİRLETMİŞ, VERİMLİ TOPRAKLARI YOK ETMİŞLER.

EVET HAVAYI DA SOLUNAMAYACAK KADAR ZEHİRLE DOLDURMUŞLAR. AMA NASIL OLMUŞ TA ADAMIZ BU KADAR TEMİZ KALMIŞ ?

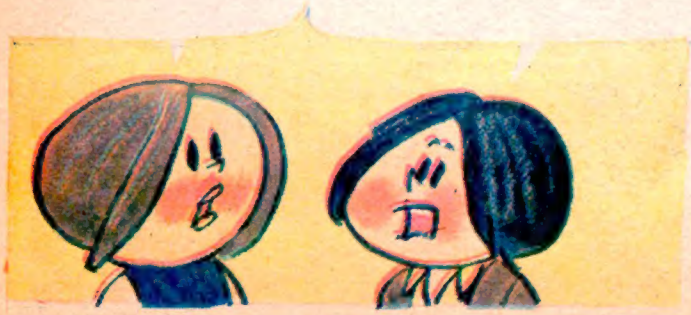

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

BEBEK VE KARDEŞİ

SÜLEYMAN BULUT

AYŞEEEE çabuk gelmezsen ben başlıyorum bak!

Ayşe çocuk kardeşini mindere yatırmış, bir eliyle sallarken kendini çağıran sesi duymuyor değildi. Ama dışarıya çıkabilmesi için kardeşinin uyuması gerekiyordu önce. Yarım saattir uğraşıyor:

– Uyu bebek uyu, uyu da büyü, diye ninniler söylüyordu.

Durup baktı kardeşinin yüzüne. Küçük elini yumruk yapıp, "Agu, agu" diye sesler çıkarmıyordu artık. Uyumuştu demek.

Buna çok sevindi Ayşe çocuk. Kızmaya başlamıştı artık. Biraz daha uyumasaydı bir tokat atacaktı yüzüne. Küçük bir tokat elbet, hani şöyle yalancıktan bir tokat. Öyle babanın tokadı gibi vurur mu hiç, bir tanecik kardeşi bebek! Annesi fabrikaya giderken:

– Kardeşini sakın ağlatma, olur mu kızım,demişti de.

– Bebekler ağlatılmaz ki, ben biliyorum bunu anne, karşılığını almıştı Ayşe'den.

Bebeğin yüzüne beyaz ince bir örtü örttü.

– Seni sineklere yedirir miyim hiç, uyu benim bebeğim.

Tam kalktı, aydı: Selimiye kendini çağırmıyor muydu ne? Kulaklarını pencereye dayayıp gökyüzüne doğru çevirdi. – Oturdukları yer bodrum da– Hafif hafif vınılayan fırtınanın sesinden başka ses yok. Kızmış mıydı Selimiye? Kardeşini zor uyutmuştu işte. Yoksa ilk çağırışta koşacaktı.

Saçı başı dağınık koştu. Merdivenleri ikişer ikişer atladı. Vardı, kapının önüne.

Selimiye geniş mavi bir leğenin başında. Yanında bir kova elinde sarı bir bebek var. Bebeği sabunlayıp sabunlayıp kovadan su döküyordu üstüne. Ayşe'yi görünce burun kıvırdı:

– Geldin mi?

– Ancak uyuttum kardeşimi, çok aksi bir şey görsen.

Sustu. Selimiye'den bir şeyler bekledi. Olmayınca:

– Sen başladın mı?

– Bitiyor bile. Ne yapayım çağırdım çağırdım....

– Kardeşimi uyuttum, dedi Ayşe.

– Bana ne.

Sarı bebek sabun köpükleri arasında sırtüstü duruyordu, leğende. Yüzündeki gülümsemeye bakalırsa mutluydu banyo yapmaktan. Biliyorlardı sevineceğini. Ayşe bebeğin kolundan tutmak istemişti ki, Selimiye bağırdı:

– Olmaz. Kendi bebeğimi kendim yıkarım, yardım istemem.

Ayşe çocuk her ne kadar:

– Hani ortak yıkayacaktık, benim bebeğim gelinceye kadar, dediyse de, Selimiye'nin indinde beş para etmedi bunlar. Dedi ki:

– Ne zaman gelecek senin bebek?

– Yarın.

– Hep öyle dersin. Dün de, önceki gün de yarın dedin...

REFİK DURBAŞ'DAN ŞİİRLER

ZEYNEP'İN KUŞLARI

KİRAZ KÜPELİ KIRLANGIÇ

Kendi
sesiyle
yarışan
bir
kırlangıç
içimde
annemin
sevgisi

SİNEMA SEVEN SERÇE

Serçeyle bir daha sinemaya gitmem
ne zaman perdede bir koru görse
uçup gidiyor dalların yeşilinde
uçup gidiyor onunla birlikte
bütün çocuklar ve anılar
bir ben kalıyorum tek başıma
yalnızlık korusunun sinemasında

Serçeyle bir daha sinemaya gitmem

MAVİ YELELİ AKBABA

Ak: Lunaparkların kiraz akvaryumu
Baba: Sesi ekmek kokan gül peteği
Akbaba: Bir kuş. Kuşların babası

Duyar duymaz bu sözcükleri
öğünmeye başladı kurnaz akbaba
benim babası diye bütün kuşların

Sen düşlerimin mavi yeleli atı
öğünmen boşuna, gözlerime bak
bu yalanınla beni değil de
okula gitmeyen kuşları kandırırsın
ancak

Ne yapsındı Ayşe?

Annesinin:

– İşte kardeşin, sana bebek! Ne yapacakmışsın bebeği, dediğini söyleyemezdi ki. Hele kurum kurum kurunan Selimiye'ye hiç söyleyemezdi. Yeniden alttan almayı denedi:

– Birlikte yıkıyalım mı?

– Olmaz dedim, aptal mısın sen?

– Sensin aptal

– Yaaaa, benim bebeğim var diye değil mi?

– Hiç bile değil.

Ayşe Selimiye'ye dilini çıkarıp, eve koştu.

Geri çıktığında elinde büyük bir leğen vardı. Bıraktı oraya girdi içeri yeniden. Carı carı yürüyordu.

Bu kez elinde su dolu bir kova ile göründü. Bırakıp girdi içeri.

Selimiye bebeğini yıkamayı bırakmış, ne yapacağını merakla izliyordu Ayşe'nin.

Yeniden göründüğünde kucağında kardeşi duruyordu. Tombul elleriyle gözlerini oğuşturuyordu bebek. Belli, yeni uykudan kaldırıldığı.

Ayşe kardeşinin üstündeki giysiyi sıyırıp çıkardıktan sonra leğene oturttu. Kovadan su alıp döktüğü an, bebek çığlığı bastı. Ayşe hiç aldırmadan sabun sürüyor, su döküyordu.

– Ağlama bebeğim, ağlama sen, seni pırıl pırıl yapacağım, ağlama canım benim, hadi sus

Selimiye'nin canı kaldı bebekte. Yaklaşıp bir süre seyretti. Ayşe onu görmemiş gibi davranıyordu.

– Birlikte yıkıyalım mı dedi Selimiye.

– İstemem, dedi Ayşe, bütün öfkesiyle bağırdı:

– Sen o yalancı bebeğini yıka, benim gibi sahici bebeğin yok ya...

Selimiye öylece bakıyordu. Bebeğin çırpınışları, bağırması...

Ayşe:

– Senin bebek ağlayabilir mi ha ağlayabilir mi?

Sağdan soldan komşular yetişti.

– Kız ne yapıyorsun dünkü bebeğe, bu soğukta yıkanır mı ha yıkanır mı? Bırak su dökmeyi!

Komşular mosmor olmuş - Soğuktan ve ağlamaktan - bebeği sarıp sarmaladılar. Ayşe ise daha hıncını alamamıştı Selimiye'den:

– De bakalım böyle güzel bebeğin var mı senin? Yok. Ne yapayım ben öyle yalancıktan bebeği. Sahici bebeğin yok ya oh olsun, oh olsun...

Selimiye bebeğini kolları arasına sıkıştırmış nerdeyse ağlayacak.

halit kıvanç SİZLERLE

DÜNYA KUPASI VE BİZ

FUTBOL – SEVMEZ okurlarımdan bir haftalık izin istiyorum. Bu haftalık, "futbolsever" okurlarımla başbaşa olabilmek için... Fakat onlar da isterse, merak edip şöyle bir göz gezdiriverirler yazıma...

Daha 1982 yılına epey varken, o yıl yapılacak 12. Dünya Kupası finallerinin heyecanı şimdiden başladı. Çünkü, sonu oraya varan elemelerin kuraları çekildi, gruplar oluştu. "Dünya Kupası", futbol dünyasını dört yılda bir kaynaştıran büyük spor olayı... 1920'de, Uruguay'ın girişimiyle başlayan turnua, araya giren savaşlar nedeniyle bir ara aksamıştı. 1950'den bu yana ise, aralıksız sürüyor. Bugüne dek düzenlenen 11 kupada, evsahipliği açısından Avrupalılar 6-5 önde.. Ama kupayı kazanma bakımından 6-5 üstünlük, Güney Amerikalılarda.. 3 kez Brezilya'nın, 2 kez Uruguay'ın, 1 kez de Arjantin'in kazandığı Dünya Kupası'nı Avrupa'dan İtalya ve Federal Almanya 2'şer, İngiltere de, 1 kez aldı.

Finallerin evsahipliği, nöbetleşe Avrupa ve Amerika ülkeleri arasında el değiştiriyor. Son şampiyona geçen yıl Arjantin'de yapıldığından, gelecek turnuada evsahipliği, bir Avrupa ülkesine geçecek. Bu onurlu yük de, İspanya'nın omuzlarında 1982'de...

Onikinci Dünya Kupası'nın eleme gruplarının, bu yakında oluştuğunu belirtmiştim yukarda.. Biz gene zorlu bir gruba düştük. Çekoslovakya ve Sovyetler gibi iki devin yanısıra, Galler gibi çetin bir rakip var.. Geriye, kala kala kendimizden hafif gördüğümüz İzlanda kalıyor. Hani hiç belli olmaz... Bir bakarsınız, o bile sürpriz yapabilir. Kötümser mi görünüyorum? Kötümser görünen ben değilim ki.. Kâğıt üstündeki görüntü, kötümser olan.. Öylesine bakıyorum, böylesine bakıyorum. Pek iç açıcı gelmiyor bana..

"Bu Kupada grupların sadece birincileri değil, ikincileri de finallerde oynayacak. Bu, bize bir şans yaratmaz mı?", diye soran sporsever okurum az değil.. İlk bakışta şans gibi de.. Bu şansın peşinde koşacakları düşününce... Çekoslovakya ile Sovyetler Birliği grubumuzdaki iki finalistliğin en güçlü iki adayı... Galler'den önce, bu ikisinden birini altetmemiz gerekiyor. Yani, Galler ve İzlanda altımızda kalacağı gibi... Ya Sovyetler'i ya da Çekoslovakya'yı devirmemiz şart... Ne dersiniz, kolay mı?

Şimdiki halde, en büyük umudumuz "Top yuvarlaktır", sözünden ibaret.. O yuvarlak top, garip garip yuvarlanır da, bizim maçlarda hep karşı kalelere girerse, ne âlâ!.. Fakat aynı yuvarlak top, kendisini yuvarlamamız için usta vuruşları hep bizden beklerse!.. Çok bekler gibime geliyor.

Bunca karamsarlıktan sonra, iyimserliğe doğru minicik ışık tutan bir söz: Tüm söylediklerim, "şu an" için.. Hele Avrupa Kupası maçları tamamlansın.. Hele Dünya Kupası eleme maçları yaklaşsın. Bakalım o güne kadar biz ne duruma geleceğiz, rakiplerimiz ne duruma gelecek? Ufukta şu anda göründüğünü söylediğimiz kara bulutlar kar mı getirecek, yağmur mu? Yoksa beklenmedik bir rüzgâr çıkıp da dağıtıverecek mi bu bulutları? En iyisi, bir süre beklemek... Sonra daha kesin konuşmak...

✱

DÜNYA KUPASI nedeniyle, bir kaç okurum da geçmişi soruyor, "Dünya Kupalarında Türkiye'nin ne yaptığını" yazmamı istiyorlar. İşte 1930'dan, 1978'e yaptıklarımızın (ya da yapamadıklarımızın) listesi:

O 1930, 1934 ve 1938'deki ilk 3 Dünya Kupası'na katılmadık.

O 1950'deki 4. Dünya Kupası elemelerinde Suriye'yi 7–0 yendik, final hakkı elde ettik. Ama Uruguay'ın uzaklığından gidemedik, finalde oynayamadık. Yani: Parasızlıktan elendik, kazandığımız halde..

O 1954'deki 5. Dünya Kupası, bizim için zafer kupasıydı. Tek zafer kupası... İspanya'yı eleyerek finallerde oynama hakkını aldık ve oynadık da.. Bugüne dek ilk ve son olarak.. İspanya ile 3 maçımız: 1–4,

Devamı 66'sayfada

edebiyat sevgisi

selim ileri

ROMAN OKUMAYI SEVER MİSİNİZ ?

HAKLISINIZ: Şiir-şiir... Haftalardır şiirden söz açıyoruz, değil mi? Yetti artık. Sanki yalnız şiir, edebiyat. Roman yok mu, öykü yok mu, deneme, eleştiri, anı, oyun, vb. yok mu? Var tabii. Onlar da şiir kadar tat veriyor bize. Onları da şiir kadar seviyoruz.

Şiiri edebiyatın denektaşı sayıyoruz ama. (Şimdi, niye böyle sayıyoruz derseniz gücenirim. O zaman önceki yazılarımı okumadığınız ortaya çıkar çünkü.)

Denektaşımız yanımızda bulunsun. Ama biz, bu haftadan başlayarak, bir süre romanın kıyılarında dolaşalım. Teknemiz EDEBİYAT, bakalım roman ülkesinin hangi kıyılarında gezdirecek bizi. Ne şiirin, ne de romanın kıyıları biter; uçsuz bucaksız ülkelerdir ikisi de...

Her hafta bir çocuk dergisinin sayfalarına eğildiğinize göre, okumayı seviyorsunuz demektir. Peki, roman okumayı da seviyor musunuz?

Ben eskiden şiir okumayı sevmezdim nedense, öykü okumayı da. Gelgelelim hakiki bir roman kurduydum. Elimden düşmezdi roman. O yıllar niçin böylesine roman düşkünüydüm? Şimdi yeniden değerlendirdiğimde, o yıllarda romanı salt "konusu", "anlattığı olaylar" için okuduğumu çok iyi anımsıyorum. Kısacası, romanın içerdiği "serüvene" gönül verir, bu edebiyat türünün başka nice özelliğini gözden yitirirdim.

Romanla ilk tanışmalarımız, genellikle "olaylar" ve "serüven" çerçevesinde gelişir. Bu yüzden de okul kitapları, romanı tanımlarken öncelikle bu özelliklerin üzerinde durur.

Okullarımızda okutulan iki kitabın roman tanımlarına bir kez daha göz gezdirelim mi? Beşir Göğüş'le Kemal Demiray'ın birlikte hazırladıkları, ortaokullar için yazılmış "Türkçe" adlı yapıt şöyle diyor:

"Romanlar, bir ana fikir etrafında birbirine bağlı birçok 'olaylar'dan meydana gelir. Oysa hikâyede, yalnız bir tek 'olay' üzerinde durulur. Hikâye ile roman arasındaki fark da budur."

S. Aykun - İ. İleri - A. Birkan ve R. Gökyayla'nın hazırladıkları "Türkçe Dersleri" ise şöyle tanımlıyor romanı:

"Yaşanmış ya da tasarlanmış uzun ve birbirine bağlı birçok olayı bir temel düşünce ekseninde toplayarak anlatan edebi eserlere 'roman' denir. Romanlarda olayın geçtiği yer, zaman ve olayı yaratan, olayların içinde yaşayan kişiler belirtilir. Konularına, anlatım özelliklerine göre romanlar: 'macera romanı', 'psikolojik roman', 'tarihi roman', 'gerçekçi roman' gibi çeşitlere ayrılır."

SANATIN, edebiyatın, burada irdelediğimiz gibi herhangi bir edebiyat türünün tanımını yapmak enikonu güç bir iştir. Tanımlar, doğrudan doğruya tanımlayıcıların görüşünü açıklar. Ama iki tanımda da ortak kimi özellikler var farkındaysanız.

Bir kez, romanın "olaylardan" söz açtığı söyleniyor. Sonra her romanda bir "ana fikir", bir "temel düşünce" irdeleniyor. Olayları iyice aza indirgeyen, temel düşünceyi roman sanatının sınırlarını aşmayacak biçimde yansıtan yapıtlarda bile.

Romanın kesinkes belirlenebilecek türleri var mı? Yukarıdaki tanım-

ROMANA DAİR BAZI HAKİKATLER

(...) Bütün romanların değerleri de hiçbir zaman amaç ve ereklerine göre değil, fakat her zaman sanattaki değer ve başarılarıyla ölçülmek gerekir.

Gerçi, romanın düzenleniş ve yazılışını salt bir ticaret işi sayanlar, bu üç yüze yakın sayfalık kitabı tıpkı bir bakkal malı gibi satmak isteyenler vardır. Nasıl ki, içinde merak uyandıracak, gönül avutacak ve kapı aralığından biraz soysuz aşk öyküsü havası duyuracak bir anlatı aradıkları bu kitabı, gerçekten tıpkı bir bakkaldan, içinden ne çıkacağını bildikleri bir kutu gibi satın almak isteyenler de vardır. Bu, sanat ve edebiyat dışında kalan büsbütün ayrı bir iştir. Bunu zaten konu dışında tutuyor ve söze ancak edebiyat meselesi olunca karışıyoruz. Bazı eleştirmenlerin yanılgısı böyle eserleri duygu ve fikirle meydana gelen hakiki sanat eserleriyle karıştırmaktır. Bu tür kitaplar "roman" olsalar da, edebiyat ile hiçbir ilgi ve ilişkisi olmayan şeylerdir. Diyelim kötüleyerek bunlardan edebiyat çerçevesi içinde söz açmak da boş yere birtakım karışıklıklara sebep oluyor.

Öte yandan, sanatın gelişimine yarayan genel kurallar, sanat eserlerini kendince birtakım kurallara bağlayarak, onlara dar birtakım sınırlar çizmek isteyenler değil, tersine onları kaba bir sıradanlıktan kurtararak tam bir içtenliğin ağırbaşlılığına erdirmeye yol açanlardır.

Romanın güdebileceği erekleri herhangi bir ilke adına yadsımak ve besleyebileceği çeşitli amaçları kırmaya çalışmak kadar edebiyata zararlı bir şey olamaz. (...)

Abdülhak Şinasi Hisar

lardan ikincisi, "Var," diyor. Gerçekten de kimi romanlarda ruhsal portre çizimi, insanlar arasındaki ilişkilerin psikolojisi daha ağır basar. Bu tarz romanlar, serüvene pek yer vermez. Kendiliğimizden psikolojik roman deriz böyle bir yapıta. Öte yandan, roman sanatı da, yüzyıllar içinde ilerlemiş; türleri arasında bir kaynaşma yaratmıştır. Örneğin, Attilâ İlhan adlı bir romancımız "Aynanın İçindekiler" başlığını taktığı bir dizi romanında, tarihi, psikolojiyi ve güncel gerçekleri içiçe dile getiriyor. Attilâ İlhan'ın amacında, roman türünün olanaklarını genişletmek, çoğaltmak özlemi yatıyor. "Aynanın İçindekiler" dizisi büyükler için yazılmış. İlerde okuyacağımız bu romanların yapısına eğilelim biz şimdilik.

Attilâ İlhan, Osmanlı-Türk tarihinin yakın geçmişinden yola çıkarak, günümüze değin uzanan bir zaman dilimini romanlaştırmış her şeyden önce. Öyle ya, günümüzü anlamak için, bugünü var eden koşulları bilmek gerekir. Yazar da, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünü, Kurtuluş Savaşı'nı, demokrasi savaşımlarımızı irdeliyor. Attilâ İlhan'a göre, bugünün koşulları da o yıllardan kaynaklanmakta. Ama yazar, kendine özgü bir tutumu yeğlemiş. Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünü ya da Kurtuluş Savaşı'nı bir tarihsel roman gibi anlatmıyor; tarihten söz açmakla birlikte, alabildiğine bağlı "gerçekçi romana". Bunun gibi, roman kişilerinin ruh dünyalarını en ince ayrıntılarına dek sergilediği için, "psikolojik romandan" da yararlanıyor enl:onu.

GÖRÜLÜYOR ki, romanın çeşitleri, türleri de kalıplar içine oturtulamaz. Bu kalıpları, bir ortak düşünce edinebilmek için kullanırız. Ama sanat yapıtı, bütünüyle özgür bir ortamda gelişir.

Roman nasıl çıktı ortaya? İngiliz yazarı George Thomson, bakın ne güzel yanıtlıyor bu soruyu:

"Bizim anladığımız anlamdaki şiirin gerçekleşmesi için atılan ilk adım dansın bir yana bırakılmasıydı. Böylece türkü ortaya çıktı. Türküde şiir müziğin özü, müzik de şiirin biçimidir. Daha sonra bu ikisi de birbirinden ayrıldı. Şiir türküden aldığı biçimi kendi mantığının özüne göre yalınlaştırarak korudu, ritim yapısı şiirin biçimi oldu. Şiir, ritim düzenine bağlı olmaksızın, kendi iç bütünlüğü olan bir hikâye anlatır. Böylece, daha sonraları şiirden düzyazı ile yazılmış hikâyeler ve romanlar doğmuş oldu." (Cevat Çapan çevirisi.)

Demek ki, başlangıçta bizim denektaşı ŞİİR kol geziyordu ortalıkta. Sonra şiir, arkadaşı danstan ayrıldı. Onun tek başına gelişmesini istiyordu belki de. Dans tek başına gelişecekken, şiir de kendi yolunda yürüyecekti.

Şiirin biçimi her şeyden önce "ritim"di. Ritim sözcüğü Yunanca. Sözcüklerin, duyguların, düşüncelerin, vb' nin düzenli aralıklarla yinelenmesi anlamına geliyor burada. Tıpkı bir güz yağmurunun pencerelerimize vuran damlalarının çıkardığı ses gibi; düzünlü, tartımlı. Ama bu, şiirin biçimiydi. Bir yandan da şiir, kendi başına bir öykü anlatıyordu. Başakların yeşermesinden devşirilmesine değin uzanan bir süreci ya da zamanla bambaşka konuları: bir kahramanı, bir savaşı, bir aşk öyküsünü...

Zamanı gelmişti artık: ÖYKÜ de kardeşi şiirden ayrıldı. Tek başına olmak istiyordu; insanların edebiyat gereksinimine yalnızca "öykü" olarak yanıt getirecekti... Bugünkü anlamıyla öykünün romandan önce doğduğunu, geliştiğini söyleyebiliriz.

ROMANA gelince; roman, ilk önce Batı Avrupa'da göründü. Ne şiire benziyordu; ne de bütünüyle öyküydü. Birtakım öykücüklerin yanyana gelmesinden oluşuyordu. Gelişti, serpildi, bugünkü yetkin durumuna ulaştı.

Devamı 55'sayfada.

Dağarcık

ATTİLÂ İLHAN

1925 yılında Menemen'de doğdu. Günümüzün en tanınmış şair ve romancılarından. Denemeler, gezi notları, anılar da yazdı. Yapıtlarında toplumsal değerleri öne çıkararak, bireyin bugündeki ve yarındaki mutluluğunu irdeledi. Toplumcu bir dünyagörüşe yaslanıp, tek tek her bireyin güvenliğini araştırdı.

Kendine özgü imge ve söz dizimlerinden oluşan şiirleri, Attilâ İlhan'ın yeni şiirimizde geniş yankılar yaratmasını sağlamıştır. Genç kuşaklar üzerinde de büyük bir etki uyandıran bu şiirler şu kitaplarda toplanmış bulunmaktadır: "Duvar" (1948), "Sisler Bulvarı" (1954), "Yağmur Kaçağı" (1955), "Ben Sana Mecburum" (1960), "Belâ Çiçeği" (1962), "Yasak Sevişmek" (1968), "Tutuklunun Günlüğü" (1973), "Böyle Bir Sevmek" (1977).

Attilâ İlhan, başlangıçta tek tek romanlar yazdıysa da, 1973'ten bu yana, "Aynanın İçindekiler" başlıklı bir ırmak-roman üzerinde çalışmaktadır. Irmak-romanlar, birbirinin devamı niteliğindeki yapıtlardan oluşur. Bu yazarımızın ırmak - romanı ise, günümüz Türkiye'sinin tarihsel, ekonomik, toplumsal bir genelgörünümü betimliyor. Diziden şimdiye dek üç roman yayımlandı: "Bıçağın Ucu" (1973), "Sırtlan Payı" (1974), "Yaraya Tuz Basmak" (1978).

totoş

SEN GADDAR BAKIŞ. HAPİSTEN KAÇMAK İÇİN KILIK DEĞİŞTİR-DİM. SİZE UFAK BİR ŞAKA YAPMAK İSTİYORDUM.
SALAK.
HA..HA.. AMA BELKİ BU SALAKLIĞINI KULLANABİLİRSİ-NİZ. POLİS KILIĞINDA OLURSAN, SENDEN KUŞKULANMAZLAR. ONLARI RAHATÇA GÖZETLEYEBİLİR-SİN.
OLDU PATRON!
ŞİMDİ GİYSİLERİ-Mİ GERİ VERİR MİSİNİZ PATRON?
"SONDAN BİR ÖNCEKİ İĞNE" DEDİĞİ-Nİ DUYMADIM MI SANIYORSUN AÇIKGÖZ?
KARINIZ BURADA DEĞİL
PATRON, BİR SAATTEN BERİ PEŞİMİZDE POLİS VAR.
O SAF GÖZ..
NE? SAF GÖZ, SAF MI DEĞİŞTİRDİ?
HAİN. KALLEŞ. KARDEŞ SATAN.
PAF! ŞOF!
SALAK! KILIK DEĞİŞTİRDİĞİ-Nİ VE BUNUN İŞE YARAYABİ-LECEĞİNİ GÖRMÜYOR MUSUN.
BU MESLEKTE DE AMMA DAYAK YENİYOR.
HI?
ÖYLEYSE BANA YARDIM EDEBİLECEKSİN DEMEK. BU KÖROLASICA HEMŞİRENİN BANA SON İĞNEYİ YAPMASINA ENGEL OLACAKSIN.
MERAK ETME.
BURADA OLMALI. UMARIM SÖZÜNÜ ETTİĞİNİZ HAYDUTLARI ONU
İŞTE ORADA GADDAR BAKIŞ. KORU BENİ.
OWR.
HAYDİ. BATIRIN. TUTUYORUM ONU.
BU SONUNCU.
AMA AMA?
BANA ATTI-ĞIN DAYAKTAN SON-RA NE UMUYOR-DUN?

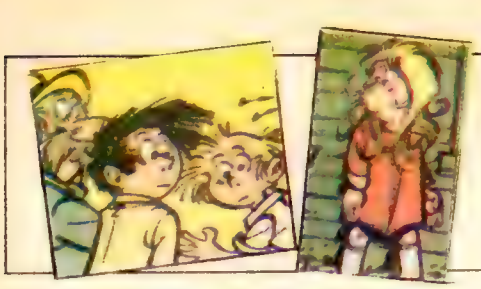

totoş

KARIMI ARAMAYA GİDİYORUM. ONU BULMALIYIM.
SİZİN YERİNİZE GİDEYİM Mİ?
AMA SİZ ONU TANIMIYORSUNUZ Kİ.

HE! HE! BÖYLECE TANIŞMIŞ OLURUZ.
AMMA GARİP ADAM HA.

SON İĞNENİ DE YEDİĞİNE GÖRE, GİYSİLERİMİ VEREBİLİRSİN SAF GÖZ.
SAĞOLUN PATRON!

HEMEN BU İŞİ BİTİRMELİ. ÇOCUKLAR BENDEN KUŞKULANIYOR GALİBA.

FELAKETZEDEMİZ. ACELESİ VE BİR DERDİ VAR GALİBA.

BUNLAR NEREDEN ÇIKTI?
ÇABUK GİYİNDİK PATRON.
SUS VE YÜRÜ.

KULÜBENİN ÇEVRESİNDE DOLANAN TİPLER. İHTİYARIN PEŞİNDELER. BEN DE ONLARI İZLEYECEĞİM.

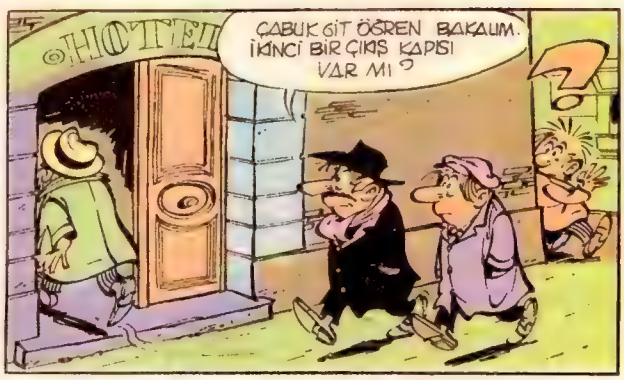
HOTEL
ÇABUK GİT ÖĞREN BAKALIM. İKİNCİ BİR ÇIKIŞ KAPISI VAR MI?

BİR OTELE GİRDİ. BİZ ONA KULÜBEMİZİ VERMEDİK Mİ? GARİP...

BAŞKA ÇIKIŞ KAPISI YOK.
BEKLEYECEĞİZ.

BÜTÜN BUNLAR ÇOK GARİP. GİDİP TOTOŞ'A HABER VEREYİM.

HİÇ ÇAKTIRMADAN BEKLEYELİM.
HER ZAMANKİ GİBİ PATRON.
25

totoş

BİR OTELE GİRDİ TOTOŞ. O HAYDUTLAR DA KAPIDA BEKLİYOR.
BELKİ İZLENDİĞİ İÇİN OTELE GİRDİ...
BİR FİKRİM VAR.
EĞLENMEK İÇİN, GİDİP ONU O İKİ HAYDUTUN ELİNDEN KURTARACAĞIM. HA HA ÇOKTANDIR ONLARA ŞAKA YAPMIYORDUM...
MERHABA ÇOCUKLAR.
FENA FİKİR DEĞİL.
HER YERDE SİZİ ARIYORUM
?
İĞNE SAATİ!..
NE? AMA SONUNCUYU YAPMAMIŞ MIYDINIZ?
BU İHTAR İĞNESİ.
NE? HI..HI.. HUPPS. HEM İĞNEYİ BANA DEĞİL, SAF GÖZ'E YAPMALISINIZ. ÖYLE DEĞİL Mİ SAF GÖZ?
BEN SİZİ SİYAH PARDÖSÜNÜZDEN TANIMADIN MI SANDINIZ.
HA!HA!HA!..
HA!HA!HA!HA!..
...HA!HA!HA!HA!..
H...
KLONK
HÎ!HÎ!HÎ!
ERTESİ GÜN...
MORALİNİ BOZMAK İSTEMİYORUM AMA BU İHTİYARLARA BENİM DE ÇOK GÜVENİM YOK.
AMA OLAY ÇOK...
BASİT. İKİ YAŞLI 30 YIL ÖNCE TOPRAK ALTINDA KALMIŞ SERVETLERİNİ ARIYORLAR. BİR TAKIM HAYDUTLAR DA BU SERVETİ ELE GEÇİRMEYE ÇALIŞIYOR.

totoş

DEVAM EDECEK

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY-Türkçesi: VİVET KANETTİ-Resimler: SEMPE

SIRMA

ANNEM okul arkadaşlarımı eve çağırmama izin verdi, ben Sırma'yı da çağırdım. Yanımızdaki evde oturan bay ve bayan Kontplak'ın kızları Sırma'nın, sarı saçları, mavi gözleri vardır.

Arkadaşlar gelir gelmez, Lüplüp yemek odasına göz atmaya gitti. Döndüğünde, "Biri daha mı gelecek? İskemleleri saydım, bir pasta

daha gidiyor elden" d di. Ben, yanımızdaki evde turan bay ve bayan Kontrplak'ın kızları Sırma'yı da çağırdığımı söyledim.

— Ama o bir kız! dedi Gümüş.

— Eee, ne olacak yani? dedim.

— Biz kızlarla oynamayız, dedi Dalgacı. Eğer buraya gelirse onunla hiç konuşmayız, oynamayız da, ne yani yalan mı?

— Ben evime kimi istersem onu çağırırım. Eğer hoşuna gitmiyorsa suratını dağıtabilirim, dedim.

Ama suratını dağıtmaya zaman olmadı, kapı çalındı, içeri Sırma girdi.

Üstünde, salondaki perdelerin kumaşından bir entari vardı, ama onunki koyu yeşildi, deliklerle dolu bir de beyaz yakası vardı. Çok kıyaktı Sırma, ama can sıkıcı olan bebeğini de yanında getirmiş olmasıydı.

— Pıtırcık, arkadaşlarını Sırma'ya tanıtmayacak mısın? dedi annem.

— Bu Toraman, dedim. Bu Sırım, bu Dalgacı, Bu Gümüş, bu da Lüplüp.

— Benim bebeğim de Jaja. Entarisi ipek.

Kimseden çıt çıkmayınca, annem kahvaltının hazır olduğunu, sofraya oturabileceğimizi söyledi.

Sırma Lüplüp'le ikimizin arasına oturdu. Annem fincanlarımıza kakao döktü, önümüze birer parça pasta koydu, her şey çok güzeldi ama kimseden ses çıkmıyordu, sınıfa denetmenin geldiği gün gibi. Sırma Lüplüp'e döndü:

— Ne kadar çabuk yiyorsun! Hiç senin kadar hızlı yiyen bir çocuk görmedim ömrümde! Harika bir şey! dedi.

Sonra gözkapaklarını çok çabuk, birkaç kez birbirine vurdu.

Lüplüp'e gelince, o gözkapaklarını birbirine hiç vurmadı, Sırma'ya baktı, ağzındaki koca lokmayı yuttu, kızardı ve aptal aptal güldü.

— Hıh! dedi Gümüş. Ben istersem ondan da hızlı yerim!

— Saçmalıyorsun, dedi Lüplüp.

— Lüplüp'ten daha hızlı yiyebileceğini hiç sanmıyorum, dedi Sırma.

Lüplüp yine aptal aptal güldü, Gümüş:

— Göreceksin! dedi.

Hızlı hızlı pastasını yemeğe başladı. Lüplüp yarışa katılamıyordu, çünkü hakkını yemişti, ama ötekiler son sürat yemeğe koyuldular.

— Kazandım, diye bağırdı Toraman, dört bir yana kırıntılar savurarak.

— Sayılmaz, dedi Sırım. Tabağında çok az pasta kalmıştı.

— Yok canım? Çok vardı işte! dedi Toraman.

— Güldürme beni, dedi Dalgacı. En büyük pasta benimkiydi, yarışı ben kazandım sayılır!

Bu hileci Dalgacı'nın suratını yine dağıtmak istiyordum, ama annem geldi, kocaman gözlerle masaya baktı.

— Ne? Pastayı bitirdiniz mi? diye sordu.

— Ben henüz bitirmedim, dedi Sırma. Sırma çok yavaş yiyor, ufacık lokmalarını ağzına atmadan önce bebeğine öneriyordu. Ama bebek tabii bu öneriyi kabul etmiyordu.

— Kahvaltınızı bitirince bahçeye çıkıp oynayabilirsiniz. Hava çok güzel, dedi annem.

Gitti.

— Futbol topun burda mı? diye sordu Dalgacı.

— İyi fikir, dedi Sırım. Pasta yemek konusunda çok yeteneklisiniz belki ama futbolda iş değişiyor. Topu kimse benden kapamaz!

— Güldürme beni, dedi Gümüş.

— Pıtırcık çok güzel takla atar, dedi Sırma.

— Takla mı? Ben hepsinden iyi takla atarım. Yıllardan beri takla atıyorum, dedi Toraman.

— Yalan söylerken hiç utanmıyorsun değil mi? dedim. Takla şampiyonu olduğumu çok iyi biliyorsun!

— Hadi gel, kozumuzu paylaşalım, dedi Toraman.

Bahçeye çıktık, Sırma

sonunda pastasını bitirmişti.

Bahçede Toraman ve ben, hemen takla atmaya başladık. Sonra Gümüş bizim bu işi çok iyi bilmediğimizi söyledi, o da takla atmaya koyuldu. Sırım bu alanda pek yetenekli sayılmazdı, Dalgacı da birkaç takladan sonra durmak zorunda kaldı çünkü cebindeki misket çimenlere düşüp kayboldu. Sırma bizi alkışlıyor, Lüplüp, bir eliyle kahvaltı sonrası için evden getirdiği çöreği yiyip, diğer eliyle Sırma'nın bebeği Jaja'nın elini tutuyordu. Beni şaşırtan, Lüplüp'ün bebeğe çöreğinden parçalar ikram etmesiydi, genellikle Lüplüp kimseye bir şey vermez, arkadaşlara bile.

Misketini bulan Dalgacı:

— Peki bunu yapabilir misiniz? dedi.

Ellerinin üstünde yürümek takla atmaktan daha zor, denedim ama her keresinde düştüm. Toraman bu işi iyi kıvırıyor, ellerinin üstünde Dalgacı'dan daha uzun durdu. Belki de Dalgacı, cebinden bir daha düşen misketini aramaya koyulduğu için.

— Ellerinin üstünde yürümek hiç bir işe yaramaz. Asıl yararlı olan ağaçlara tırmanmasını bilmektir.

Sırım ağaca tırmandı, şunu söylemem gerekir ki bi-

zim ağaç kolay ağaç değildir, çok az dalı vardır, var olan dallar da taa tepede, yaprakların yanındadır.

Biz güldük, çünkü Sırım elleri ve ayaklarıyla ağaca sarılmıştı ama çok çabuk ilerleyemiyordu.

— Çekil ordan, ağaca nasıl tırmandığını göstereyim, dedi Gümüş.

Ama Sırım ağacı bırakmak istemiyordu, Gümüş ve Dalgacı da ağaca tırmanmaya çalıştılar. Sırım:

— Bana bakın, bana bakın. Tırmanıyorum! diye bağırıyordu.

İyi ki babam evde değildi, çünkü bahçedeki ağacın üstünde soytarılıklar yapmamızdan çok hoşlanmaz. Ağaçta yer kalmadığı için Toraman ve ben takla atıyorduk, Sırma da her birimizin attığı taklaları sayıyordu.

— Sırma! Gel! Piyano dersin! diye bağırdı.

Sırma Lüplüp'ün kucağından bebeğini aldı, bize el salladı ve gitti.

Sırım, Dalgacı, Gümüş ağaçtan indiler, Toraman doğruldu, Lüplüp:

— Geç oldu, ben gidiyorum, dedi.

Hepsi gitti.

Çok kıyak bir gündü, amma da güldük, ama Sırma eğlenebildi mi acaba, bilmem.

Gerçekten Sırma'ya biraz ayıp oldu. Nerdeyse hiç konuşmadık onunla, hep aramızda oynadık, sanki Sırma bizimle değilmiş gibi.

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

BİT YOKLAMASI

MÜDÜR bey kulaklarımızı acıtmadan çekti. Ama biz çok acımış gibi yüzümüzü buruşturup, gözlerimizi kısarak birbirimize baktık. İzmarit'e döndü. "Çağırın bunların velilerini, konuşun!" dedi. Kadın sabırsız sordu. "Eeee? Onların velileri gelene kadar benim camım kırık mı kalacak?" Müdür hiç oralı olmadan dışarıya seslendi. "Şevket efendiii!" Az sonra içeriye girdi Şevket efendi. "Bunları öğretmenlerine teslim et." dedi müdür. "Hanım da sizinle gelsin. Sınıflarda bit araştırması var. Geç kalmasınlar!" Kadın yeniden karşı koydu. "Şimdi de sınıfa mı gireceğim müdür bey? İşim var benim." Müdür sinirli, "Beş dakikalık iş efendim." dedi. "Merak etmeyin. Öğretmenleri çözümler." Şevket efendi ile dışarıya çıkarken İzmarit, "Bir de bit çıktı başımıza efendim." dedi. "Bütün okullara yayılmış."

Sınıfın kapısı açıldığı zaman, arkadaşların hepsi başlarını öne eğmiş bit araştırması için Selma öğretmeni bekliyorlardı. Şevket efendi, "Hocanım.." dedi. "Bunlar bu kadının camını, çerçevesini indirmişler. Müdür bey size yolladı. Neyse cezaları versin dedi."

Selma öğretmen, çocukların kafasında bit aramaktan çok sıkılmıştı anlaşılan. Bize baktı. "Eeee?" dedi. "Ben ne yapacak mışım?" Şevket efendi omuz silkti. "Bilmem artık orasını hocanım. Vaziyet bu.." Çıktı, gitti.

"Yerlerinize oturun çabuk!" dedi Selma öğretmen. Camı kırılan kadının yanına gitti. Alçak sesle konuşmaya başladılar. Sıramıza oturduk. Sınıf sessizdi. Hilmi parmağıyla göstererek, "Lale'den bit çıktı." dedi. Tek başına oturuyordu sırasında. Selma öğretmen eve yollamak istemiş. Ağlamış Lale.

Salih, "Sen şimdi biti boşver de biz ne olacağız?" dedi. "Aslında camı sen kırdın. Benim de babamı çağırıyor müdür. Kadın parayı istiyor öğretmenden bak. Nasıl ödeyeceğiz?" Selma öğretmen sesini yükseltti. "Anladım hanımefendi" dedi. "Siz taktırın camınızı. Ben onların velilerini çağırtır neyse ücreti alırım. Başka ne yapabilirim şu anda? Görüyorsunuz çocukların başında bit arıyorum." Kadın diretti. "Ben parasını almadan gitmem." dedi. "Akşama kadar da camcı peşinde koşacağım."

Selma öğretmen para çantasını çıkardı. "Ne kadar?" dedi. "Geçen hafta 250 liraya taktırdım. Bu hafta pahalandıysa bilmem." diye yanıtladı kadın. Parayı aldı. Söylenerek çıktı sınıftan. "İşin yoksa cam taktır. Camcı ara.." Selma öğretmen yanımıza geldi. "Eğin başlarınızı öne bakayım." dedi. "Bu parayı siz bana ödeyeceksiniz. Gündeliklerinizden.. Anlaşıldı mı? Simit almak yok. Çikolata almak yok artık."

MEHMET'İN ÇEVRE DOSYASI

ATİLA ALPÖGE ■ DEVRİM ALPÖGE

ÇEVRE YARIŞMASI SONUÇLARI

YARIŞMANIN sonuçlarını aşağıda açıklıyoruz. 15 kardeşimiz birincilik ödülünü paylaştılar. Böylece her biri 20 kitaplık armağana hak kazandılar. Öte yandan 10 kardeşimizin de çalışmalarını değerlendirmek gerekti. Onlar da başarı ödülü elde ettiler. Ödülleri 7'şer kitap oldu.

Ödül kazanan yapıtlar arasında neler yok ki! Karikatürler, şiirler, resimler, öyküler var. Hatta birkaç tane de "bilim kurgu" türünden öykü var; yani gelecekte olabilecek olayları olmuş gibi hayal edip anlatan yazılar... Bunları olabildiğince yayımlayacağız. Nitekim bu sayıda iki örnek bulacaksınız. Yan sütunlarda Ayfer Pervan ile, Özlem Üstün yer alıyorlar. Gelecek sayılarda bunu sürdüreceğiz.

Ne yazık ki, bazı resimleri basmakta zorluk çekiyoruz. Teknik olanaksızlıklar nedeniyle... Örneğin Ender Erdoğan "tarihi eserlerin durumu"nu çizmiş. Dört kubbeli bir tarihsel yapının çevresi çöplük halinde. Güzel bir resim. Altuğ Seven çevre kirlenmesinin neredeyse tümünü tek bir resimde göstermiş. Sokağa çöp atanlar, fabrika dumanları, güneşi örten dumanlar, gürültü yapan araçlar, satıcıların bağırmaları... Ümit Ersöz ise resminde çöp konusunu işlemiş. Çöp içinde yüzen bir mahalle. Herkes çöpünü sokağa döküyor... Sinekler.. Kediler, köpekler.. Özlem Sayın'ın resmi çok anlamlı. Küçük bir kızın çevresinde dumanlar, fabrikalar, çöpler, gürültüler, hava kirlenmesi.. Ve küçük kız gürültünün, pisliğin olmadığı, yemyeşil ve çok güzel bir çevreyi hayal ediyor. Filiz Candan Henden ise gürültüyü çok ilginç bir biçimde işlemiş. Resmin tam ortasında bir pencere ve kulaklarını tıkamış bir çocuk. Çevresinde satıcıların bağırması, korna sesleri, sonuna kadar açılmış bir radyo, çalınan bir davul, çanlar, başka gürültüler. Daha da güzeli, bütün bu resimler gazetelerden küçük küçük kesilmiş ve gelişi güzel yapıştırılmış bir fonun üzerinde. Gazete yazıları tam bir kargaşayı çok iyi yansıtıyor. . . .

Yarışmaya katılan bütün kardeşlerimizi kutlarız.

BİRİNCİLİK ÖDÜLLERİ

MEHMET AKSU (Adapazarı)
CİHANNUR ALPAK (Zonguldak)
MERAL ASLANKAYA (İzmit)
TAŞKIN ÇELİK (Kars)
ATİLA BUMİNHAN DİNÇKAN (İstanbul)
FİLİZ CANDAN HENDEN (Giresun)
MELTEM KARAASLAN (İzmit)
FEVZİ KARATAŞ (Aydın)
HAYRUNNİSA ÖZER (Bursa)
AYFER PERVAN (İzmir)
ÖZLEM SAYIN (Kütahya)
EMİNE SEZER (Edirne)
YUNUS ŞEKER (Çatalca)
EMRE YALÇIN (İstanbul)
TÜLİN YILMAZ (Yeşilyurt - İzmir)

BAŞARI ÖDÜLLERİ

ENDER ERDOĞAN (Konya)
ÜMİT ERSÖZ (İzmir)
NURAY KALE (Diyarbakır)
SEMİHA KEÇECİ (Konya)
ELİF METİN (İzmir)
ŞERİFE OĞUZ (Anamur)
ALTUĞ SEVEN (İstanbul)
NİGAR TUNA (İzmir)
ÖZLEM ÜSTÜN (Adana)
CUMA YARIM (Hatay)

DENİZ KİRLİLİĞİ

Ayfer Pervan

Biz tatili geçirmek için her yaz Güzelbahçe'ye gideriz. Denize ya plajdan ya da tanıdığımız bir ailenin evinin önünden giriyoruz. Plajın yanında bir liman var. Limandaki balıkçı motorlarının denize akıttıkları yağların yanısıra bir de kötü davranışları var. Örneğin denizden tuttukları parçalanmış, güzel olmayan, kokuşmuş balıkları çöpe değil de denize giren insanların sağlığını etkileyecek şekilde kıyıya yakın yerlere atıyorlar. Bir de, açık denizde kullandıkları yiyeceklerin artıklarını gene yüzülen yerlere döküyorlar. Kazancını denizden sağlayan bu insanların, denizin kıymetini bizlerden daha iyi bilip denizi kirletmek bir yana, denizi temiz tutup, kirletenleri uyarmaları gerekmez mi?

Ama denizi yalnız balıkçılar kirletmiyorlar. Deniz kıyısında evi bulunanlardan bazıları da çöplerini denize döküyorlar. Bu aileler, balıkçıları denizi kirletiyorlar diye kınamalarına karşın kendileri de kirletmekten geri kalmıyorlar.

Denizin böyle kirletilmesi insan sağlığını büyük ölçüde etkiliyor.

BİR FIKRA

Özlem Üstün

Toplum kurallarına uyan biri, bir gün bindiği vapurda yanında oturan kişinin çekirdek yediğini, kabukları da yere attığını görmüş. Adam dayanamamış, sormuş:

— Beyefendi, kabukları niye yere atıyorsunuz?

Çekirdek yiyen adam sorana dönmüş:

— Bravo kardeşim! Ne kadar zamandır kabukları yere atarım. İlk farkına varan sizsiniz.

*

Capitan Marryat

ORMAN MAHKÛMLARI

XVII. YÜZYILIN ORTALARINDA, İNGİLTERE PARLEMENTOSU KRAL I. CHARLES'İN YÖNETİMİNE KARŞI GELDİ VE 5 YIL SÜREN İÇ SAVAŞI BAŞLATTI...

NASEBY SAVAŞINDA CROMWELL'İN BİRLİKLERİ "GERÇEKÇİLERE" ÖNEMLİ KAYIP VERDİRDİLER...

BU SAVAŞTA CHARLES'IN KAHRAMAN KOMUTANI ALBAY BEVERLEY DE ÖLDÜ...

HABER KISA ZAMANDA ALBAY'IN SATOSUNA ULAŞTI...

ÇOCUKLARIM, BABANIZ, YEĞENİ İÇİN SAVAŞIRKEN CAN VERDİ. KIYMETİNİ BİLİN.

ANCAK, ALBAY'IN KARISI UZUN-TÜDEN YATAĞA DÜŞTÜ VE...

JACOB, KIZKARDEŞİM JUDİTH İLE ÇOCUKLARIMA İYİ BAKIN...

SİZE SÖZ VERİYORUZ.

BAYAN BEVERLY'NİN ÖLÜMÜNDEN BİRKAÇ GÜN SONRA JUDİTH YAŞLI HİZMETKARI ÇAĞIRDI...

ONLARI CHESHIRE'YE GÖNDERMEK DOĞRU MU?

ORASI DA EVİNDEN EKSİK BURADAN?

KRALIN İŞİNİN BİTTİĞİNİ VE ÇOCUKLARIN TEHLİKEDE OLDUĞUNU ANLAMIYOR, BUNAK!

BİRKAÇ GÜN SONRA JACOB'UN DEDİKLERİ ÇIKTI...

TANRIM. PARLEMENTO BİRLİKLERİ.

DUR! HÜCUM PLÂNI YAPACAĞIZ.

İZLER, KRALIN YENİ ORMAN YÖNÜNE GİTTİĞİNİ GÖSTERİYOR
BU YOL DA ALBAY BEVERLY'İN SATOSUNA ÇIKIYOR.
DEMEK, KRAL HAMPTON MAHKEMESİNDEN KURTULMUŞ.
BEN ALBAY'IN YANINDA ÇALIŞMIŞTIM. EVİ BİLİRİM. GİZLİ GEÇİT VE YOLLAR VARDIR.
KRALI YILLARCA ARASAK BULAMAYIZ.
HIMM.. GEREKİRSE YAKARIZ.
SALDIRI PLÂNI NEDİR?
GECE VAKTİ SATOYA GİRER, ATEŞE VERİR, KRAL KAÇARKEN DE YAKALARIZ.
GİDİP HABER VERMELİYİM.
ÇOK AZ ZAMANIM VAR...
JACOB, HEMEN ÇOCUKLARIN TEYZESİNİN YANINA KOŞTU.
PARLAMENTO BİRLİKLERİ BU YANA GELİYOR. AMAÇLARI SATOYU ELE GEÇİRMEK.
BEVERLEY MALİKÂNESİNE KİMSE DOKUNAMAZ.
YAŞLI KADIN BENİ DİNLEMEK BİLE İSTEMİYORDU...
ÇOCUKLARI DÜŞÜNÜN, EFENDİM.
GECE BİZİM EVE GÖTÜREYİM ONLARI.
SAÇMALAMA VE BENİ RAHAT BIRAK.
O SIRADA SATONUN MUTFAĞINDA...
KAÇIN! PARLAMENTO BİRLİKLERİ GELİYOR.
BAK, EDWARD!
NEREYE GİDİYORLAR, ACELE ACELE?

O SIRADA BIRLİK DE ORMANDA İLERLİYORDU...
TEYZENİZ BİZE GELMENİZE İZİN VERDİ.
SAHİ Mİ?
ORMANDAN ÇİLEK BİLE TOPLARIZ.
ACELEMİZ MI VAR?
EVE ANCAK VARIRIZ.
KÜÇÜK GRUP UZUN BİR YÜRÜYÜŞTEN SONRA...
NE GÜZEL KULÜBE BU!
BAYILDIM.
YAŞLI UŞAK ÇOCUKLARI YATIRDI...
SONRA DA ATINA ATLAYIP, SATOYA GERİ DÖNDÜ....
ALÇAKLAR! ZAVALLI KADINI DA ÖLDÜRDÜLER.
KULÜBEYE DÖNDÜĞÜNDE EDWARD'LA KARŞILAŞTI...
NE OLUYOR, JACOB?
CROMWELL'İN ADAMLARI TEYZENİ ÖLDÜRÜP SATOYU YAKTILAR...
DİNLE, SİZİN KİM OLDUĞUNUZU BİLMEMELİLER.
HAKLISIN. AMA BÜYÜYÜNCE BUNUN ÖCÜNÜ ALACAĞIM...

ERTESİ SABAH, JACOB ÇOCUKLARA HER ŞEYİ ANLATTI...
BENİMLE OLDUĞUNUZU KİMSE BİLMİYOR. HERKES SİZİ ÖLDÜ SANACAK.
KAÇMASAYDIK, BİZİ DE ÖLDÜRÜRLER MİYDİ?
BÜTÜN "GERÇEKÇİLERİ" ÖLDÜRÜYORLAR. ANCAK BU ORMAN BİZİ KORUR.
NEYLE YARIŞACAĞIZ? HİÇ BİR ŞEYİMİZ YOK.
BANA YARDIM EDERSENİZ, ÇÖZÜMLEYEBİLİRİZ.
ÇAMAŞIR YIKAMADA, YEMEK YAPMADA YARDIM EDERİZ. BAŞINDA ZORLANIR, AMA SONRA ALIŞIRIZ.
SEN MERAK ETME!
BEN DE TARLADA ÇALIŞIR VE HAYVANLARA BAKARIM.
ELDE ETTİĞİMİZ SÜT VE YUMURTALARI KASABADA SATARIZ.
ŞUNUN ŞURASINDA DAHA NE KADAR YAŞARIM. AMA BEN ÖLÜNCE KENDİ KENDİNİZE YETMEYİ ÖĞRENMELİSİNİZ...
BU HAYAT SİZE ZOR GELECEK AMA ALIŞIRSINIZ...
JACOB, KASABAYA ALIŞVERİŞE İNDİĞİNDE KONUŞULANLARA KULAK MİSAFİRİ OLDU...
ÇOCUKLAR DA EVDEYDİ. MUTLAKA ÖLMÜŞLERDİR.
O AKREBİN ÇOCUKLARINI ZATEN YAŞATMAZDIK.
"GERÇEKÇİ"NİN ÇOCUKLARI, BABALARI GİBİ HALKIN DÜŞMANIDIRLAR.
AYNI KANIDAYIM.
Shop
ÇOCUKLARIN NE SUÇU VAR?
KASABA MEYDANI
JACOB, ÇOCUKLAR İÇİN ELBİSE ALIRKEN, ASKERLERİN KOMUTANI İÇERİ GİRDİ...
BU ELBİSE BEŞ ŞİLİN? AMA ÇOCUĞUN YOK. NE YAPACAKSIN, ONU?
YEĞENLERİM BENİ GÖRMEYE GELDİLER DE.

DÜKKANCI ELBİSELERİ BİR TORBAYA KOYUP SORDU...
YEĞENLERİN OLDUĞUNU BİLİYORDUM. KAÇ TANE?
DÖRT. HADİ HOŞÇAKAL.
UFF! NEYSE, ATLATTIM.
ÇOCUKLAR ELBİSELERE SEVİNDİLER...
NE GÜZEL ELBİSE BU!
ÖBÜRÜ DE!
BENİ DİNLEYİN. HERKESE YEĞENİM OLDUĞUNUZU SÖYLEYECEKSİNİZ. HADİ İŞ BAŞINA.
SANA YARDIM EDEYİM..
VE İŞE KOYULDULAR...
PATATES SOYMAK NE ZORMUŞ!..
ZAMANLA ÖĞRENİRSİN.
AMA BİRDEN...
ASKERLER!
DEDİKLERİMİ UNUTMAYIN!
KRALIN ORMANDA GİZLENDİĞİNDEN KUŞKULANDIĞIMIZ İÇİN KİLİBENİ ARAYACAĞIZ.
BİZ KİMSEYİ GÖRMEDİK.
YAYA OLARAK FAZLA UZAĞA KAÇAMAZ.
KİMSE YOK, BURADA.
BURADA DA YOK.
KOKUSU GÜZEL. TADI NASIL, ACABA?
AĞIZLARININ TADINI BİLİYORLARMIŞ.
BİZE BİR ŞEY BIRAKMADILAR.
SUS! DOKUNMASINLAR, YETER.
5

SONUNDA ASKERLER ÇEKİP GİTTİ..
BİR AN HİÇ GİTMEYECEKLER SANDIM.
ERTESİ GÜN AVA ÇIKTILAR...
BENİM GÖZLERİM ZAYIF, AMA PARMAKLARIM GÜÇLÜDÜR.
BEN DE NİŞAN ALMASINI ÖĞRENECEĞİM.
ŞANSIMIZ VAR. ÜRKÜTMEDEN YAKLAŞALIM.
HADİ VUR!
VE BİR EL SİLAH SESİ...
¡BANG!
¡BANG!
TAM İSABET! KALBİNDEN VURULMUŞ.
BANA DA GÖSTER!
O SIRADA ÇOCUKLAR DA ÇALIŞIYORDU...
ÇUVALLAR DOLDU.
BU KADAR PATATESİ NE YAPACAĞIZ?
KIŞA SAKLAYACAĞIZ..
EDWARD İLE JACOB'UN AVLARI BİR ZAFERDİ...
AFERİN SİZE...
BRAVO!
İYİ BECERMİŞSİNİZ.
KULÜBEDE HAYAT GÜN GEÇTİKÇE NORMALE DÖNÜYORDU...
JACOB'UN GETİRDİĞİ DEFTER KALEMLE EDWARD ÇOCUKLARA OKUMA-YAZMA ÖĞRETİYORDU..
UYKUM VAR.
ÖDEVİN BİTİNCE YATARSIN.
BİR GÜN HUMPREY, EDWARD'I ORMAN ÖTESİNE GÖTÜRDÜ.
SIĞIRLARI GÖRDÜN MÜ?
EVET. SAHİPLERİ YOKMUŞCASINA ÖZGÜR DOLAŞIYORLARDI.

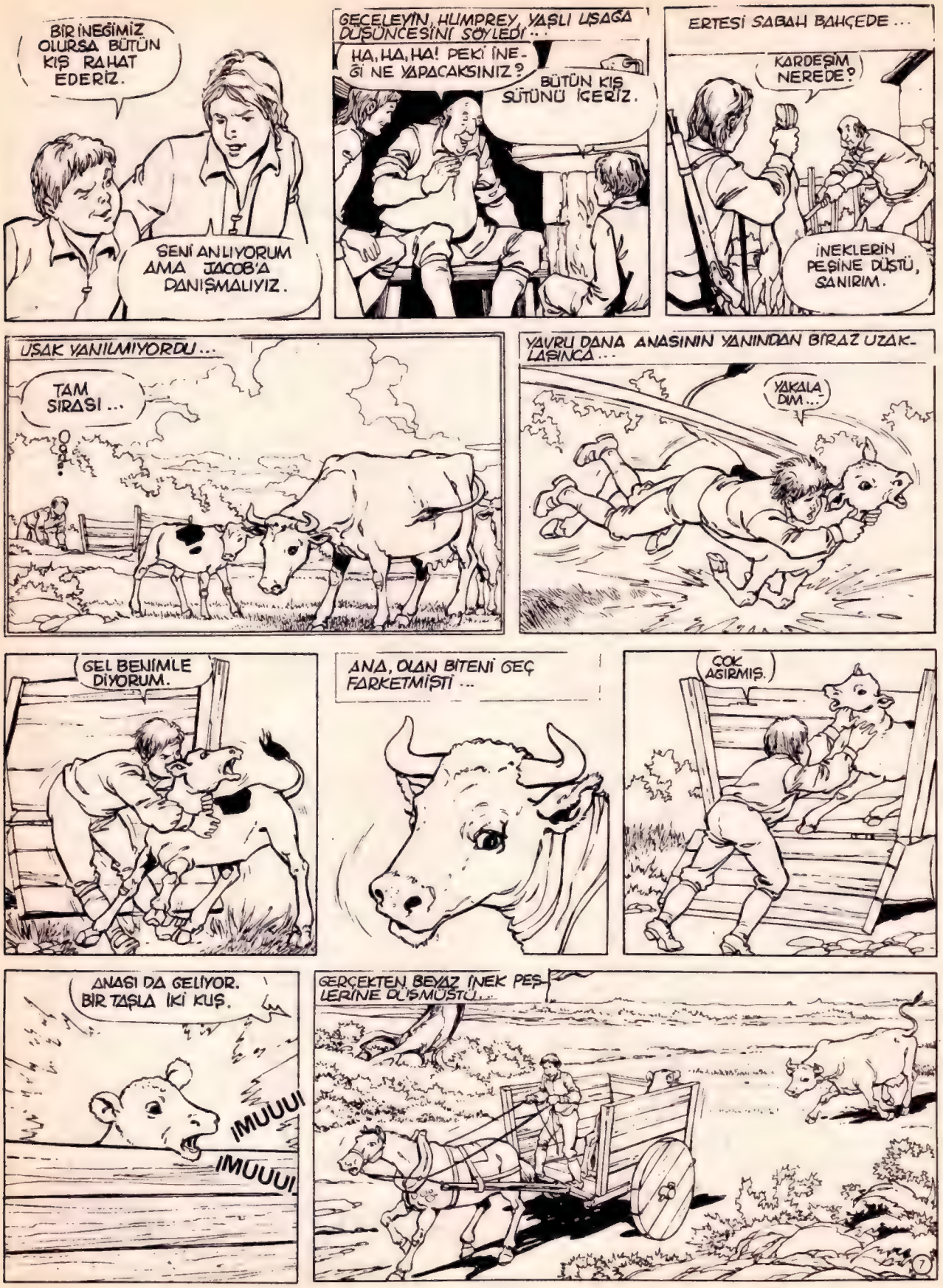
BİR İNEĞİMİZ OLURSA BÜTÜN KIŞ RAHAT EDERİZ.
SENİ ANLIYORUM AMA JACOB'A DANIŞMALIYIZ.
GECELEYİN, HUMPREY, YAŞLI UŞAĞA DÜŞÜNCESİNİ SÖYLEDİ...
HA, HA, HA! PEKİ İNEĞİ NE YAPACAKSINIZ?
BÜTÜN KIŞ SÜTÜNÜ İÇERİZ.
ERTESİ SABAH BAHÇEDE...
KARDEŞİM NEREDE?
İNEKLERİN PEŞİNE DÜŞTÜ, SANIRIM.
UŞAK YANILMIYORDU...
TAM SIRASI...
YAVRU DANA ANASININ YANINDAN BİRAZ UZAKLAŞINCA...
YAKALADIM...
GEL BENİMLE DİYORUM.
ANA, OLAN BİTENİ GEÇ FARKETMİŞTİ...
ÇOK AĞIRMIŞ.
ANASI DA GELİYOR. BİR TAŞLA İKİ KUŞ.
İMUUU!
İMUUU!
GERÇEKTEN BEYAZ İNEK PEŞLERİNE DÜŞMÜŞTÜ...

DAHA HIZLI KOŞ!
AHIRIN KAPISINI AÇ!
NE KOLAY OLDU!
BİRAZ KOŞUŞTURMADAN SONRA İNEK DANASINA KAVUŞMUŞTU.
AYNI GECE OLAY KULÜBEDE KUTLANDI...
AFERİN HUMPREY. DEDİĞİNİ YAPTIN. HİÇ UMMAMIŞTIK DOĞRUSU.
HEP FIRSAT KOLLUYORDUM.
HUMPREY YAKINDA İNEĞİN KENDİLERİNE ALIŞACAĞINI UMUYORDU...
HADİ KIZIM, BAK SANA TAZE OT GETİRDİM.
İNEK KISA ZAMANDA ÇOCUKLARLA KAYNAŞIVERDİ.
SÜTÜ NE GÜZEL!
YE BAKALIM.
İŞTE ÇOCUKLAR, SATIŞLARDAN KAZANDIĞIMIZI BURAYA KOYUYORUM. İYİ Mİ?
İNEĞİMİZİN PAYINI AYIRMAYACAK MISIN?
İŞİN GÜZELİ, KİMSE SİZDEN KUŞKULANMIYOR. ŞANSIMIZ VAR.
KIŞ ÇOCUKLARLA ÇEVRELERİ ARASINA BEYAZ BİR DUVAR ÇEKMİŞTİ...
8

YILLAR GEÇTİ, JACOB'UN KÜÇÜK KULUBESİ HUMMALI BİR FAALİYET İÇİNDE İDİ...

ÇOCUKLAR GÜNLERİNİ GÜNEDİYORDU...

KUĞU GİBİ YÜZÜYOR DEĞİL Mİ?

YALNIZ EDWARD HARABEYE DÖNEN EVLERİNİ ARADA BİR GÖRMEYE GİDİYORDU...

KRALLA GÖRÜŞÜP UNVANIMIZI GERİ ALMALIYIM.

JACOB HASTALANINCA, YERİNE ALİŞ VERİŞE EDWARD GİTTİ...

SİZE KÖTÜ HABERİM VAR. KRAL CHARLES AMCANI MAHKEMEYE ÇAĞIRTMIŞ.

OLAMAZ.

ŞANS ESERİ KASABA EDWARD'IN KİM OLDUĞUNU BİLEN YOKTU...

HERHALDE KRALIN OĞLUNUN TAÇ GİYME TÖRENİ İÇİN ÇAĞRILMIŞTIM.

HASTA JACOB BU DURUMA ÇOK ÜZÜLDÜ..

GİDİP OSWALD'I BUL. ÖLMEDEN ÖNCE ONUNLA KONUŞMANI İSTİYORUM.

ÖYLE DEME JACOB!

ERTESİ GÜN EDWARD ATLA YOLA KOYULDU.

...VE BÜTÜN GÜN HİÇ DURAKLAMADAN YOL ALDI...

SEN KİMSİN?

JACOB'UN YEĞENİYİM. OSWALD İLE GÖRÜŞECEĞİM.

OSWALD YOKTU. AMA ONU GENE DE İÇERİYE ALDILAR...

BEN YENİ VALİYİM. JACOB'A, O ARAZİDEN ÇIKMASINI EMREDİYORUM...

KİMSE JACOB'U VE BENİ, YANİ BEVERLEY'İ TOPRAĞIMIZDAN ÇIKARAMAZ.

BEVERLEY HA! ŞU BİZE KARŞI GELEN SOYLU DEĞİL Mİ?

EVET SİZİN DÜŞMANINIZDI.

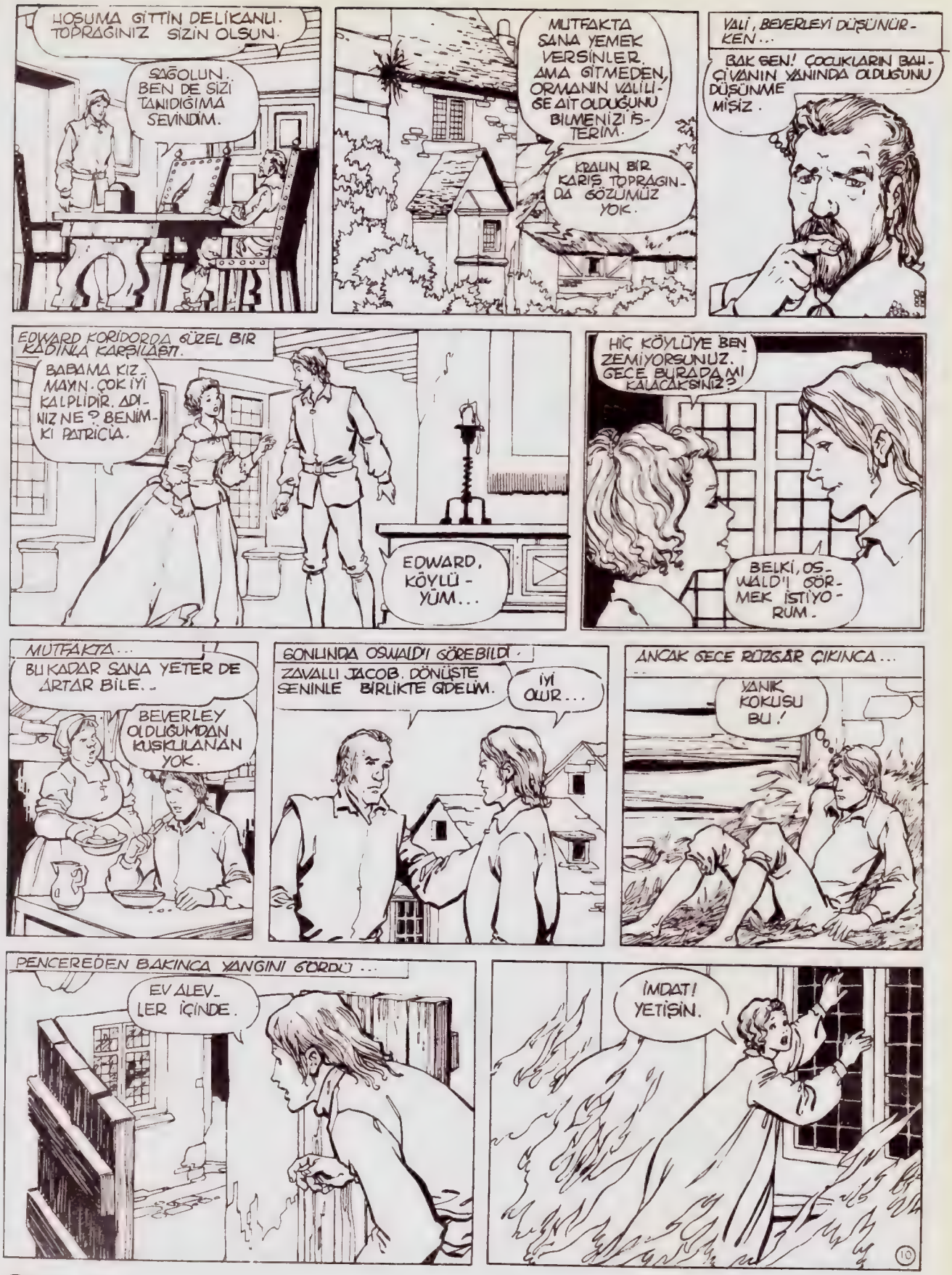
HOŞUMA GİTTİN DELİKANLI. TOPRAĞINIZ SİZİN OLSUN.
SAĞOLUN. BEN DE SİZİ TANIDIĞIMA SEVİNDİM.
MUTFAKTA SANA YEMEK VERSİNLER. AMA GİTMEDEN, ORMANIN VALİLİĞE AİT OLDUĞUNU BİLMENİZİ İSTERİM.
KRALIN BİR KARIŞ TOPRAĞINDA GÖZÜMÜZ YOK.
VALİ, BEVERLEYİ DÜŞÜNÜRKEN...
BAK GEN! ÇOCUKLARIN BALIÇİVANIN YANINDA OLDUĞUNU DÜŞÜNMEMİŞİZ.
EDWARD KORİDORDA GÜZEL BİR KADINLA KARŞILAŞTI.
BABAMA KIZMAYIN. ÇOK İYİ KALPLİDİR. ADINIZ NE? BENİMKİ PATRİCİA.
EDWARD, KÖYLÜYÜM...
HİÇ KÖYLÜYE BEN ZEMİYORSUNUZ. GECE BURADA MI KALACAKSINIZ?
BELKİ, OSWALD'I GÖRMEK İSTİYORUM.
MUTFAKTA...
BU KADAR SANA YETER DE ARTAR BİLE..
BEVERLEY OLDUĞUMDAN KUŞKULANAN YOK.
GÖNLÜNDE OSWALD'I GÖREBİLDİ.
ZAVALLI JACOB. DÖNÜŞTE SENİNLE BİRLİKTE GİDELİM.
İYİ OLUR...
ANCAK GECE RÜZGÂR ÇIKINCA...
YANIK KOKUSU BU!
PENCEREDEN BAKINCA YANGINI GÖRDÜ...
EV ALEVLER İÇİNDE.
İMDAT! YETİŞİN.

BİR KADIN SESİ...
SADECE BAYGIN.
AZ SONRA DİĞERLERİ DE ÇIKAGELDİLER...
NE VAR DELİKANLI?
YANGIN!
EV YANIYOR!
EDWARD'IN YAPTIĞINDAN HABERSİZ...
KIZIM PATRICA İÇERDE!
YANGINI ÇARESİZ SEYRETTİLER.
SANA HERŞEYİ ANLATTIM. İSTERSEN YOLA ÇIKALIM
MEHTAP VAR. YOL AYDINLIKTIR.
NEDEN ACELE EDİYORSUN?
ANLATINCA HAK VERECEKSİN. VALİNİN EVİNDE, HELE BU OLAYDAN SONRA KALMAK İSTEMEZDİM.
O SIRADA BABA-KIZ BULUŞMUŞLARDI...
YAVRUM!
BENİ KİM KURTARDI?
O GENÇ YABANCI.
NEREDE O?
OSWALD İLE GİTTİLER...
TEŞEKKÜR ETMEK İSTERDİM.
ÖĞLEYE DOĞRU KULÜBEYE VARDILAR...
OSWALD SANA BİR SIR VERECEĞİM. BU ÇOCUKLAR BEVERLEY'İN. BEN ÖLDÜKTEN SONRA ONLAR SANA EMANET.
İNANILIR GİBİ DEĞİL.

BİR KAÇ SAAT SONRA JACOB ÖLDÜ...
ZAVALLI ADAM, HAYATINI SİZLERİ KORUMAYA ADAMIŞ.
OSWALD İŞİNİN BAŞINA DÖNMEK İSTİYORDU..
BEN İZNİNİZLE GİDEBİLİR MİYİM, EFENDİM?
BANA EFENDİM DEME OSWALD. GELDİĞİNİZ GÜN ANLAMIŞTIR.
İYİ BİR İNSANSINIZ EDWARD. BUNU EVE GELDİĞİNİZ GÜN ANLAMIŞTIR.
SENİ TEKRAR GÖRMEK İSTERİM.
HUMPREY'İN PARLAK ZEKÂSI HER GÜN YENİ BULUŞLARA OLANAK VERİYORDU...
BU TUZAĞIN ELİNDEN KURTULACAK HAYVAN OLMAYACAK, GÖRECEKSİN.
UMARIM..
ÇOCUKLAR TUZAĞI SIK SIK YOKLUYORLARDI..
GELİN DE NE YAKALADIĞINIZI GÖRÜN.
NİTEKİM...
BİR ÇOCUK!
ONU KURTARALIM!
ÇOCUĞU KULÜBEYE TAŞIDILAR...
ONU TUZAKTA BULDUK.
AÇLIKTAN ÖLECEKMİŞ NEREDEYSE.
KİMBİLİR KAÇ GÜNDÜR ORADAYDI.
İYİ MİSİN? ADIN NE?
PABLO.
ÇOCUK BAŞINDAN GEÇENLERİ ANLATTI..
ANAM BABAM YOK. BAŞIBOŞUM. ORMANDA GEZERKEN ÇUKURA DÜŞTÜM.
İMLEŞİNCE SENİ NEREYE GÖTÜRELİM?
İZİN VERİN SİZİNLE KALAYIM. KİMSEM YOK BENİM.
TIPKI BİZİMKİ GİBİ
12

EDWARD DA BU İŞE RAZI OLUNCA...
YAŞASIN! TARLA SÜRECEK BİRİ DAHA ÇIKTI.
PEKİ AMA İŞLERİMİZE YARDIM ETMEK KOŞULUYLA.

KISA SÜREDE PABLO İYİLEŞMİŞTİ...
BAK TAVŞAN YAKALAMIŞ!
NASIL BECERDİN?
TUZAĞA YAKALANMASINI DA, YAKALAMASINI DA BİLİRİM.

PABLO EDWARD'I TUZAKLARIN YANINA GÖTÜRDÜ.
ÜÇ TUZAK KURDUM BURAYA.
BAKALIM...

AMA O ANDA ÇALILARDAN KIZGIN BİRİ FIRLADI...
BİR BOĞA! KAÇ!
ANNE!

HAYVAN DA PEŞLERİNDEN...
DAHA HIZLI KOŞ!

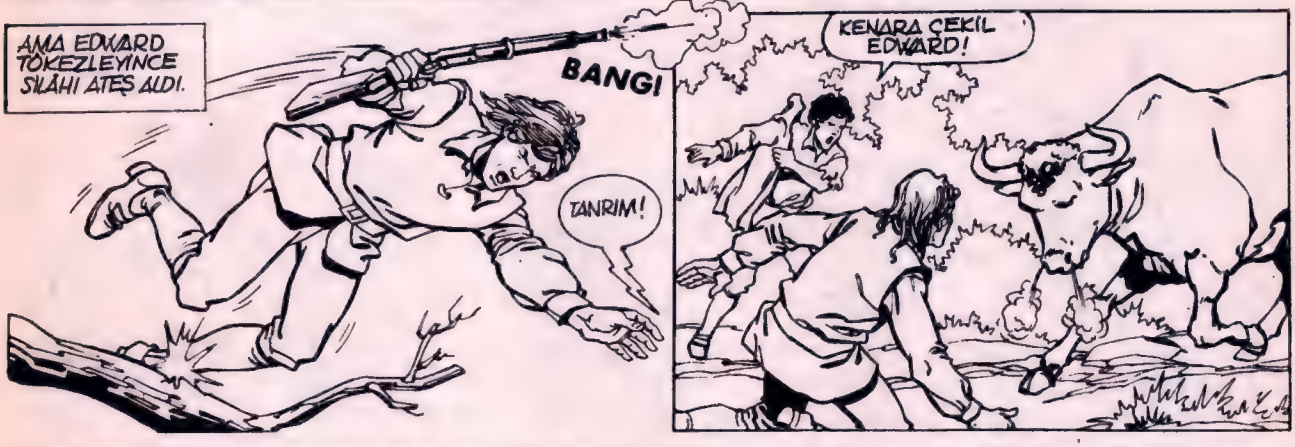
AMA EDWARD TÖKEZLEYİNCE SİLÂHI ATEŞ ALDI.
BANG!
TANRIM!
KENARA ÇEKİL EDWARD!

PABLO ACELE CEKETİNİ ÇIKARDI.
AMACIN NE?

ÇABUK SİLÂHI DOLDUR.
HEMEN.

PABLO, ARENADA GÖRDÜĞÜNÜ UYGULUYORDU...
13

BOĞA ŞAŞKINA DÖNMÜŞTÜ...

YANA ÇEKİL, PABLO!

HAVADA BİR SİLÂH SESİ DUYULDU...

¡BANG!

YAŞASIN! ONU YEN-DİK!

HAYATIMI KURTARDIN, PABLO. BU İŞİ NEREDE ÖĞRENDİN?

İSPANYA'DA ORADA BOĞA GÜREŞÇİLERİ BÖYLE YAPIYORLAR.

AMA SİLÂH SESİNİ ASKERLER DE DUYMUŞTU.

BAK, AVCILAR BURADA!

DEVLET ARAZİSİNDE AVLANMAK YASAK, BİLMİYOR MUSUNUZ?

ÜZERİMİZE SALDIRINCA ÖLDÜRMEK ZORUNDA KALDIK.

BİZİ BUNLAR İLGİLENDİRMEZ. SALDIRMIŞMIŞ.

ONU YARGIÇA ANLAT.

EDWARD ATIK DAVRANDI.

SİZİNLE İŞİMİZ BİTMEDİ.

VER ONU...

¡BANG!

BAŞKALARINA SAYGILI DAVRANMAYI ÖĞREN.

HADI, GİDİYORUZ.
BUNU PAHALI ÖDEYECEKSİN. ELBET BİR GÜN KARŞILAŞACAĞIZ...
SİZ NEDEN SÖZ EDİYORSUNUZ ?.. VALİNİN EVİNE GİDİYORUZ.
PABLO KULÜBEYE DÖNERKEN EDWARD DA ASKERLERLE YOLA KOYULDU...
SİZİN KÖKÜNÜZÜ KURUTMALIYDIK.
SEN DÜŞMANIMIZ JACOB'UN YEĞENİ DEĞİL MİSİN?
YAKINDA KİM OLDUĞUMU TANIYINCA ŞAŞIRACAKSINIZ...
ŞEREF DUYARIZ. HA! HA!
BİRKAÇ SAAT SONRA VALİNİN EVİNE VARDILAR...
NE DEMEK OLUYOR BU ?
BU ADAMI ORMANDA DEVLET ARAZİSİNDE AVLANIRKEN YAKALADIK EFENDİM.
DAHA ÇOK O SİZİ YAKALAMIŞA BENZİYOR YA, NEYSE. GEL BENİMLE DELİKANLI.
YALNIZ KALDIKLARINDA VALİNİN DAVRANIŞLARI DEĞİŞİVERDİ..
KIZIMIN HAYATINI KURTARDIN. ANCAK PARLAMENTERLER MUHALİFLERİNİ KENDİ BÖLGELERİNDE AVLANDIRMAZLAR.
BİZE SALDIRAN BİR BOŞAYI ÖLDÜRDÜK, EFENDİM.
SANA OLAN BORCUMU NASIL ÖDEYECEĞİMİ BİLMİYORUM.
RİCA EDERİM.
VALİ, DUVARDA ASILI DURAN KILICI ALDI..
SANA BİR ARMAĞANIM VAR. BABANIN KILICI. BİR ASKERDEN ALDIM...
SAHİ Mİ?
EDWARD BİRDEN ÇOK HEYECANLANDI.
E.B.
BUNU BABANIZ SİZE VERMEK İSTERDİ MUTLAKA. SOYLU ADINI SÜRDÜRMENİZ İÇİN.
ADIMIZI SÜRDÜRECEĞİM.
15

BİRDEN KAPI AÇILDI VE VALİNİN KIZI GİRDİ...
GÖZÜME İNANAMIYORUM.
PATRİCİA!
BEKLEDİĞİN GELDİ. NEDEN ÇIKIP DOLAŞMIYORSUNUZ.
AZ SONRA...
BABAM SENİN YARDIMCI OLMANI İSTİYOR. DÜŞÜNMEDEN REDDETMEYECEĞİNE SÖZ VER.
SÖZ...
GECE İYİCE DÜŞÜNDÜKTEN SONRA EDWARD İŞ KONUSUNDA VALİ İLE GÖRÜŞTÜ...
DÜŞÜNCELERİMİ BİLİYORSUNUZ. KRAL CHARLES'İN KATİLLERİNE HİZMET ETMEYİ ŞEREFSİZLİK SAYARIM.
BİZLER KRALA KARŞIYIZ. ZATEN BENİ DE DÜŞÜNDÜREN BU...
AMA CROMWELL PARLAMENTOYU DAĞITIP, TİRANLIĞA DÖNÜŞTÜRECEK. GEREKİRSE, MONARŞİNİN YENİDEN KURULACAĞINA GÜVENEBİLİRSİN.
GENE DE BANA DÜŞÜNMEK İÇİN ZAMAN TANIYIN.
DAHA SONRA EDWARD KULÜBEYE GİDERKEN ORMANDA BİR ŞEY KEŞFETTİ...
DEMEK BU İKİ ASKER, HAYVANLARI UCUZA KAPATIP PAHALIYA SATIYORLAR.
KULÜBEYE DÖNDÜĞÜNDE, VALİNİN TEKLİFİNİ KARDEŞİNE AÇTI...
VALİ YARDIMCILIĞI HA! NE GÜNLERE KALDIK.
ORMANDA KALAMAM ARTIK. YALNIZ SİZİ MERAK EDECEĞİM.
MERAK ETME. ÇOCUKLARA BEN BAKARIM.
EDWARD ERTESİ SABAH İŞBAŞI YAPTI.
EMRİNİZ-DEYİM, EFENDİM.
HARİKA! İLK İŞİN HAYVAN KAÇAKÇILIĞIYLA İLGİLENMEK OLACAK. GÖREYİM SENİ.
NİTEKİM... VALİNİN SİZİ HAPSE ATMADIĞINA ŞÜKREDİN.
VALİ BİZİM GİBİ İKİ SADIK ASKERİNİ YİTİRDİĞİNE PİŞMAN OLACAK.
BİR GÜN BUNUN HESABINI SİZDEN SORACAĞIZ...
DEFOLUN!..
16

VALİ, BİR GÜN EDWARD'LA KILIÇ ÇALIŞIRKEN...
ÇOK GÜZEL.
...ONA YENİLDİ...
TUŞ!
BABANDAN DAHA ÇEVİKSİN. DÜŞMANLARINDAN, SENDEN GENÇ VE SENDEN ATIK OLANI İLE KARŞILAŞACAKSIN YAKINDA...
NE ZAMAN?.
CHARLES, İSKOÇYA'DA KRALLIĞINI İLAN ETTİ. SİZİNKİLERE KATILACAK MISIN?
TEK ARZUM BU.
BU ARADA İKİ ASKER, EDWARD'DAN İNTİKAM ALMAYI TASARLIYORLARDI.
KULÜBE YALNIZ ÇOCUKLAR VAR. EDWARD SÜREKLİ YALININ YANINDA...
O ZAMAN İŞİMİZ KOLAY.
NİTEKİM TASARILARINI GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN EVİ GÖZLEDİLER...
OLDU BİTTİ SAYIN BU İŞİ.
GİDELİM. GECE GELİR BASARIZ.
AMA PABLO KONUŞMAYI DUYMUŞTU...
TANRIM!
4 SİLÂHLI ADAM GECE KULÜBEYİ BASACAKMIŞ...
EDWARD'A HABER VERMELİ.
KÖPEĞİN BOYNUNA MEKTUBU BAĞLADILAR.
HADİ ASLANIM, KOŞ!
ÇABUK!
ZEKİ HAYVAN YOLA KOYULDU.
17

BU ARADA BASKINA KARŞI HAZIRLIK BAŞLADI...
JACOB DA EVİ BAYAĞI SAĞLAM YAPMIŞ.
SİLÂHLARI DA UNUTMAMIŞ.
GELECEKLERİ VARSA, GÖRECEKLERİ DE VAR. SİLAH DOLDURMASINI BİLİR MİSİN?
HAYIR, AMA ÖĞRENMEK İÇİN TAM ZAMANI.
KARANLIK BASINCA, 4 GÖLGE KULÜBEYE YAKLAŞTI...
AZ SONRA DA DIŞARDAN BAĞIRDILAR.
KAPIYI AÇIN! GECE YOLDA KALDIM. GECEYİ GEÇİRECEK YERİM YOK.
CEHENNEME KADAR YOLUN VAR, YALANCI!
AMA O ARA, KAPININ KİLİDİ BÜYÜK BİR GÜRÜLTÜYLE PATLADI...
KİLİDİ KIRDILAR.
¡BOOM!
HUMPREY, İÇERİ UZANAN ELE GEREKEN DERSİ VERDİ...
AAY!
HEMEN ARDINDAN DA...
¡BANG!
YARDIM ET DE HAKLAYALIM.
¡BANG!
¡BANG!
KAÇIRETSİN!
AFERİN, İYİ BECERDİK.
SİLÂHLARI DOLDURALIM.
OMUZUMU PARÇALADILAR.
ELİNİ BASTIR, KAN AKMASIN.
SAKİN OL! İKİ-ÜÇ BACAKSIZLA BAŞ EDEMEYECEK MİYİZ?
18
CASA MORENA

SUS APTAL!
AMMA AĞIRMIŞSIN.
NEDEN TEKRAR SALDIRMADILAR?
NE BEKLİYORLAR?
DERKEN OCAKTAN BİR HAYALET ÇIKIVERDİ.
KIPIRDAMAYIN!
VURUN!
ANNE!
AL, SANA!..
İPLE!
BU İPLE BAĞLAYALIM.
YETER KAFAMI KIRACAKSINIZ!
KAHRETSİN! AMMA BELAYA ÇATTIK!
DIŞARDA BİR KÖPEK HAVLIYOR.
BİZİMKİ.. KURTULDUK.
BASKIN UCUZ ATLATILMIŞTI...
BİR TANESİ DE İÇERDE...
EDWARD.
AFERİN ASLANIM. BİZİ SEN KURTARDIN.
SANIKLAR HEMEN HAPSE ATILMAK ÜZERE KENTE GÖNDERİLDİ...
HANİ KOLAY OLACAKTI?
EDWARD VE VALİ KULÜBEDEN DÖNERLERKEN..
KARDEŞLERİNE BU ORMANDA YAZIK OLUYOR.
AMA ELİMİZDEN NE GELİR Kİ?
KIZIMIN BİR SÜRÜ KİTABI VAR. EĞİTİMLERİNE YARDIMCI OLABİLİR, DEKÂLA.
KENDİSİNE ZAHMET OLACAK.
ERTESİ GÜN EDWARD ŞAŞIRTICI BİR HABER ALDI.
KARDEŞİNİZ, ESKİ EVİN TAMİR EDİLDİĞİNİ SİZE SÖYLEMEMİ İSTEDİ.
OLAMAZ.
19

HEMEN ORAYA KOŞTU...
EVİ TAMİR İÇİN KİMDEN EMİR ALDINIZ?
YENİ SAHİBİNİ TANIMIYORUM AMA, ÇOK ZENGİN OLSA GEREK.
İKİ KARDEŞ BU DURUMA SİNİRLENDİLER.
EVİMİZİ GASPEDİYORLAR.
PARLEMENTONUN İZNİ OLMADAN KİMSE BUNA KALKIŞAMAZ.
ARTIK BURADA KALAMAM. KRAL CHARLES, İSKOÇYA'DA KUVVET TOPLUYOR. İNGİLTERE'Yİ YENİDEN DÜZENLEYECEK...
ÇOCUKLAR OLMASA, BEN DE SENİNLE GELİRİM.
ANCAK VALİ NE YAPACAĞINI BİLİYORDU...
LONDRA'YA KRAL CHARLES'İN YENİDEN TAHTA GEÇEBİLMESİ İÇİN PARA TOPLAMAYA GİDİYORSUN.
AYNI GECE...
NİYE AĞLIYORSUN, PATRİCİA?
YARIN GİDİYORSUN. KİMBİLİR NE ZAMAN DÖNECEKSİN?
BİR BAÇIVANIN ANISINA HÜRMETEN YAPTIĞIM! SÖYLESEM İNANIR MISIN?
GİT! BELKİ DE HAKLISIN!
SENİN GİBİ SOYLU BİRİ OLDUĞUM AN, ANCAK ELLERİMİZ BİRLEŞECEK...
BANA HERŞEY YAKIŞIR, EDWARD.
ERTESİ GÜN...
DİKKATLİ OL, KİMSE GİZLİ GÖREVİNİ ANLAMASIN.
MERAK ETMEYİN.
BÖYLECE EDWARD ÖMRÜNDE İLK KEZ LONDRA'YI GÖRÜYORDU...
CASA MIRDANA
20

VALİ'NİN TANIDIĞI OLAN BİR ADAMIN OTELİNE YERLEŞTİ...
DURUM NASIL?
HALK HOŞNUT DEĞİL EFENDİM. BU CROMWELL'İN TİRANLIĞINDAN BERİ BÖYLE...
EDWARD HEMEN KRAL CHARLES İÇİN PARA TOPLAMAYA BAŞLADI.
ADIMI AÇIKLAMAYIN. TEHLİKELİ OLABİLİR.
OLUR EFENDİM.
BEN TANINMIŞ BİR BANKER OLARAK ADIMIN DUYULMASINI İSTEMEM...
ANLADIM...
VALİNİN EVİNE DÖNDÜĞÜNDE DURUMU ANLATTI..
ŞİMDİ DE KUZEYE GİTMEK GEREK.
SEN BİLİRSİN.
YOLA ÇIKMADAN ÖNCE, VALİ'NİN TANIDIĞI OLAN BİR SARAÇTAN GEREKLİ MALZEMEYİ ALDI...
İYİCE GİZLE Kİ, KİMSE İÇİNDEKİ HAZİNEYİ FARKETMESİN..
AMMA AĞIRMIŞ.
TABİİ, İNGİLTEREYİ KURTARACAK GÜÇ VAR ONUN İÇİNDE
EDWARD, LONDRAYI GEÇ VAKİT AŞIP, KUZEYE KRAL CHARLES'IN YANINA YOLLANDI.
KONAKLADIĞI YERLERDE ESERİNİ SIRTLIYOR, YANINDAN AYIRMIYORDU.
BU NE YAHU? AT MI, ADAM MI?
İKİSİ DE DEĞİL. EŞEK!
HA..HA..HA..
EŞEKLER İÇKİ İÇER Mİ?
İÇKİ DEĞİL. O, LAĞIM!
ONUN İÇİN NE FARKEDER!
EDWARD GÖREVİNİN SORUMLULUĞUNUN BİLİNCİNDEYDİ. HİÇ ALDIRMADI...
SİZ BENİ RAHAT BIRAKIN, BEN DE SİZİ...
SENİNKİ SONUNDA ANIRDI.
DİKKAT TEPER!
21

GECE YARISI BİR GÜRÜLTÜYLE UYANDI...
BİRİSİ KAPIYI AÇIYOR.
KİM O?..
BENİM. O İŞ ADAMIN YOLUNUZU KESECEĞİNİ HABER VERMEYE GELDİM, ERKEN ÇIKARSANIZ BELKİ KURTULDUNUZ...
EDWARD HEMEN YOLA KOYULDU...
AMA ÇOK GEÇMEDEN DE TUZAĞA YAKALANDI...
KALK BAKALIM ARKADAŞ.
İŞİM BİTTİ.
BU KADAR AZ PARA, BU KADAR ACELE İLE NEREYE GİDİYORDUN?
İSTEDİĞİNİZİ ALIN VE BENİ BIRAKIN GİDEYİM.
GİT AMA YAYA OLARAK. ATINI ALIYORUZ.
HAZİNEYİ YİTİRME KORKUSUYLA EDWARD ŞAHLANIVERDİ...
HEY!
DİKKAT!
BANA!..
EDWARD KILICINI ÇEKTİ.
İAY'
GÖRÜRSÜN ŞİMDİ SEN!
AMA TETİĞE BASMADAN...
BANG!
AHHH!
22

BİR ATLI ORTAYA ÇIKIVERDİ...
GEÇ KALMADIM YA?
HAYDUTLAR ÇAREYİ KAÇMAKTA BULDULAR...
SAĞOLUN ADAM EDWARD.
BENİMKİ DE CHALONER. KUZEYE Mİ?
EVET AMA BİRAZ ZOR OLACAK GALİBA.
İLİKE HAYDUT VE SOYGUNCUYLA DOLDU...
ÜÇ GÜNLÜK YOL BOYUNCA KİMSE NEREYE GİTTİĞİNİ SÖYLEMEDİ...
ANCAK DÖRDÜNCÜ GÜN...
BANA KALIRSA SIRTINDAKİ BU ÜNİFORMAYA OLDUKÇA YABANCISIN.
DOĞRU. GERÇEK DÜŞÜNCEMİ YANSITMIYOR.
YAŞA! PEKİ KUZEYE NİÇİN GİDİYORSUN?
SENİN GİBİ, CHARLES'İN KUVVETLERİNE KATILMAK İÇİN.
NİTEKİM SONUNDA BİRLİKLERİN BULUNDUĞU KENTE VARDILAR...
SİZİ MAJESTEYE NE ŞEKİLDE TANITABİLİRİM.
SIRTIMDAKİNİ GÖRÜNCE, TANITMAYA GEREK KALMAYACAK.
EDWARD VE ARKADAŞI BİRAZ SONRA KRAL CHARLES TARAFINDAN KABUL EDİLDİ...
ALBAY BEVERLEY'İN OĞLUYUM.
BEN HEPİNİZİ ÖLDÜ SANIYORDUM. YAŞADIĞINIZA SEVİNDİM...
BANA LONDRA'DAN HABER MİR GETİRDİN
HABER BU MAJESTE, BELKİ DE HAKLI SAVAŞINIZDA SİZE YARDIMI OLUR.

HARİKA! TAHTIMA TEKRAR KAVUŞACAĞIM DEMEKTİR. SAĞOL...
HER ZAMAN EMRİNİZDEYİM...
EDWARD VE ARKADAŞI HEMEN YÜZBAŞI OLARAK GÖREVE BAŞLADILAR...
BU ELBİSELER DAHA ÇOK YAKIŞTI...
CHARLES'İN ORDUSU YENİ KATILANLARLA GÜNDEN GÜNE BÜYÜYORDU...
WARRİNGTON'DA, BİR GRUP KARŞIT GÖRÜŞLÜ ŞÖVALYE İLE SAVAŞA TUTUŞTULAR...
SAVAŞ KISA SÜRDÜ. PARLAMENTERLER KAYBETTİLER.
CHARLES'İN BİRLİKLERİNE ZAFER GÖRÜNMEYE BAŞLAMIŞTI...
LONDRA YA...
LONDRAYA GİDELİM!
BİR SÜRE SONRA KRAL CHARLES TARAFTARLARI, WORCESTER'I ELE GEÇİREREK KARARGÂH YAPTILAR.
ZAFERİN UCU GÖRÜNDÜ!
YALNIZ, KRALIN DİSİPLİNİ SAĞLAYAMA YACAĞINDAN KORKUYORUM...
O SIRADA CROMWELL, KURMAYLARINI TOPLAMIŞ HÜCUM PLANI YAPIYORDU...
ÖNCÜLER CEPHEDEN SALDIRIRKEN, BİZİM BİRLİKLER NEHRİ GEÇECEKLER...
ERTESİ GÜN, KRAL CHARLES YANLISI BİRLİKLERLE KARŞILAŞTILAR.
24

DÖRT GÜN SONRA..
MAJESTE, CROMWELL'İN BİRLİKLERİ KARŞIMIZDA CEPHE ALDILAR. SALDIRACAKLAR...
BİZ DE SALDIRALIM...

İLK SALDIRIDA İKİ TARAF DA BAŞARISIZDI...

ANCAK CROMWELL'İN BİRLİKLERİ SALDIRILARI YİNELEDİLER.

WORCESTER SAVAŞI BİTTİĞİNDE KRAL CHARLES'İN BİRLİKLERİ BOZGUNA UĞRATILMIŞTI...

MAJESTE GERİ ÇEKİLMEMİZ GEREK!

ANCAK KAHRAMANLARIMIZ SON KALAN ATLILARLA SAVAŞMAYA KARARLIYDILAR...

AZ SONRA...

EDWARD VE CHALONER'DEN BAŞKA KURTULAN YOKTU...
İŞİMİZ BİTTİ. KIYIYA GİDİP FRANSA'YA GEÇMEYİ DENEYELİM.
ÖLENLERİN BU SİSİLERE GEREKSİNİMİ KALMADI...

AMA DÜŞMANININ ELİNDEN NASIL KURTULURUZ...

İYİ FİKİR. BİZİ BÖYLE TANIYAMAZLAR.
GECEYİ GEÇİRECEK BİR YER BULMALI.

BİRKAÇ SAAT SONRA BİR KÖYDE...
BİZE YEMEK VE ODA VER...
GEÇELİM.
BUYURUN EFENDİM.
KAZANMIŞ İKİ ASKER GİBİ DAVRANMALIYIZ.
HAKLISIN.
AMA BIRAZDAN GERÇEK GALİPLER GELİNCE...
KAPIYI AÇIN!
EDWARD VE ARKADAŞI HİÇ BOZUNTUYA VERMEDİLER...
NE VAR YÜZBAŞI?
BU CİVARDAKİ EVLERİ ARAMA EMRİ ALDIK. SİZ HANGİ BİRLİKTENSİNİZ?.
GENERAL LAMBERT'İN BİRLİĞİNDEN. BURANIN ARAMASINI BİZ YAPTIK.
OLDU, SONRA GÖRÜŞÜRÜZ....
ASKERLER GİTTİKTEN SONRA...
YÜZBAŞIYI KANDIRDINIZ AMA BENİ KANDIRAMAZSINIZ. SİZ DE BİZDENSİNİZ.
SİZDEN Mİ?
NE DEMEK BU?
TAM O ANDA YAN KAPI AÇILDI...
RASTLANTIYA BAKIN! SİZ BURADA HA?
ALBAY LACY! BU İNSANLARIN NEDEN KORKTUKLARINI ŞİMDİ ANLADIM.
YEMEK NEŞEYLE DOSTLUK HAVASI İÇİNDE SÜRDÜ...
KRAL CHARLES'İN ŞEREFİNE!
MAJESTE İÇİN!
ERTESİ GÜN, ÜÇ SİLAHŞÖR BİLİNMEYEN BİR YÖNE HAREKET ETTİLER...
GİDEBİLDİĞİMİZ KADAR GİDECEĞİZ.
ELLERİNİZE KELEPÇE TAKARSAM DAHA RAHAT İLERLERİZ...
SAATLERCE HİÇ BİR GÜÇLÜK ÇIKMADI...

ANCAK BİR YOL KAVŞAĞINDA...
KAHRETSİN!
DURUN!
KİM BU ADAM?
ALBAY LACY.
DOĞRU. YARGILANMASI İÇİN LONDRA'YA GÖTÜRÜYORUZ.
ONUN YARGILANMASINI BURADA YAPIVERİRİZ.
HAKLISIN.
İN ATTAN!
AMA EDWARD ATIK DAVRANDI.
ÇEKİLİN YOLDAN.
ATA SIKI SARILIN ALBAY.
TEHLİKE GEÇTİKTEN SONRA ATLARINDAN İNDİLER.
BENİ ÇÖZ. ELİM KOLUM BAĞLI, ÖLMEK İSTEMİYORUM.
BAŞKA BİR YOL BULURUZ ALBAY.
TEHLİKE GEÇTİKTEN SONRA BİR MANASTIRA VARDILAR...
BURADA BİRAZ MOLA VERELİM.
GÖRÜNÜŞÜ HUZUR VERİYOR.
MANASTIR RAHİBİ, TEHLİKELİ SERÜVENİ DİNLEDİKTEN SONRA...
BU İŞİ YARIN SABAH ÇÖZÜMLERİZ.
YEMEK YEMİYECEK MİYİZ?
SABAH MANASTIRDAN AYRILDIKLARINDA...
HA! HA! HA! SİZİ BU KILIKTA KRAL BİLE TANIMAZ ALBAYIM.
BEN BİLE KENDİMİ TANIYAMADIM.
FAZLA BİR GÜÇLÜKLE KARŞILAŞMADAN LYDNEY'E VARDILAR VE...
27

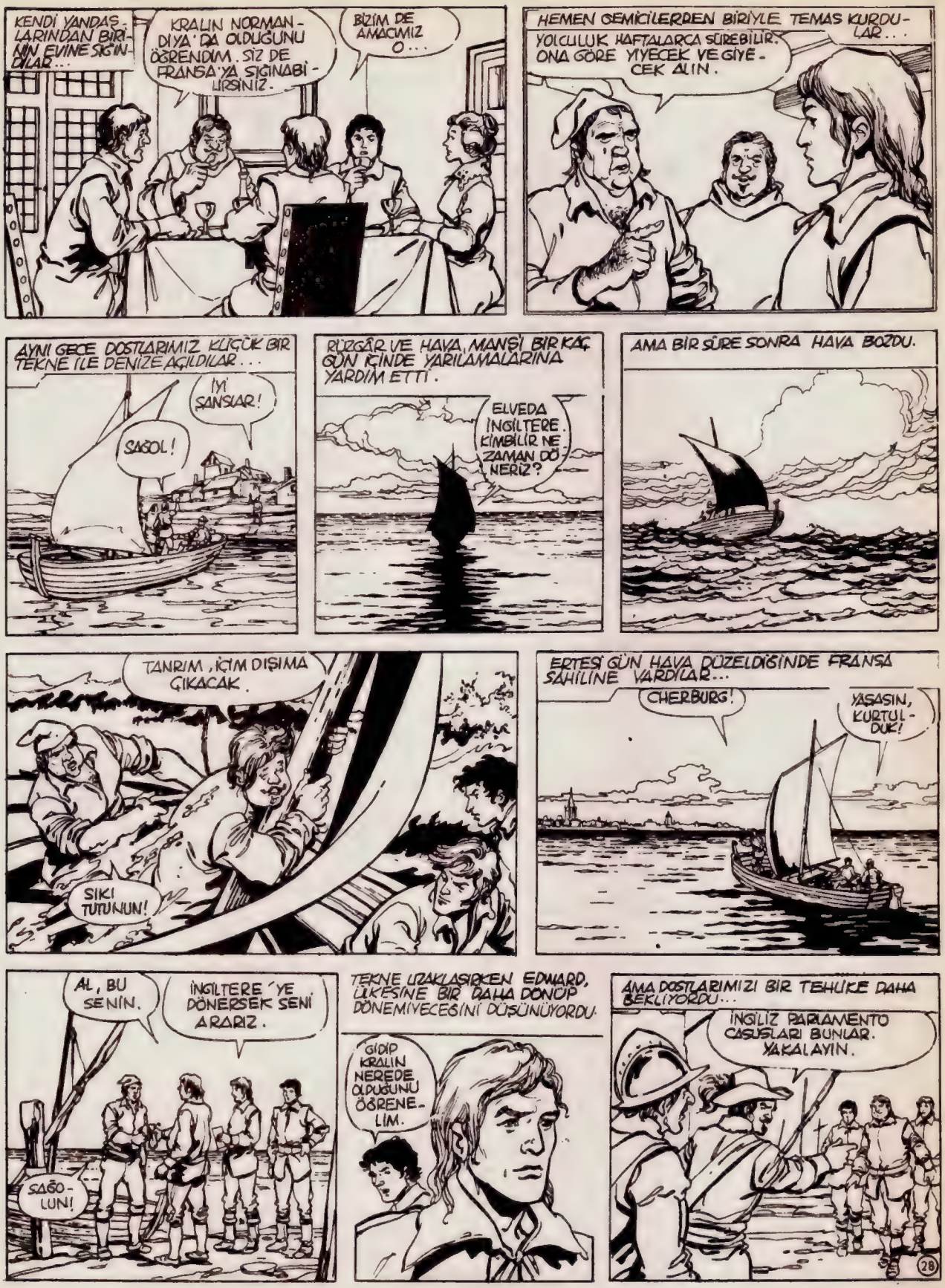
KENDİ YANDAŞLARINDAN BİRİNİN EVİNE SIĞINDILAR...
KRALIN NORMANDİYA'DA OLDUĞUNU ÖĞRENDİM. SİZ DE FRANSA'YA SIĞINABİLİRSİNİZ.
BİZİM DE AMACIMIZ O...
HEMEN GEMİCİLERDEN BİRİYLE TEMAS KURDULAR...
YOLCULUK HAFTALARCA SÜREBİLİR. ONA GÖRE YİYECEK VE GİYECEK ALIN.
AYNI GECE DOSTLARIMIZ KÜÇÜK BİR TEKNE İLE DENİZE AÇILDILAR...
İYİ ŞANSLAR!
SAĞOL!
RÜZGÂR VE HAVA, MANŞİ BİR KAÇ GÜN İÇİNDE YARALAMALARINA YARDIM ETTİ.
ELVEDA İNGİLTERE. KİMBİLİR NE ZAMAN DÖNERİZ?
AMA BİR SÜRE SONRA HAVA BOZDU.
TANRIM, İÇİM DIŞIMA ÇIKACAK.
SIKI TUTUNUN!
ERTESİ GÜN HAVA DÜZELDİĞİNDE FRANSA SAHİLİNE VARDILAR...
CHERBURG!
YAŞASIN, KURTULDUK!
AL, BU SENİN.
İNGİLTERE'YE DÖNERSEK SENİ ARARIZ.
SAĞOLUN!
TEKNE UZAKLAŞIRKEN EDWARD, ÜLKESİNE BİR DAHA DÖNÜP DÖNEMİYECEĞİNİ DÜŞÜNÜYORDU.
GİDİP KRALIN NEREDE OLDUĞUNU ÖĞRENELİM.
AMA DOSTLARIMIZI BİR TEHLİKE DAHA BEKLİYORDU...
İNGİLİZ PARLAMENTO CASUSLARI BUNLAR. YAKALAYIN.
28

NİTEKİM DAHA SONRA CHERBURG HAPİSANESİNDE...
ON BEŞ GÜNDÜR BURADAYIZ.
KRALIMIZA HABER VEREBİLSEK...
BİRDEN KAPI AÇILDI...
LORD STELLGRAVE.
ALBAY LACY...
SOYLU İNGİLİZLER BULUŞMUŞLARDI.
TUTUKLANMANIZI GEÇ HABER ALDIK. KRAL YARDIMA GELMENİZE SEVİNDİ.
TANRI KRALI KORUSUN.
DAHA SONRA BİRLİKTE KRAL'IN HUZURUNA ÇIKTILAR...
HOŞ GELDİNİZ. ÜLKEM İÇİN YAPTIKLARINIZI UNUTMAYACAĞIM.
BİZİM DE ÜLKEMİZ ORASI, MAJESTE.
BU ARADA EDWARD PATRİCİA'YA DA BİR MEKTUP YOLLAMIŞTI...
TANRIYA ŞÜKÜR YAŞIYOR.
PATRİCİA, NEDEN AĞLIYORSUN?
EDWARD'DAN MEKTUP VAR. KALBİMİ ONUN GİBİ SOYLU OLMAYAN BİRİNE KAPTIRDIĞIM İÇİN BENİ BAĞIŞLA...
VE BİRDEN GÜLÜMSEDİ...
AĞLAMA. BİR GÜN DOĞRU SEÇİM YAPTIĞINI ANLAYACAKSIN.
AYNI GÜN VALİ, ORMANDAKİ KULÜBEYE GİTTİ...
KARDEŞİN EDWARD YAŞIYOR. İŞTE ADRESİ BURADA...
ZATEN ÖLDÜĞÜNE HİÇ İNANMAMIŞTIK.
YILLAR SONRA GERÇEK VATANSEVERLER BİZİM SAFIMIZA GEÇECEKLER.
VALİ HAKLIYDI. KRAL CHARLES'IN SÜRGÜNLÜĞÜ CROMWELL'İN ÖLÜMÜNE DEK SÜRDÜ.
29

26 MAYIS 1660'DA CHARLES LONDRA'DA MUZAFFER BİR KRAL GİBİ KARŞILANDI...

TÖRENLERDEN SONRA, EDWARD KRALIN YANINA KABUL EDİLDİ...

SİZİ BABAMIN MİRASI İÇİN RAHATSIZ ETTİĞİMDEN DOLAYI BAĞIŞLAYIN.

HASSAS BİR KONU BU. PARLAMENTONUN YAPTIĞI BİR İŞİ BOZAMAM. SATILMIŞ ORASI.

AMA SAHİBİNİN DE MÜLKİYETİ SÜRECEK. GEL BAK.

EDWARD GÖZLERİNE İNANAMADI.

BAY VALİ!

TA KENDİSİ. BEVERLEY'İN OĞLU OLDUĞUNDAN KUŞKULANDIĞIM GÜN ARAZİYİ SATIN ALMIŞ. BAŞKALARININ ELİNE GEÇMESİNİ ÖNLEMİŞTİM.

AMA ŞİMDİ GERÇEK SAHİBİNE VERİYORUM. EVİ TAMİR ETTİRDİM. BÖYLECE BABANA YAPILAN ADALETSİZLİĞİ HAFİFLETMEYE ÇALIŞTIM.

BİZE GERÇEKTEN BABALIK ETTİNİZ.

ÜZÜNTÜLÜ GÜNLERİN SONU GELMİŞTİ..

KARDEŞLERİM! PATRİCİA!

EDWARD!

BÖYLECE ARAZİ VE EV DE ELİMİZDEN BÜTÜNÜYLE GİTMİYOR.

HAKLISINIZ. BEN DE SİZDEN KIZINIZLA EVLENMEME İZİN VERMENİZİ İSTEYECEKTİM.

BİLMEM.. O DA SOYLU OLMAYAN BİRİYLE EVLENMEK İSTER Mİ?

PATRİCİA DÜNDEN RAZIYDI..

YAPILAN YENİ EKLER VE ONARIMLA BEVERLEY MALİKANESİNİN GÜZELLİĞİ KISA ZAMANDA DİLLERE DESTAN OLDU..

SON

REŞAT NURİ GÜNTEKİN

Reşat Nuri Güntekin

CUMHURİYET dönemi edebiyatımızın en ünlü romancılarından Reşat Nuri Güntekin, 25 kasım 1889'da, Üsküdar'ın Selimiye semtinde doğdu. Babası askeri doktor Nuri bey, annesi Erzurum Valisi Yâver Paşa'nın kızı Lütfiye hanımdır. Çocukluk yılları babasıyla Anadolu'da dolaşmakla geçti. Böylece yurdu tanıma olanağını elde etti. İlk öğrenimine İstanbul'da başladıysa da burda sürdüremedi. Çanakkale'de okudu. Çocukluğundan söz açtığında "fazla haşarı" olduğunu, okulu sevmediğini, bu yüzden güç alıştığını yazıyor.

Düzenli okumaya İzmir'de, Fransız Frére'ler okulunda kavuştu. Yüksek öğrenimini ise, bir yarışma sınavı ile girdiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde yaptı. Fakülteyi bitirdikten sonra aldığı ilk görev, Bursa Lisesinde Fransızca öğretmenliği... Daha sonra İstanbul'da Vefa ve Erenköy Lisesinde öğretmenlik ve müdürlükte bulundu. 1927 yılında Milli Eğitim Bakanlığı müfettişliğine atandı. On iki yıl Anadolu'yu bütün sorunlarıyla tanımasında yardımcı olan bu görevi sürdürdü.

1939 yılında siyaset yaşamına atıldı. Çanakkale milletvekili olarak Meclis'e girdi. UNESCO'da görev aldı ve Paris'te kültür ateşesi olarak ülkemizi temsil etti. Emekli olduktan sonra, kendini tümüyle edebiyat çalışmalarına verdi. Hastalanıp gittiği Londra'da, 1956'da öldü.

Reşat Nuri'nin edebiyata ilgi duyması, babasının kitaplığında karşılaştığı kitaplarla başlamıştır. Bu kitaplıkta Türkçe, Farsça divanlara, mesnevilere rastladığı kadar Balzac, Flaubert, Zola ve Daudet gibi Fransız romancılarının yapıtlarına da rastlamış, böylece küçük yaştan Doğu ve Batı edebiyatını bir arada tanımıştır. Yazmaya başlaması da bir rastlantıyla olmuştur. İzmir'de, şehir tiyatrosunda seyrettiği bir oyun hakkında yaptığı eleştiriyi duyan babasının bir arkadaşı, çıkardığı gazetede sürekli tiyatro eleştirileri yazmasını önerir ve o da kabul eder. İzmir'de yayınlamakta olan Zaman gazetesine iki yıl sürekli tiyatro eleştirileri yazar. Bu arada, kendi de tiyatro yapıtları kaleme alır.

Reşat Nuri'nin asıl yazarlık gücü yazdığı romanlarda belirmiştir. Kendisi ilk öykü tadını, dinlediği masallardan aldığını söyler. Roman yazmaya onu özendiren ise, Halit Ziya Uşaklıgil olmuştur. Onun yapıtlarını okurken yazma isteği duymuştur.

En ünlü romanı "Çalıkuşu"dur. Reşat Nuri Güntekin bu yapıtı önce "İstanbul Kızı" adıyla 4 perdelik bir oyun olarak yazmış, kendisine bunun çok güzel bir roman olacağının söylenmesi üzerine sonradan romana dönüştürmüştür. Romanda, Feride adlı bir kız anlatılır. İstanbul'da öğrenim görmüş olan Feride'nin görevle Anadolu'ya gönderilmesi ve burda çevresindekilerle çatışmaları konu edilir.

"Çalıkuşu" gibi "Dudaktan Kalbe", "Akşam Güneşi" türünde romanları daha çok aşk konusunu işlemekte, buna karşılık, "Yeşil Gece", "Yaprak Dökümü", "Miskinler Tekkesi" adlı romanlarında toplumsal olaylar ve sorunlar ön sıraya çıkmaktadır.

KISACA

19 Kasım 1869
Akdeniz'i Hint Okyanusu'na bağlayan Süveyş Kanalı ulaşıma açıldı.

20 Kasım 1612
İranlılarla Osmanlı Devleti arasında İstanbul Antlaşması imzalandı. Daha önce Osmanlılarda kalan topraklar bu antlaşmayla İranlıların eline geçti.

23 Kasım 1906
Ünlü öykü yazarı Sait Faik doğdu.

24 Kasım 1869
Fransız yazarı Andre Gide doğdu.

24 Kasım 1870
Ülkemizde ilk gülmece dergisi "Diyojen" yayınlanmaya başladı.

25 Kasım 1922
Edirne düşman işgalinden kurtarıldı.

KURBAĞA ÇİFTLİĞİ

Anadolu insanı ve özellikle çocuğunun iç dünyasını anlatan öyküler...

Birinci hamur kağıda, ofset baskılı. 25 lira

okar yayınları P.K. 1365 İST

Tek siparişte posta ücreti eklenir.

TÜRKÇE

"Yahya Kemal'i iki yıldır görmemiştim. Geçen akşam, Ankara'da olduğunu öğrenince sevindim, sanki bir ışık doğdu içimde. Ne hoştur onun konuşması. Yalnız şiirin değil, ahbap, dost oturmalarındaki konuşmanın da üstadıdır." (Nurullah Ataç)

1. Nurullah Ataç, (ünlü bir yazarımızdır) Yahya Kemal'in şairliğinin yanı sıra, hangi becerisine de hayranlık duyuyor?
   a) İyi bir insan oluşuna
   b) Bilgi ve kültürüne
   c) Güçlü bir dostluk kurmasına
   d) Dostları arasındaki söyleşisine

2. "Sanki bir ışık doğdu içimde"cümlesinin yüklemi hangi sözcüktür?
   a) Doğdu
   b) Sanki
   c) İçimde
   d) Hiç biri

3. Okuduğunuz parçanın cümleleri için bunların hangisi doğrudur?
   a) Hepsi olumlu cümledir
   b) Bazıları devrik cümledir
   c) Hepsi kurallı cümledir
   d) Hepsi ünlem cümlesidir

4. "Üstat" sözcüğünün anlamı bunların hangisidir?
   a) Nitelik bakımından daha yüksek ve elverişli olan
   b) Belli bir konuda bilgi, görüş ve becerisi olan
   c) Bir sanatı gereği gibi öğrenmiş, kendi başına yapan
   d) Bilim ya da sanat alanında üstün bilgisi ve yeteneği olan

5. Bu sözcüklerin hangisi diğerlerinden ayrıdır?
   a) Utku
   b) Yengi
   c) Zafer
   d) Bağlılık

6. "Babam eve güzel bir masa getirdi", cümlesinde hangi sözcük nesnedir?
   a) Babam
   b) Masa
   c) Eve
   d) Nesne yoktur

7. Hangisi alfabe sözcüğünün yeni kullanılan eş anlamlısıdır?
   a) Abece
   b) Okuma
   c) Harf dizisi
   d) İlk okuma

8. "Ağır yongayı yel kaldırmaz" atasözünün hangi sözcüğü "kendine güvenenler" anlamına gelir?
   a) Ağır yonga
   b) Yel
   c) Kaldırmaz
   d) Hiç biri

9. "Elle gelen düğün bayram", atasözündeki anafikir bunların hangisidir?
   a) Ortak acılara ve zorluklara daha kolay katlanılır
   b) Kalabalıkta söylenen kötü söz insanı üzmez
   c) Ödünç alınan malla işler yürümez
   d) İnsanların dedikodusuna engel olunmaz

SOSYAL BİLGİLER

1. Bu eserlerin hangisi İstanbul'da değildir?
   a) Beyazıt Camii (Mimarı, Hayrettin Ağa)
   b) Sultanahmet Camii (Mimarı, Mehmet ağa)
   c) Yenicami (Mimarı, Davut Ağa)
   d) Selimiye Camii (Mimarı, Mimar Sinan)

2. Trablusgarp fatihi olarak tanınan ünlü denizcimiz kimdir?
   a) Barbaros
   b) Kılıç Ali Paşa
   c) Turgut Reis
   d) Baba Oruç

3. Osmanlıların yükselme devrine girdiği Yeniçağ'da, Avrupa'da birçok yenilikler başlamıştır. Bu yeniliklerin hangisinin kullanılması, coğrafi keşiflere yol açmıştır?
   a) Barutun
   b) Pusulanın
   c) Kâğıdın
   d) Güzel Sanatların

4. Uzun Hasan hangi devletin hükümdarıydı?
   a) Memlukların
   b) Akkoyunlu Devletinin
   c) Karakoyunluların
   d) Safavilerin

5. Uzun Hasan ile Fatih arasında yapılan savaşın adı ve tarihi hangi yanıtta doğrudur?
   a) Otlukbeli (1473)
   b) Çaldıran (1517)
   c) Ridaniye (1520)
   d) Mısır Seferi (1481)

6. Irak'ta konuşulan bu dillerin hangisi resmi değildir?
   a) Kürtçe
   b) Farsça
   c) Arapça
   d) Türkçe

7. Barutu ilk kullananlar kimlerdir?
   a) Türkler
   b) Mısırlılar
   c) Çinliler
   d) Araplar

8. Barutun bulunması ve kullanılması, bu yönetimlerin hangisinin sona ermesine neden oldu?
   a) Krallıkların
   b) Diktatörlüğün
   c) Hanlıkların
   d) Derebeyliklerin

9. Yeniçağın başlarında bilim, dil ve güzel sanatlarda yapılan önemli ilerlemelerin adı nedir?
   a) Reform
   b) Rönesans
   c) Keşifler
   d) Buluşlar

10. Papirüs yerine parşömen kullanan site devleti bunların hangisidir?
    a) Etiler
    b) Bergamalılar
    c) Lidyalılar
    d) Frigyalılar

FEN VE TABİAT

1. Kalbe giren kan nerede temizlenir?
   a) Böbreklerde
   b) Karıncıklarda
   c) Akciğerlerde
   d) Kulakçıklarda

2. Temizlenen kanı kalbimize bunların hangisi getirir?
   a) Dört toplardamar
   b) Atardamarlar
   c) Kılcal damarların hepsi
   d) Bütün damarlar

3. Küçük dolaşımda kan ne olur?
   a) Kirlenir
   b) Temizlenir
   c) Vücuda yayılır
   d) Kalbi dolaşır

4. Göğüs kafesimizin genişlemesi neyi gösterir?
   a) Akciğerlerde kanın temizlendiğini
   b) Akciğerlere hava girdiğini
   c) Akciğerlerden hava çıktığını
   d) Akciğerlerde kanın dolaştığını

5. Bu hastalıkların hangisi vücudumuza kan yoluyla girmez?
   a) Tetanos
   b) Sıtma
   c) Difteri
   d) Kuduz

6. Bu hastalıkların hangisi, akciğeri saran zarın mikroplanması sonucu olur?
   a) Bronşit
   b) Zatülcenp
   c) Verem
   d) Zatürre

7. Bir böbrek kesidini incelersek, bunların hangisi sidik borusuna açılır?
   a) Böbrek zarı
   b) Öz
   c) Yalacık
   d) Sidik kesesi

8. Kanda erimiş ve vücut için yararı olmayan, artık maddelerin vücuttan dışarı atılmasına ne denir?
   a) Boşaltım
   b) Sindirim
   c) Solunum
   d) Dolaşım

9. Bunların hangisi böbreklerimizin düşmanıdır?
   a) Alkollü içkiler, baharatlar
   b) Düzenli ve iyi beslenmemek
   c) Ayakları ve beli üşütmek
   d) Hepsi

MATEMATİK

1. Ahmet'lerin kare biçiminde bir bahçeleri var. Bahçenin bir kenarı 7 metredir. Ahmet'ler bahçenin çevresini tek sıra telle çevirmek istiyorlar. Bunun için kaç metre tel almaları gerekir?
   a) 14
   b) 20
   c) 28
   d) 30

2. Ahmet'in, bir kenarı 62 cm uzunluğunda düzgün beşgen bir uçurtması, Mehmet'in de, bir kenarı 40 cm uzunluğunda düzgün beşgen uçurtması var. Uçurtmalarının çevrelerine kurdele geçirmek istiyorlar. Kaç metre gerek?
   a) 7 m
   b) 5.5 m
   c) 6 m
   d) 6.5 m

3. Ali'nin babası eve bir teneke zeytinyağı getiriyor. Tenekenin alt ve üst tabanları kare biçiminde, kenarı 32 cm, yüksekliği 53 cm. Bu durumda tenekenin hacmi kaç cm3'dür?
   a) 65,432
   b) 43,587
   c) 55,632
   d) 54,272

4. Bunların hangisi geometrik cisim olamaz?
   a) Konserve kutusu
   b) Defter kâğıdı
   c) Makas
   d) Sigara paketi

5. Havuzun derinliği, bu boyutlardan hangisiyle eştir?
   a) Yükseklik
   b) En
   c) Boy
   d) Uzunluk

6. Sevim 15, annesi 40 yaşındadır. Kaç yıl sonra annesinin yaşı Sevim'in yaşının iki katı olacaktır?
   a) 15
   b) 10
   c) 25
   d) 17

7. Yarısının yarısı 1'den 3 fazla olan sayının 6 katı kaç eder?
   a) 78
   b) 150
   c) 96
   d) 102

8. Tanesi 136 kuruştan 100 yumurta alan bakkal, taşırken 20 tanesini kırıyor. Kalan yumurtalardan 40 lira kâr etmesi için yumurtaları kaça satması gerekir?
   a) 170
   b) 220
   c) 190
   d) 165

9. 125 metrenin içinde desimetrelik uzunluklardan kaç tane var?
   a) 11
   b) 12
   c) 15
   d) 25

10. Bir adam 20 kilometrelik yolu 7 saatte yürürse, iki adam aynı yolu kaç saatte yürür?
    a) 7
    b) 4.5
    c) 10
    d) 6

Yanıtlar gelecek sayıda

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

TÜRKÇE
1) b, 2) c, 3) c, 4) d, 5) b, 6) c, 7) c, 8) b, 9) d, 10) c

SOSYAL BİLGİLER
1) a, 2) d, 3) b, 4) a, 5) b, 6) c, 7) b, 8) a, 9) c, 10) b

FEN ve TABİAT
1) a, 2) d, 3) b, 4) b. 5) a, 6) c, 7) b, 8) d, 9) b, 10) a

MATEMATİK
1) a, 2) c, 3) a, 4) c, 5) d, 6) a, 7) a, 8) d, 9) b, 10) a.

BİZİM
ALİ

TAŞKIN AMCA

ÇETİN CEVİZLER

MERHABA can çocuklar!
Mektuplarınızın gelmesi sürüyor. Gönderenlerin tümüne candan teşekkürler. Ancak bu konuda küçük bir açıklama yapmak gereğini duydum. Örneğin, birçok okur kardeşimiz, öyle şeyler soruyorlar ki, onların yanıtları, ders kitaplarında var. Oradan okumak varken, neden sıra gelinceye dek haftalarca beklensin? Bana öyle sorular sorun ki biraz çetin olsun. Ben: "Beni terletecek bu soru." diyebileyim. Sizlere arzuladığınız yanıtları verebilmek için ciltlerce kitap, kaynak karıştırabilmeliyim. Hem bu sorular öyle sorular olmalı ki, yanıtlarını her okuyan bir şeyler kazanmalı, bilmediği birkaç şey öğrenebilmeli.

Ben her soruyu yanıtlamakla yükümlü sayıyorum kendimi ve şimdiye kadar bu ödevimi yerine getiriyorum. Ancak bazı öyle ilginç sorular soran arkadaşlarınız oluyor ki, karşılıklarını bu daracık sütuna sığdıramıyorum. Ah olanak bulsam da karşı karşıya oturup enliğine derinliğine söyleşide bulunabilsek.

Trabzon - Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. Sezer Apt. No. 40'da oturan okurumuz Haluk Gençosmanoğlu şöyle soruyor: "Taşkın Amca size bir sorum var: Eski taşçağı, yeni taşçağı, madençağında Anadolu'da kurulan önemli uygarlıklar ve merkezleri nelerdir?" Yani nerelerdir, demek istediği kanısındayım.

Haluk kardeş, olumlu bilim konularını olumlu kalıp ve kurallar içinde inceleme yolunu tutmayı amaç edinirse, bu soruların yanıtlarını ders kitaplarında bulabilir. Ayrıca daha geniş okumak merakındaysa, yayınlanmış geniş kapsamlı ansiklopedilerimizden yararlanabilir.

Bu sütuna sorulacak sorular, elbette derslerinize de yardımcı olacak yanıtları getirmelidir, doğru ama ben açıklanması zor sayılabilecek "çetin ceviz" olanları incelemeliyim. Bilmem haksız mıyım?

İstanbul Büyükdere'den Bülent Coşkuner de diyor ki: "Taşkın Amcacığım! Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun kısaltılmış adını, TRT'yi biliyoruz da öbür ülkelerin bu tip kurumlarının simgelerine hiçbir yerde rastlamadım. Siz biliyor musunuz?"

Eh, işte ilginç bir soru, araştırmayı gerektiriyor. Hoşuma gitti. Oturdum, bu tür yanıtları bulabileceğim kaynakları tek tek elden geçirdim. Bulabildiğim kadarını sizlere sunuyorum.

NOS (Hollanda), ORTF (Fransa), ARD (Almanya), BBC (İngiltere), MBA (Malta), RTE (İrlanda), SR (İsveç), BRT (Belçika), RPT (Portekiz), RMC (Monako), TVE (İspanya), RAİ (İtalya), NRK (Norveç), SSR (İsviçre), IBA (İsrail), JRT (Yugoslavya), TRL (Lüksemburg), YLE (Finlandiya), DR (Danimarka), JTV (Ürdün), ORF (Avusturya), RTM (Fas), RTT (Tunus).

Siz daha başkalarını biliyorsanız bu listeye ekleyebilirsiniz. Hatta bana bu yeni radyo, televizyon simgelerini gönderirseniz hoşnut kalırım.

Sevgili çocuklar, yineliyorum. Çok ilginç sorularınızı sabırsızlıkla bekliyorum.

Sizleri Taşkınca selâmlayarak.

ROMAN OKUMAYI...

Baş tarafı 10'sayfada.

Romanın doğduğu yıllarda; Batı Avrupa'da derebeylik düzeni yıkılmıştı. Kentsoylular (burjuvalar) kendi düzenlerini kuruyorlardı. Yaşamda olup bitenler, eskisi kadar yalın değildi. Toplumsal ilişkiler yoğun ve karmaşıktı. Ne çalışan, alınteri döken insanın dostu şiir; ne de kardeşi öykü, bu yeni ilişkileri, yeni düzeni yansıtabilirdi tek başına. ROMAN, kentsoyluların yaşamasını yansıtacak bir edebiyat türü olarak karşımıza çıkıyordu.

Bu yüzden kimi batılı eleştirmenler, edebiyat tarihçileri, romanın "burjuva sınıfıyla gelen" bir sanat olduğunu söylerler. Değer yargılarımızda bir kargaşa yaratmamak için hemen belirteyim: Romanın kentsoylulara özgü bir sanat olduğunu söylemek istemiyor batılı edebiyat tarihçileri; yalnızca bu sanat dalının oluşum ve gelişim nedenlerini saptamak istiyorlar.

Roman okumayı seviyoruz... Ama ben, demin anlattığım gibi, geçmiş yıllarda bir yanılgıya düşmüştüm. Romanın içindeki olaylardan başka bir şeyi görmüyordu gözüm. Oysa bu haftaki seçme okuma parçamızda Abdülhak Şinasi Hisar, romanın salt olaylar anlatan bir yazı olmadığına işaret ederek, bizi yanılgılardan uzak tutmak istiyor. Roman her şeyi de anlatabilir, hiçbir şeyi de. Onu birtakım kalıplarla, kurallarla sınırlamayalım. Düşünün; roman ortaya çıkıncaya kadar, insanoğlu hangi edebiyat türlerini geliştirmiş, yetkinleştirmiş... Ve roman, ancak, toplumsal hayatımız yoğunlaştığında, insanlar arasındaki ilişkiler tekdüzelikten kurtulduğunda boy göstermiş edebiyat sahnesinde. Yaşamın canlılığı, zenginliği nasıl kalıplara oturtulamazsa; roman da özgür bırakılmalıdır. Her romanı, yaşamla kurduğu bağlar açısından değerlendirelim isterseniz. Çünkü, romanın çıkış noktası, bütün edebiyat türleri gibi, yaşamdan başka bir şey değildir.

Abdülhak Şinasi Hisar, benim yaşam diyerek özetlemeye çalıştığım çıkış noktasında roman yazarına sonsuz bir özgürlük tanıyor. Bu haftaki "Edebiyat Sevgisi" onun sözleriyle son bulacak:

"Bizim herhangi bir sanatçıdan, bir yazardan beklemekte, istemekte hakkımız olan bir şey varsa, o da kendisinin söylemek için dünyaya gelmiş olacağı kişisel fikirleri, duyguları bulunması ve bize bunları duyurabilmesidir. Böylece, herhangi bir eserin, bir romanın, insanlığın geçmişteki gelecekteki sorunlarından birine cevap vermesi, veya biraz açıklık getirmesi yeterlidir."

ÇOCUKLAR!

meySu

altına bakmadan kapaklarını atmayın...

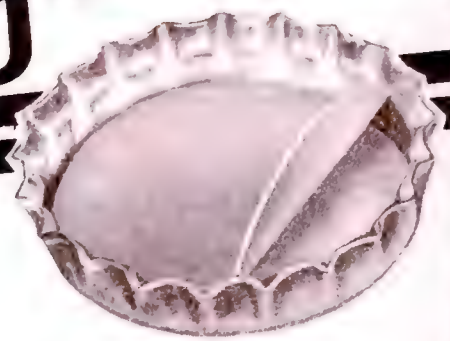

Sizin bisikletiniz
evinizin
buzdolabı, televizyonu
Meysu kapaklarında
sizleri bekliyor.

Unutmayın ki,
Aralık sonuna kadar devam edecek
bu kampanya süresince Meysu içenler
televizyonlar, buzdolapları, bisikletler,
radyolar, toplar, çakmaklar, tişortlar,
bedavalar kazanacaklar.

ILANCILIK

MATEMATİK OYUNLARI

UĞUR AKER

GİZLENEN SAYIYI BULMA

①

(1) Arkadaşınıza bir sayı tutmasını söyleyin.
(2) Sayıyı 100'le çarpsın.
(3) 81 eklesin.
(4) Bulduğu sayıdan tuttuğu sayıyı çıkarsın.
(5) Sonuçtaki sayının birinci rakamından başka diğer rakamlarını söylesin.
(6) İlk rakamı kendisine söyleyin.

İŞİN PÜF NOKTASI

Arkadaşınız rakamları söyledikçe siz onları toplayacaksınız. Toplam 9'dan küçükse, toplamı 9'den çıkaracaksınız. Sonuç, gizlenen ilk rakamdır. Toplam 9'dan büyükse, toplamı 9'un katlarından çıkaracaksınız. (toplam 9 ile 18 arası bir sayıysa 18'den, 18 ile 27 arası bir sayıysa 27'den çıkaracaksınız). Elde edilen sonuç gizlenen ilk rakama eşittir. Toplam 9, 18, 27, 36... gibi 9 ve 9'un katlarına eşitse o zaman gizlenen ilk rakam ya 9 yada O'dır; yukarıdaki çıkarma işlemi sonucu elde edilen sayının ilk rakamı hiçbir zaman sıfır olamayacağına göre, gizlenen rakam 9'dur.

Aşağıdaki örnekleri adım adım izledikten sonra şu iki soruyu yanıtlamaya çalışın:

1– Bu oyunda (4) numaralı aşamada belirtilen çıkarma işlemi sonucu elde edilen ilk rakam neden hiçbir zaman sıfır olamaz?
2– (3)' üncü aşamada eklenen 81 yerine iki basamaklı yedi değişik sayı daha bu oyunda kullanılabilir. Bu sayıları bulabilir misiniz?

Örnek :

(1) Arkadaşınızın tuttuğu sayı 83 olsun.
(2) 83 x 100 = 83000
(3) 8300 + 81 = 8381
(4) 8381 + 83 = 8298
(5) Arkadaşınızın size açıkladığı rakamlar: 2, 9, 8

2 + 9 + 8 = 19
19, 18'den büyük olduğuna göre,
27 – 19 = 8
(6) İlk rakam 8'dir.

Örnek :

(1) Arkadaşınızın tuttuğu sayı 932 olsun.
(2) 932 x 100 = 93200
(3) 93200 + 81 = 93281
(4) 93281 – 932 = 92286
(5) 2 + 2 + 8 + 6 = 18
(6) 18, 9'un katı olduğuna göre gizlenen rakam 9'dur.

(Sizin de çarpma işlemi sağlamalarından pek iyi bildiğiniz gibi, (5)'inci aşamada rakamları toplarken kestirme bir yola başvurabilirsiniz. Toplam 9'u geçtiği an iki basamağı toplayarak toplamı yine 9'un altına düşürebilirsiniz. Bu yolu izlediğiniz zaman sonuç hiçbir zaman 9'u geçmeyeceği için 9'un katlarından çıkarma işlemine girişmeyeceksiniz, çıkarma daha kolaylaşacak.

ŞANSINIZA GÜVENİYORSANIZ...

Eğer şansınıza güveniyorsanız, arkadaşınıza ilk rakamı değil, istediği rakamı gizlemesini, diğerlerini açıklamasını söyleyin. Açıkladığı rakamların toplamı 9'dan (ya da katlarından) az olursa hiçbir sorun yok; yine 9'dan (ya da katlarından) çıkartır gizlenen rakamı bulursunuz. Ama toplam 9'a (ya da katlarına) eşitse, gizlenen rakam 9'da olabilir O'da. Tabii, arkadaşınıza, "Ya sıfır, ya da 9" der bu işin içinden sıyrılabilirsiniz. Arkadaşınız, "İlle de bir rakam söyle" derse, şansınıza sığınıp dokuz ya da sıfırdan birini söyleyin. Doğru rakamı tutturma şansınız hiç olmazsa yanlış söyleme şansınıza eşittir. Bu oyunu 180 kez oynasanız ancak aşağı yukarı 10 oyunda yanlış rakam söylemiş olursunuz. Bu da şansa güvenmek hiç de fena bir oran değil.

Soru: Bu 18'de 1 oranını bulmayı deneyin. (İpucu: Doğru rakamı kaç kez bulabileceğinizi hesaplarsanız oranları kurabilirsiniz. Arkadaşlarınızın vereceği rakamların 9 değişik toplamı olabilir. Bunlardan ancak birinde kuşkulu bir yanıt söyleme durumundasınız ama bu yanıtların da ikisinden biri doğru olacaktır.)

YANITLAR

1– Birinci oyunda çıkarma işlemi hiç bir zaman sıfırla başlayan bir sayıyla sonuçlanmaz. Çünkü bir sayıyı kendisinin yüz katından fazla bir sayıdan çıkarıyoruz.
2– Toplamı 9 olan herhangi iki basamaklı sayıyı 81 yerine kullanabilirsiniz. Bu oyunu bir de 18, 27, 36, 45, 54, 63, ve 72 sayılarını kullanarak deneyin.
3– 18'de 1 oranı değişik yollarla bulunabilir. Bunlardan biri de şu yoldur. Arkadaşınızın vereceği rakamların toplamı 1'den 9'a kadarsa 9'dan çıkarıp gizli rakamı bulacaksınız. Toplam 9'dan fazlaysa 9'un katlarından çıkaracaksınız. Her durumda 9 değişik toplamla karşılaşıyorsunuz. Toplam 1'den 8'e kadarsa doğru yanıtı vereceksiniz. Toplam 9'a eşitse ve siz bir [illegible] toplamın 9'a eşit olduğu [illegible] oyunda birinde doğru yanıtı vereceksiniz demektir. Toplamın 9 olduğu iki oyunu elde etmek için diğer toplamları da ikişer kez elde etmeniz gerek. Bu da 18 oyun oynamanızı gerektirir. Ama bu 18 oyunun 17'sinde doğru yanıtı bulabildiğinize göre hata payınız 1: 18'dir.

RED KİT

SAYGIDEĞER RED KİT BERBAT AHÇILIĞIMA BÜYÜK HOŞGÖRÜ GÖSTERİYORLAR.
4

YENİDEN IGITTIKTAN SONRA ÇAY VE BEN EMRİNİZDE OLACAĞIZ.
TEŞEKKÜRLER ÇONG YEN Lİ, GİDELİM ARTIK.
AMAN İYİ OLDU, ÇİN ÇAYINI HİÇ Mİ HİÇ SEVMEM.

PSSSST! RED KİT!
BERBER

BİLİYORSUNUZ DEMİRYOLU ŞANTİYESİNDE BERBERLİK ETMİŞTİM. ORADA BİRKAÇ KELİME ÇİNCE ÖĞRENDİM...
EE?. SONRA?

... ŞU İKİ PATATES SURATLI BİRBİRLERİNİ ÖLDÜRECEKLER. BU KENTTE BİR ÇİN LOKANTASININ YETERLİ OLDUĞUNU SÖYLÜYORLARDI...

NASIL YAPARLAR ÖYLE BİR ŞEY? ÇOK NAZİK İNSANLAR ONLAR!
FAZLA GÜVENMESE NİZ İYİ OLUR.

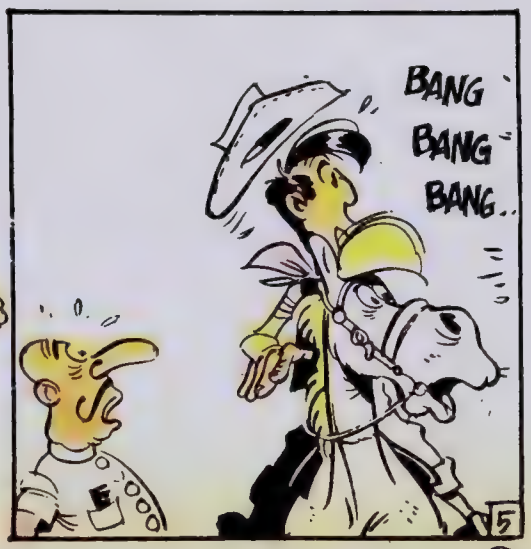
BANG
BANG
BANG..
5

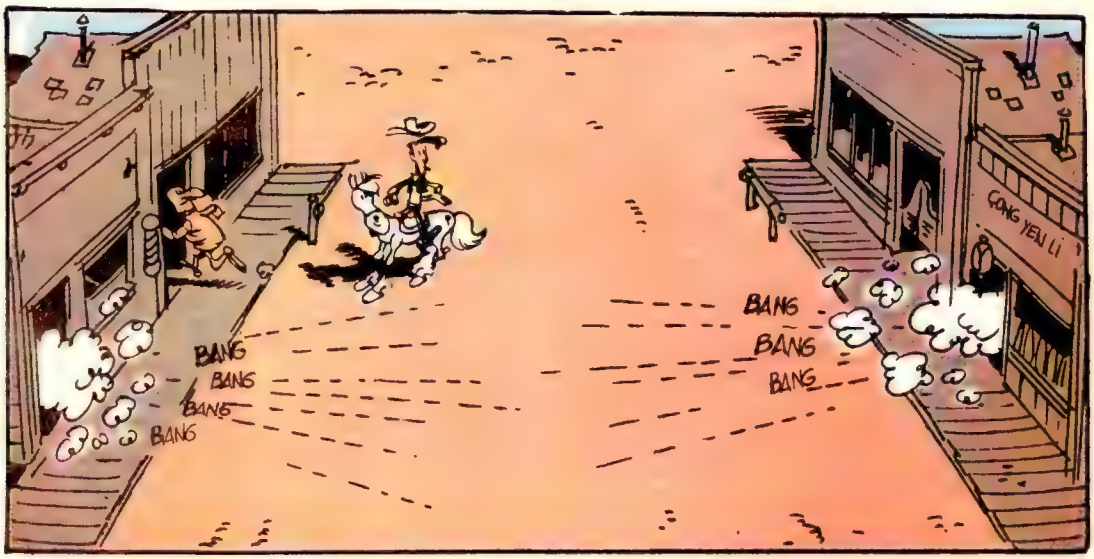
BANG
BANG
BANG
BANG
BANG
BANG
BANG
GONG YENİ Lİ

HAYDİ DÜLDÜL! MÜDAHALE EDELİM!
AMAN DİKKAT ET, BU KÖR NİŞANCILAR BİZİ DE VURUVERİRLER...

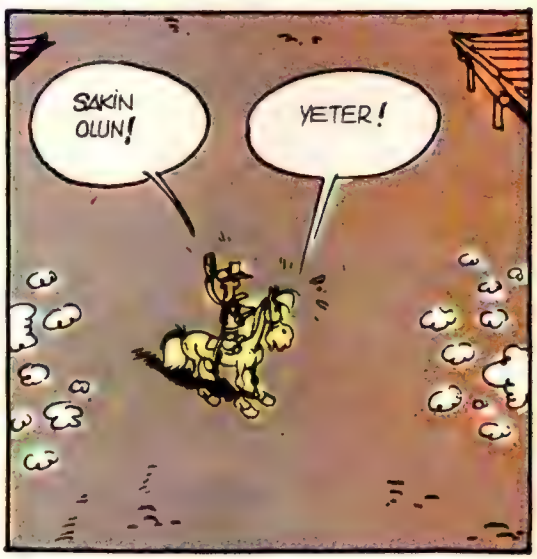
SAKİN OLUN!
YETER!

SAYGIDEĞER YABANCI BURADAN UZAKLAŞMAK İYİLİĞİNİ GÖSTERİRLER MİYDİ BİZE?
BU SORUNU ARAMIZDA ÇÖZÜME BAĞLAMAYA KARARLIYIZ DA...
6

RED KİT

OLMAZ ÖYLE ŞEY! SİLAHLARINIZI VERİN VE USLU USLU DURUN.
BİRAZ SONRA.
EVVET?
RED KİT!
BU ÇİNLİLERLE BAŞEDEMİYORUZ. KİMSE CADDEYE ÇIKAMIYOR.
GENE Mİ?
DÜLDÜL, ELBİSELERİMİZİ SONRA TEMİZLERİZ. GEL DE EĞERLEYEYİM SENİ.
TEŞEKKÜRLER.

Bilmece Bulmaca

Yanıtlar 64. sayfada

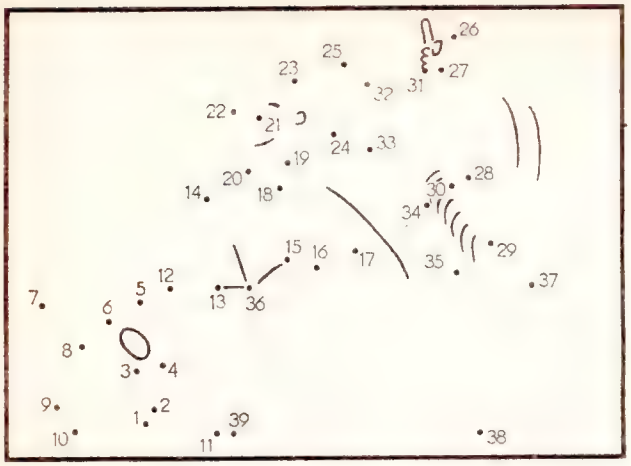

Noktaları birleştirin bakalım,ortaya ne çıkacak?

MAKİNİST Yukarıdaki makinist lokomotifine ulaşmak istiyor. Acaba ona hangi yoldan gitmesi gerektiğini söyleyebilir misiniz?

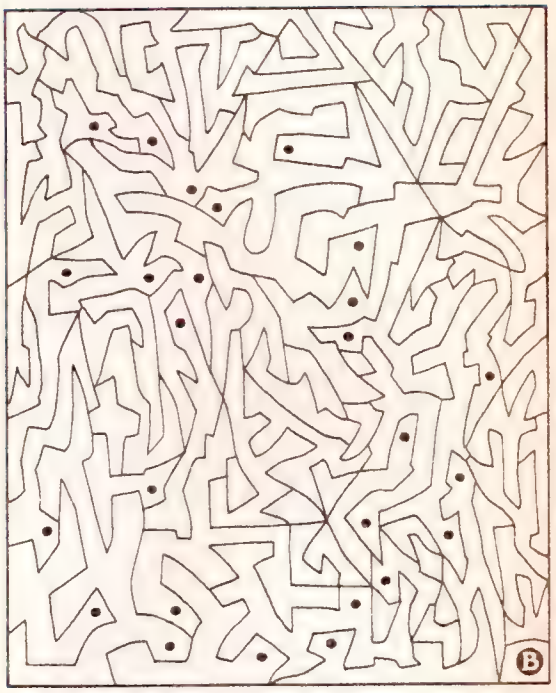

Noktalı yerleri boyayalım bakalım, ortaya ne çıkacak...

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

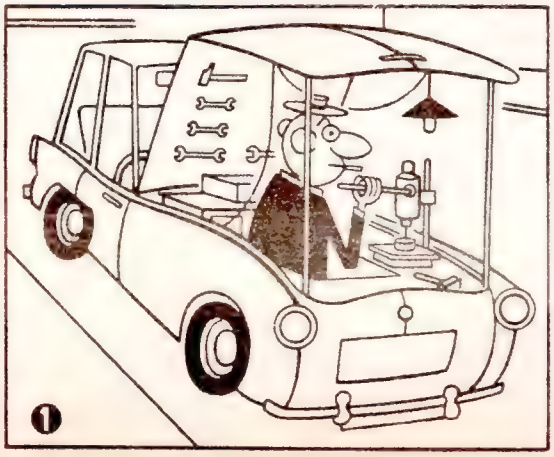

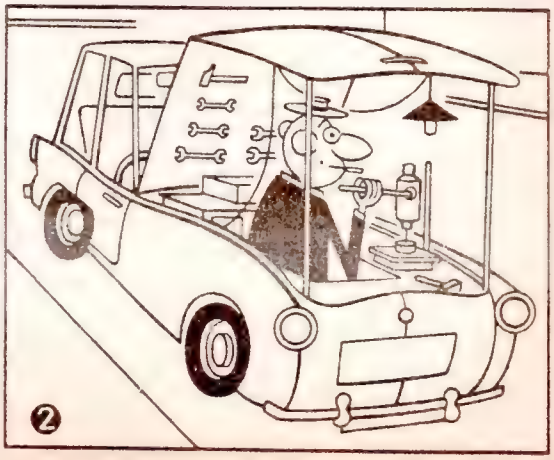

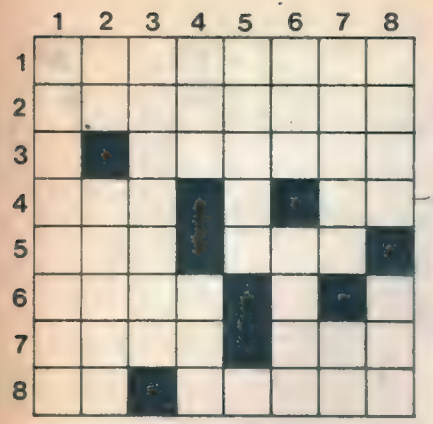

SOLDAN SAĞA: (1) Dokumacılık yapan kimse. (2) Sürekli arkaya itmek. (3) Bir şeye su verme. (4) Asalak bir böcek — Köpek. (5) (tersi) Bir erkek adı — Uyarmak, işaret vermek için kullanılan bir araç. (6) Asya'nın kuzeyinde bir akarsu — (7) (tersi) Dizi, sıra — Başında saç olmayan. (8) Bir nota — Ek.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) Yeryüzündeki dilleri ses biçim, anlam açısından inceleyen bilim. (2) Küçük bitkilere verilen genel ad — Ön tarafın uzakçası. (3) Bir ağaç adı. (4) Yüce — İsyan eden. (5) Değişik türlerden üremiş canlı. (6) Fakat, lâkin — Eski bir uygarlık. (7) Bir erkek adı — Konut. (8) (tersi) Evlenen ya da nişanlanan birine armağan olarak takılan şeylerin tümü — Bir bağlaç.

GÖLGELER

Gölgelerin hangi çiçeklerle ilişkin olduğunu acaba bulabilir misiniz?

POLİS DOSYASI

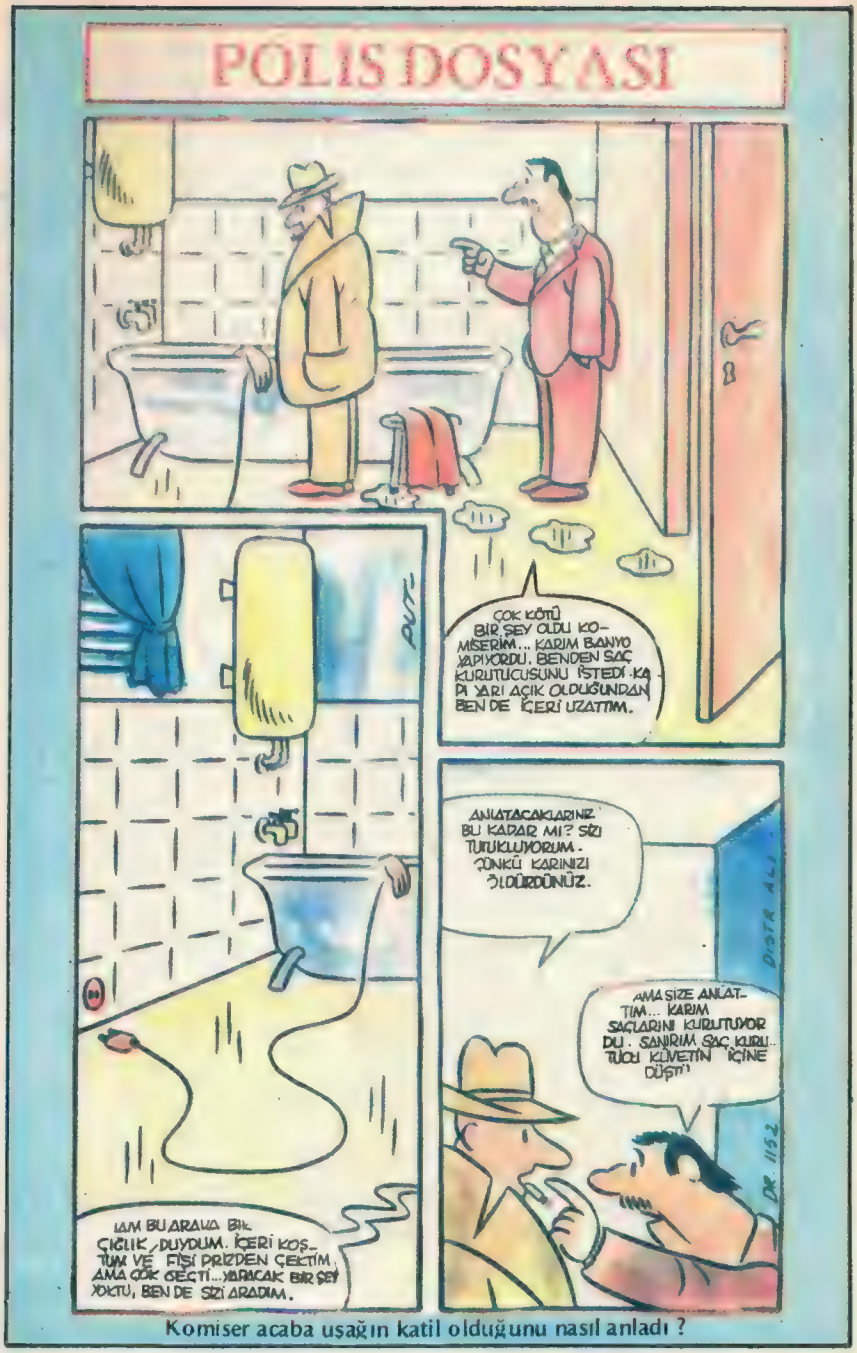

Komiser acaba uşağın katil olduğunu nasıl anladı ?

İKİ RESİM

Yukarıdaki şekiller birbirinin aynı, ancak birindeki bazı şekiller, öbüründe değişik yerlerdedir. Bu beş şekli ve yerlerini bulunuz.

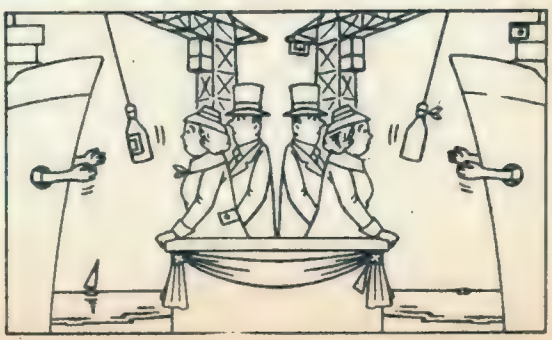

HER HAFTA BİR KONU

KOMPÜTER

Kompüter, elektronik hesap makinesidir. Bilgisayar da denilebilir. İnsan beyninin yapabildiklerini daha da iyi düzenler. Kompüter bir matematik problemini, kısa zamanda çözebilir. İnsan beynine göre daha geniş bir belleği vardır. Ancak kendisine yapması için verilen komutları yerine getirir. Komutlar çok sayıda ya da karmaşık olabilir. Kompüter, bunları sırayla yerine getirir. Basit hesap makinelerinin tersine, kompüterler elektronik biçimde ve küçük elektrik akımlarıyla çalışırlar. Elektrik, devrelerinden çok hızlı geçtiğinden işlemlerin sonucunu çabuk sağlar.

Kompüterin giderek günümüzde yer alması, bilim adamlarının ve mühendislerin önemli ve karışık problemlere doğru çözümler getirmek istemeleridir. Öte yandan büyük işletmelerin geniş kapsamlı işleri nedeniyle daha emin ve çabuk sonuç almak, ayrıca bu bilgileri saklamak kompüterlere ayrı bir özellik kazandırmıştır.

Kompüter, yapacağı işlemleri tam olarak belirten uygun bir programla çalışabilir. Program yazana, kompüter programcısı denir. Programcı, program hazırlanmasına yardımcı olacak bir "Akış Şeması" çizer. Hesaptaki her adım ve her seçme, oklar ve simgelerle gösterilir. Akış şemasının tüm biçimleri kapsaması sağlanır. Programı kompüterin anlayacağı dilde ve okuyacağı biçimde yazmak gerekir. Fortran, Cobol, Algol gibi çeşitli kompüter dilleri vardır. Okumayı bir okuma ünitesi sağlar. Komutlar kompütere en çok kullanılan yöntemde, özel daktiloyla kartlara delerek ya da bantlara yazarak verilir. Bu kartlar numaralı sütunları bulunan küçük kartlardır. Sütunda 12 satır vardır. Her sütuna bir karakter delinebilir. Her karakterin karşılığı, ayrıcalıklı satırlara delinen deliklerdir. Örneğin, A harfi birinci ve onbirinci satırlara delinen iki delikle belirlenir. B harfi, ikinci sütundaki ikinci ve onbirinci satırlardaki deliklerle gösterilir. Numaralar da aynı biçimdedir. 3 Rakamı, üçüncü satırdaki delikle, 7 rakamı, yedinci satırdaki delikle belirtilir. Özel işaretler ise, özel deliklerde yer alır. Delinmiş kartlar giriş ünitesine konur. Kartlar metal bir yoldan geçerler ve tel fırçalara değerler. Tel fırçalar, kartlardaki deliklerin etkisiyle elektrik itkilerini değiştirirler. Kompüterlerde en çok kart ve bant sistemleri kullanılır.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- GÜZİN SARIOĞLU: Yaşım 9. Pul ve kibrit kutusu biriktiririm. Spor yapmayı, müzik dinlemeyi severim. Yazışacağım.
  Adres: 2017. Sok. No: 19 P.K.8 Karşıyaka – İzmir
- ASIM ÜREN: Yaşım 14. Futbol ve atletizmle ilgilenirim. Şiir yazarım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Ecdad Cad. Başaran Sok. No:3 Eyüp – İSTANBUL
- BUKET ŞAHİN: Yaşım 14. Yüzmeyi, kitap okumayı çok severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: 1. Orta Sok. Erko Sitesi Özlem Ap. No: 32 A/B Göztepe – İSTANBUL
- ZAFER ÖZFİDAN: Yaşım 15. Boş zamanlarımda basketbol oynar, müzik dinlerim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Elçi Sok. No: 47 Arnavutköy – İSTANBUL
- DEFNE ÇETİNDAĞ: Yaşım 10. Kibrit kutusu biriktiririm. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim. Yazışacağım.
  Adres: Garanti Mah. Yıldız Blok. 3/23 Etiler – İSTANBUL
- YAŞAR AŞIK: Yaşım 15. Spor yapmayı, kitap okumayı, müzik dinlemeyi ve resim yapmayı çok severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışacağım.
  Adres: Yalı Mah. İstanbul Cad. No: 45 Akçakoca – BOLU
- ŞULE ERÇİN: Yaşım 7. Kitap okumayı, televizyon seyretmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 56'lar Mah. Abdülhakhamid Cad. Yunus Emre Ap. No: 34 D.4 SAMSUN
- LEVENT KARTAL: Yaşım 11. Pul biriktiririm. Yüzmeyi, bisiklete binmeyi, kitap okumayı severim. Dergi okurlarıyla yazışacağım.
  Adres: Rize Lisesi Rehberlik Uzmanı Hüseyin Kartal eliyle RİZE
- ORAL KURT: Yaşım 11. Pul biriktiririm. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Yaşıtlarımla yazışacağım.
  Adres: Medrese Mah. Sivas Cad. Yağcıoğlu Ap. D.3 YOZGAT
- BİRGEN DOSTOĞLU: Yaşım 12. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim. Pul biriktiririm. Yazışacağım.
  Adres: Türkeli Çad. Hemşehri Sok. No: 19/6 Kumkapı – İSTANBUL
- UĞUR AYDÖNER: Yaşım 12. Futbol oynamayı severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: 746. Sok. No: 22 ADANA
- SUZAN AYAĞ: Yaşım 13. Pul ve kart biriktiririm. Kitap okumayı severim. Yaşıtlarımla yazışacağım.
  Adres: Çağrı Sok. No: 23/3 Angün Ap. Aydınlıkevler – ANKARA
- AHMET AKSOY: Yaşım 15. Spor yapmayı, kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Pul biriktiririm. Dergi okuru yaşıtlarımla yazışacağım.
  Adres: Kalfa Sok. No: 2 Büyükdere – İSTANBUL

YANITLAR

- MAKİNİST: 4 numaralı yoldan gitmesi gerekir.

- 8 FARK: (1) Arabanın arka camı. (2) Arabanın ön tekerleği (3) Anahtar. (4) Arabanın kapısı. (5) Arabanın ön panjuru. (6) Matkabın bağlantı vidası. (7) Adamın sağ dirseği. (8) Arabanın solundaki sopanın T sopası.

- KARE BULMACA: Soldan sağa: (1) Dokumacı. (2) İtelemek. (3) Sulama. (4) Bit – it. (5) İla. – Zil. (6) Lena. (7) İres – Kel. (8) Mi – İlave.
  Yukarıdan aşağıya: (1) Dilbilim. (2) Ot – İleri. (3) Kestane. (4) Ulu – Asi. (5) Melez – (6) Ama – İnka. (7) Cemil – Ev. (8) Ikat – İle.

- GÖLGELER: (1) Soldaki Üst sıra, sağdan ikinci. (2) Ortadaki: Sol alt köşede, (3) Sağdaki: Üstten ikinci sıra, en solda.

- POLİS DOSYASI: Adamın yalan söylediği açıktı... Çünkü kadın, kocasının uzattığı saç kurutucusunu almaya gelmiş, bu arada ıslak ayaklarıyla döşemede izler bıraktı... Ama prizin olduğu yerde onun ayak izlerini göremeyen komiser, kurutucuyu adamın prize soktuğunu anladı.

- İKİ RESİM: (1) Şişenin ağzındaki fiyonk. (2) Şişenin etiketi. (3) Kürsünün kurdelasının küçük parçası (4) Arkadaki küçük kayığın yelkeni. (5) Kadının saçındaki siyahlık. (6) Kadının elbisesinin yakası. (8) Vincin arkasındaki bölüm. (9) Geminin üzerindeki üzerindeki noktalı bölüm. (10) Arkadaki kayığın gölgesi.

OKURDAN OKURA

Bu sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

BİR ÖYKÜ

DOST'UN ÖYKÜSÜ

Dünyamızın bir köşesinde, zamanın bir vaktinde kentlere oldukça uzak tepelerin üzerinde, ormanlar arasında küçücük küçücük köyler varmış. Bu köylerde, öğretildiği kadarıyla yetinen insanlar yaşarmış.

İşte, bu köylerin birinde cin gibi bir oğlancık yaşarmış. Sabahları güneşin doğuşuyla kalkar, batışıyla yatarmış. Gün boyu ailesiyle birlikte tarlada çalışırmış. Diğer köylüler de kendi tarlalarını ekerler, biçerler, hayvanlarını otlatırlarmış. Günlerden birgün, bu cin oğlancık yaşamında bir eksiklik olduğunu düşünür olmuş. Ormanlar ötesindeki kent yaşamını öğrenmek tutkusuna kapılmış. Ailesi bu tutkusuna karşı çıkmış. Oğlancık çok direnmiş, sonunda istediği olmuş. Ve bir güz, ormanlar ötesinde, KENT denilen taş yığınında koşuşan, çalışan, okuyan öğrenen insanların içinde bulmuş kendini. Doyumsuz öğrenme isteği içindeki oğlancık okumuş, gezmiş, görmüş bu yaşamı da öğrenmiş. Zaman zaman yemiş. Oğlancık büyümüş delikanlı olmuş.

Köyüne döndüğü zaman, tek değişen şeyin ana ve babasının yaşlanmış, yaşıtlarının büyümüş olduğuymuş. Yaşam koşulları hiç değişmemiş. Delikanlıya artık bir isim verelim, adı DOST olsun. Dost, bakmış zaman geçmiş, ama köyünde herşey aynı kalmış. Buna bir çare gerek, diye düşünmüş. Köylüleri etrafına toplamış, yaşamlarında değişiklik yapmalarını, öğrenmeleri gereken pek çok şeyin olduğunu anlatmış. Tüm tarlaları beraber ekip biçmeyi, yardımlaşmayı önermiş. Bazıları evet, bazıları hayır, demiş. Evet diyenler, hep beraber ekip biçmeğe başlamışlar. Köyün hayvanları için ahırlar, kümesler yapmışlar. Sonuç güzel olunca, diğerleri de onlara katılmışlar. Çalışma zamanlarını paylaşan köy halkı, zamanla sevinçlerini de paylaşır olmuşlar. Okullar açıp çocuklarını eğitmişler. Geçen zaman, onlara güzellikler sunmuş. Komşu köyler de, bu köydeki güzellikleri görünce, onlar gibi yapmışlar. İşte tepedeki köylerin bu kadar güzel gözükmesinin nedeni: CİN GİBİ BİR OĞLANCIĞIN CAHİLLİĞE DİRENMESİNDENMİŞ.

AYŞE F. HASSAN

ATATÜRK

Sen bir ulusal edebiyatsın
Bin düşman önünde
Diz çöküp duramazsın
Bayrağın göklerde dalgalanır
Sen bir yiğit insansın

İnci gibi dünyan
Barışa yanlı
Savaşa karşı bir insansın

MELSEN TUNCA

BABA KİTAP ALIVER BANA

Babacığım
Baba!..
Bu ay'ki paranla
Bebek alacaksan eğer bana
İstemem bebek, sakın alma

Bebek parasıyla
Kitap alıver bana
Kitabın adını yazdım bu kağıda
Al bu kağıdı
Götür kitapçı amcaya

SÜLEYMAN SÜNEL

YAĞMUR

Neden yağıyorsun yağmur
Neyi ıslatmak istiyorsun
Sokak ıslak, cadde ıslak
Maksadın gözlerimi ıslatmaksa
Onlar zaten ıslak.

YÜKSEL SAĞIROĞLU

BARIŞ ÇAĞRISI

İnsanlar neden kavga ediyorlar
Durmadan birbirlerini öldürüyorlar
Neden sanki barış istemiyorlar
Hepinizi çağırıyorum barışa tüm dünya

İnsanlar Jostça, kardeşçe yaşayamaz mı
Bu dünya barışı sağlayamaz mı
Kendini düşmansız tutamaz mı
Hepinizi çağırıyorum barışa tüm dünya

İnsanı seven yine insandır
Dostluğu, barışı, kardeşliği arayandır
Savaşı, düşmanlığı kaldırandır
Hepinizi çağırıyorum barışa tüm dünya

TAHİR CEM ÇANKAYA

Resim. SEMA ŞAHİN

MIS TIK

YAZISIZ

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

Baş tarafı 8'ci sayfada

1—0, 2—2. (Üçüncüde, kura ile kazandık). İsviçre'deki finallerde ise, Güney Kore'yi 7—0 yendik ama, o kupanın şampiyonluğunu kazanan Federal Almanya'ya 2 kez (4—1 ve 7—2) yenildik.

O 1958'de katılmadık.

O 1962'deki 7. Kupada, Sovyetler Birliği'ne 2 kez (1-0,2-1) yenildik, Norveç'i 2 kez (1-0, 2-1) yendik. Grup ikincisi olduk.

O 1966'daki 8. Kupada, 6 eleme maçından 5'ini kaybettik, 1'ini kazandık, grup sonuncusu olduk. (Portekiz'e 5-1, 1-0, Çekoslovakya'ya 6-0, 3-1, Romanya'ya 3-0 yenildik. Romanya'yı öteki maçta (2-1 yendik).

O 1970'deki 9. Kupada, 4 maçı da kaybettik ve gene grup sonuncusu olduk. (Sovyetler Birliği'ne 3-0, 3 - 1, Kuzey İrlanda'ya, 4-1, 3-0 yenildik).

O 1974'deki 10. Dünya Kupası'nda, oldukça başarılıydık. Elemelerde, İtalya ve İsviçre ile 0-0 berabere kaldık. İsviçre'yi 2-0, Lüksemburg'u 3-0 yendik. İtalya'ya 1-0 yenildik. Tek başarısızlık, Lüksemburg'a 2-0 yenilişimizdi. Grup ikincisi olurken, 6 puan toplamıştık.

O 1978'deki 11. Kupada ise, grup üçüncülüğüne düştük. Malta'yı 4 - 0 ve 3 - 0 yendik. Doğu Almanya ile, 1 - 1 başarısını sağladık. Ötesinde, Doğu Almanya'ya 2-1, Avusturya'ya ise, 2 maçta da aynı sonuçları (1 - 0) yenildik.

Futbolseverlerin haftası burada sona erdi. Gelecek hafta hep birlikte olalım.

FIKRALAR

NEDEN

— Merhaba Moiz... Nereye?

— Elbisemi temizlemesi için Salamon'a götürüyorum.

— Senin temizleyici dükkânının varken, neden rakibine götürüyorsun?

— Nedeni var mı kuzum? Onun fiyatları benimkinden daha ucuz da ondan!..

TAŞRA OTELİ

Turistin biri, küçük bir taşra oteline gitti. Fiyatları sordu:

— Birinci kat odaları 200 lira, ikinci kat odaları 100 lira, üçüncü ve üst kat odaları 75 lira,yanıtını aldı. Turist:

— Öyleyse başka otel aramalı, yerleriniz benim için yeterince yüksek değil!..

LEYLEK

Küçük Oktay doğum yapan annesinin odasına girmek için direniyordu. Babası Oktay'ı yatıştırmağa çalıştı:

— Şimdi giremezsin oğlum, leylek anneni bacağından ısırdı.

Oktay üzüntüsünü şöyle belirtti.

— Zavallı anneciğim, o zor doğumdan sonra bir de bu mu olacaktı!

YARDIM

Alacaklı, İskoçyalıya sorar:

— Kentte herkese borçlandığınızı öğrendim.

— Bunu nereden öğrendiniz?

— Bir özel dedektifle, para karşılığı öğrenebildim.

— Demeyin! Doğrudan doğruya bana sorsaydınız ödediğinizin yarısına bilgi verirdim.

YAZISIZ

Milliyet
YAYINLARI

Yardımcı Kitaplar Dizisi'ni Sunar

NE BİLİYORUM?

İlkokul öğrencileri için
1500 test sorusu ve
açıklamalı cevapları

MATEMATİK

Aritmetik ve Geometri

ÇOCUKLARA GENEL KÜLTÜR

Fen ve Tabiat

İlkokulu bitirmekte olan çocuklarınıza
bütün sınavlarda başarı kazandıracak
istediği okula girmesini sağlayacak iki yardımcı kitap...

Babanıza söyleyin, doğum gününüzde sizi milyoner yapsın.

"Doğum günümde
milyoner olmak istiyorum" deyince
babanız sakın şaşırmasın.

Size armağanlar, oyuncaklar alacağına
Pamukbank'a gitsin, sizin adınıza
Milyonerlik Hesabına on bin lira yatırsın.

Bu para büyüsün, çoğalsın
milyon olsun.

Siz de yeni yaşınıza basarken
milyonerliğe de ilk adımınızı atın...

Genç PAMUKBANK
"iyi bankadır"

PAMUKBANK'IN MİLYONERLİK HESABI

On bin liradan başlayarak
dilediğiniz miktarda parayla
dilediğiniz sayıda hesap açtırıyorsunuz.
özel Milyonerlik Cüzdanını alıyorsunuz.
Paranız her yıl %24,5 faiz kazanıyor ve
belli bir sürenin sonunda milyon oluyor.
Biraz daha beklerseniz,
iki, üç milyona varıyor.

Ayrıntıları öğrenmek ve
Milyonerlik Hesabı açtırmak için
Pamukbank şubelerine başvurun.
Özel, kırmızı Milyonerlik Cüzdanınızı alın.

AD

TELEVİZYON

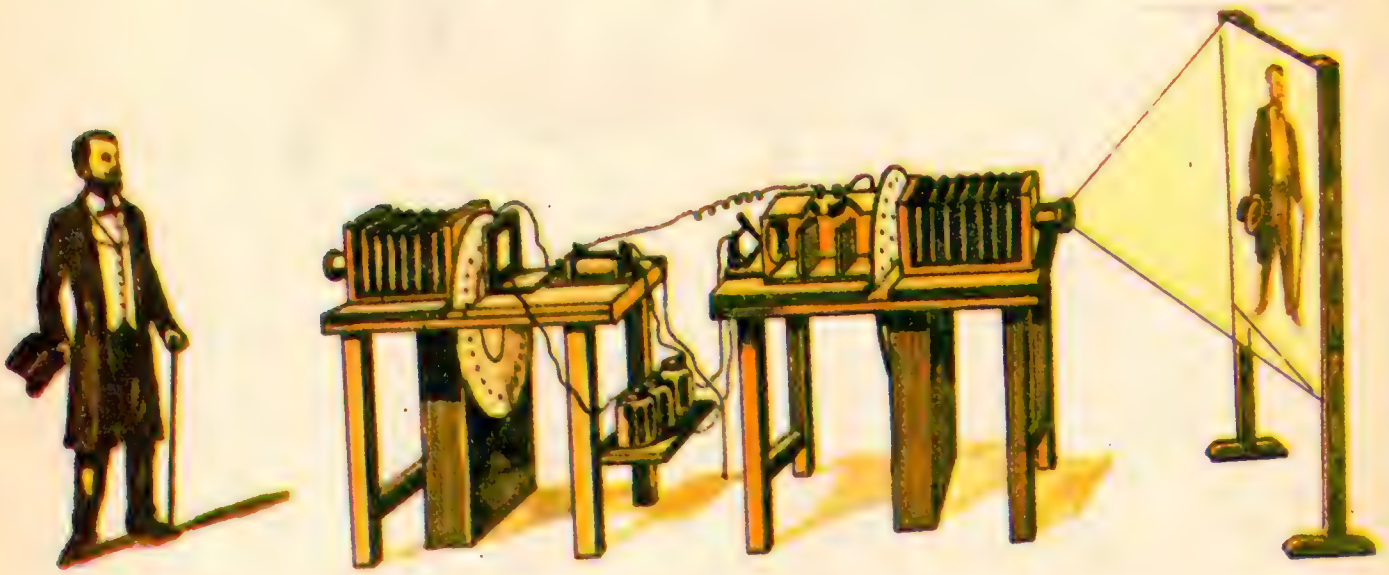

Dussand'nun 1898'deki teleskopu — büyük ekranlı televizyonun ilk tiplerindendir — Nipkow diskine ve bir elektrik ark alıcı projektörüne bağlı bir görüntü yansıtma sistemini kullanmıştır. Elektromanyetizm ve uygulama alanlarındaki hızlı ilerleme, mekanik senkronize sistemleri aracılığıyla TV. ve sinemayı çağının bir "sanat yapıtı" durumuna getirdi.

TEKNOLOJİ VE KİTLE EĞLENCESİ

Dünyadaki yüz milyonlarca insanla birlikte, sevdiğimiz programı izlemek ya da sadece T.V'nin ne olduğunu görmek için, televizyonun başına oturduğumuzda, son yılların en etkili teknolojik olayını izleriz. Bu, çok büyük teknik, sosyal, eğitsel, kültürel ve politik sonuçlar doğuran bir kitle iletişim olayıdır.

Televizyon — Teknolojisi, eğlencesi ve endüstrisi, çağımıza damgasını vurmuştur... Ve bundan doğan gelişmeler, hiç kuşkusuz ki, gelecek yüzyılın iletişim tekniğine hazırlık olacaktır. Fakat evimizi kaplayan ve "ailemizden biri" olan "Sihirli ekranın" arkasında ne yatmaktadır? Bu olayın tarihi, bilimsel ve teknik temeli nedir ve bunun sonuç ve anlamları nelerdir?

Modern elektroniğin sürpriz bir ürünü olarak sinema tarafından da gerekli olan ve görüntü kalımı denilen, insan gözünün ve görmesinin bazı özelliklerinden ötürü televizyon görüntüsü mümkün olmuştur. Gönderilecek görüntü, gökyüzünden gönderilecek elektrik sinyalleri ve radyo dalgaları haline dönüştürülen bir çok noktacıklara ayrıştırılır. Alıcı cihazında işlem ters çevrilir ve orjinal görüntü yansıtılır. Televizyon ekranında "gördüğümüz" ekranın yüzeyine "yansıyan", aydınlatılmış noktaların hızlı bir başarısından başka bir şey değildir. Gerçek görüntü kaybolduktan sonra saniyenin belirli bir miktarı kadar görüntünün, gözün retinası üzerinde kalması olgusu süreklilik duyusunu yaratır... Ve tüm montaj, âdeta fotoğrafa benzer şekilde, bir bütün olarak aktarılmasında olduğu gibi, tek bir şekil halinde toplanır.

Televizyonun temel ilkeleri, bunu hayata geçirmek için büyük bir çaba ve paralel olarak teknolojik gelişmeler gerektirmekteyse de, çok karışık değildir. Mekanik televizyon denilen televizyonun ilk başlangıcından, yani geçen yüzyılın sonlarından bugün, ayda yürüyen astronotları görebildiğimiz, Mars ve hâttâ daha ötesindeki gezegenlere yaklaşan uzay gemilerinden ses ve görüntü elde edebildiğimiz renkli televizyona kadar bir karışık tarih ve dinamik yoktur. Zamanımızdaki bu olayın uygarlık için gerçekten ne olduğunu tam anlamıyla takdir etmek için üzerinde çalışılması çok ilginç olan bir tarih.

MEKANİK VE ELEKTRONİK SİSTEMLER

Nipkow — Baird Görüntü Yansıtma Diski

Televizyon gönderimine yol açan ilk nosyonlar, Bostonlu bir Amerikalı olan George Carey'in 1875'te önerdiği sistemdeki gibi görüntü elemanlarının her birinin, ayrı devrelerde anında gönderilmesi olasılığı üzerine kurulmuştur. Fakat 1880'de, Amerika'da W.E. Sawyer ve Fransa'da Maurice Leblanc, bu noktadan itibaren tüm televizyon tiplerine uyarlanan, görüntü kalımı diye bilinen, insanın görmesinin bir özelliğine dayanan bir resmin her bir elemanını çok hızlı, çizgi çizgi ve çerçeve çerçeve olarak yansıtılması ilkesini ortaya attılar. Böyle bir fikir, bu andan itibaren göndermek için tek bir tel veya kanalın kullanılabileceğini göstermesi açısından önemli bir aşamaydı.

1873'de, Selenyumun elde ettiği, ışığın niceliğine göre, elektriğin iletkenlik özelliklerini arttırdığı ya da yok ettiği bulundu. Bu, pratik televizyonun geliştirmesi için önemli bir adımdı. 1884'de Alman Paul Nipkow, görüntüyü "nokta nokta" yansıtmak için alıcıya olduğu kadar göndericiye de ve spiral "Helezoni" şeklinde yerleştirilen açıklıklarla sağlanarak dönen bir disk kullanarak tam bir televizyon sistemini kurdu.

Elektronik televizyon ortaya çıkıncaya kadar tüm etkili sistemler Nikpow tarafından önerilen aynalarla, davulları, disklerle, mercekleri vs. kullanan seri halindeki yansıtma metodundaki değişikliklere bağlı kalmıştır.

Almanya'da, 1897'de K.F. Brawn, bir elektron demeti çarptığında görünür olan ışığı üreten floresan ekranlı bir katot ışığı tüpünü geliştirdi. 1907'de Rus bilim adamı Bdris Rosing, kameraya denk gelen uçta, döner bir ayna kullanılmasını önerdi. Geometrik modellerin gösterilmesinde başarılı olan Rosing, modern televizyonun en eski öncülerinden biri olarak sayılmaktadır.

1904'te ingiliz fizikçisi J.A. Fleming, bugün diyot olarak bilinen elektron tüpünü icat etti... Ve Amerikalı mucit Lee de Forest, 1906'de elektronik sinyallerin büyütülmesini mümkün kılmak için buna bir kontrol levhasını "griy" eklemiştir. Triyod diye bilinen bu yeniliklerle beraber, modern elektronik televizyona doğru bir adım daha atılmış oldu.

En büyük katkı 1908'de yapıldı ve bugünkü televizyon sistemlerinin temeli oldu. İskoçyalı mühendis A.A. Campbell Swinton'nun metodu teknolojik problemler yüzünden hayata geçirilemedi. İskoçyalı dahinin 1911'de Londra'daki röntgen topluluğundan önce önerisinin ardında yatan temel ilkeler, bir fikir olarak alıcının kamera ucunda manyetik olarak sapan katot ışığı tüplerinin kullanılmasıydı. Kameraya foto elektrik elementlerin "Örneğin selenyum" bir mozayiini yerleştirdi. Gönderilecek manzara bir ekran üzerinde odaklandı ve arka tarafı görüntüyü nokta nokta kapsayan bir katot ışınları demetiyle yansıtıldı. Swinton'un fikirleri - teknoloji tarihinde çok sık rastlanıldığı gibi — kendi zamanından çok ötede ise de ondan sonrakiler aynı fikirleri yıllar sonra hayata geçirmişlerdir.

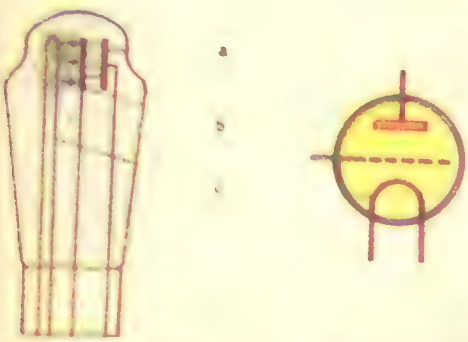

Triyod — De Forest'un elektron tüpü: a) Levha, b) Kontrol levhası (Griy) c) Flament.

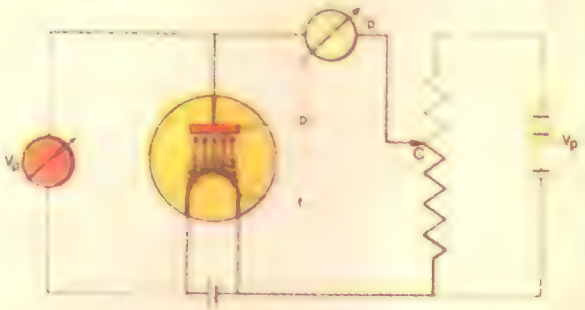

Bir devredeki diyot: f) Flament, p) Levha, I) Levha akımı, Vp) Levha voltajı (sol) için anod (Batarya) (sağ). Vc) Flament (ısıtma) batarya, c) Ayarlanabilir rezistör.

FOTOELEKTRİK ETKİ

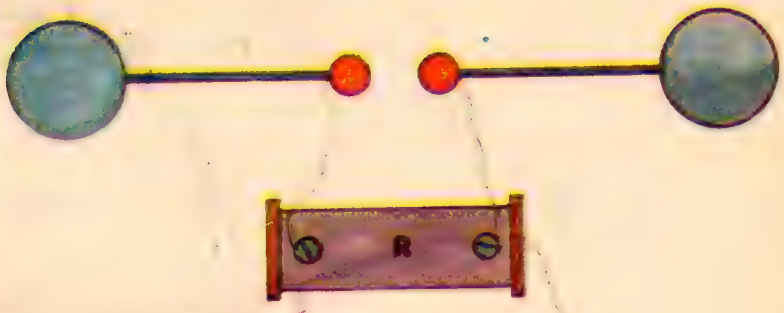

Hertz'in salınan gönderme devresi

Carey tarafından bulunan ve 1878'de Hertz tarafından geliştirilen fotoelektrik etki en önemli konu oldu ve Joseph Thomson tarafından elektronun keşfi ve albert Einstein'in, Max Plank'ın kuantum teorisini kullanarak verdiği teorik temelden sonra görsel iletişimlerde modern bilimimizin ana sütunu olmuştur.

Selenyum gibi fotohassas bir maddeye ışığın çarpması ve elektron yayması durumunda ışığın elektriğe dönüşmesi fikri, birçok alarm sisteminde ve diğer kontrol cihazlarında kullanılan fotoelektrik hücrenin gelişmesini sağladı. Bu cihazlarda bir ışık ışını fotoiletken maddenin bir hücresine sürekli olarak çarpar ve sonuçta bir elektrik akımı doğurur. Bir cisim ya da kişiden dolayı ışık ışını kesildiğinde akım kesilir; Bu, cihazın bir alarm ya da siren şeklinde çalışmasını ya da uyarı ışığı yakmasını sağlar.

Televizyonun pratik uygulamasında selenyum bir dizi dezavantajdan zarar görür. Işığın yoğunluğuna göre değişimi çok yavaştır. Almanya'da 1913 de yapılan bir deneyde, ışık yoğunluğundaki değişikliklere olan duyarlılığı oldukça artıran, potasyum hidritle kaplı bir hücre edildi.

ABD'de ve İngiltere'de araştırma çalışmaları daha az derecede devam etti. 1917'de, ABD'de D.M. Moore tarafından geliştirilen neon gaz boşaltma lambası, lâmbayı besleyen yani istenen ışığı üreten elektrik yoğunluğunu değiştirerek alıcıdaki ışığın yoğunluğunu değiştirerek alıcıdaki ışığın yoğunluğunu değiştirmeyi mümkün kıldı. İcat, İngilterede J. L. Baired ve ABD'de C.F. Jenkins tarafından uyarlandı. 1923'te, Nipkow'un fikirlerini kullanarak mekanik metodlarla deney yapmaya başladılar.

1926'da Baird, görüntüleri hareket halinde tonlarla göndererek ilk televizyon göndermeyi gerçekleştirdi. Bu görüntüler, saniyede yaklaşık on kez tekrarlanan 30 çizgiden oluşuyordu. Sonuçlar zayıf ve küçük 10 cm.lik bir ekranda olmasına rağmen televizyonun gelişmesi işlemlerinde ilk adımdı ve 1929 ile 1935 arasında İngiltere ve ABD'de ortaya çıkarılan deneysel gönderimler için temeldi.

Ancak, elektronik alandaki gelişmelerden ötürü pratiğe uygulandığında Swinton'un dahiyane fikirlerinden ötürü mekanik sistemler kısa zamanda terkedildi.

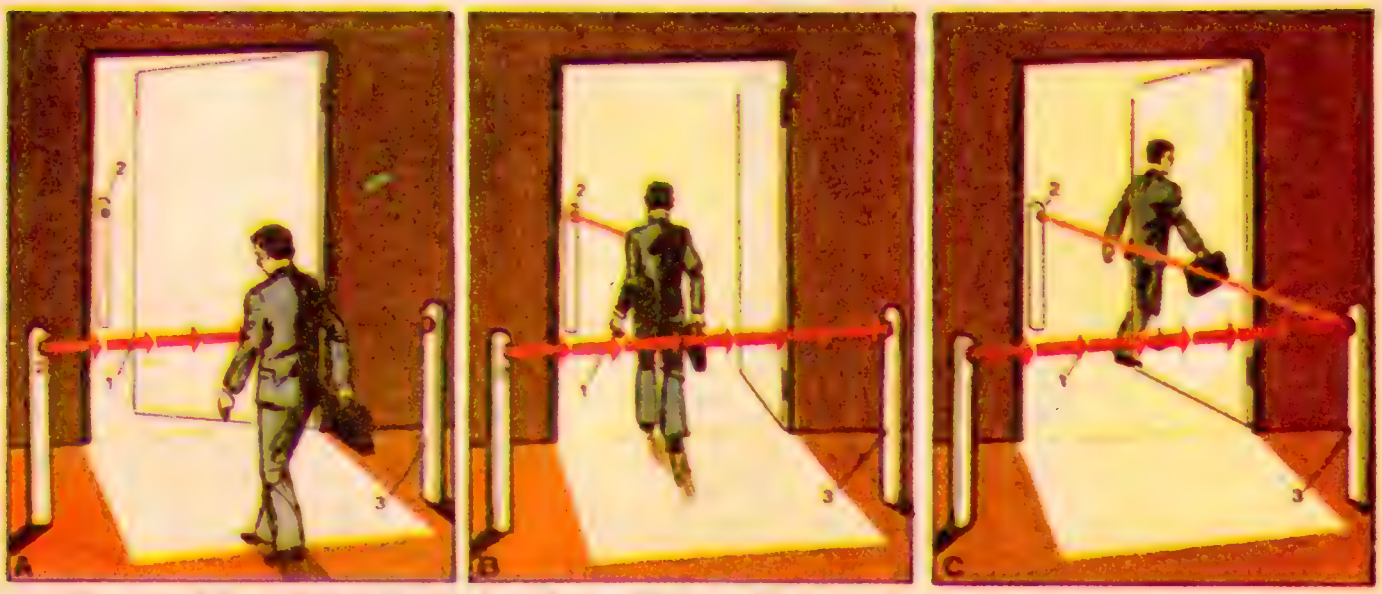

Fotoelektrik hücre. Bir kişi, yayma kaynağından (2), kontrol ünitesine (3) giden bir ışık demetinin yolunu keserse, elektrik kesilir ve kapı açılır. Kişi kapıdan geçer geçmez, ışık yolunu kesmezse, bu ışın yine kontrol hücresine çarpar ve kapı kapanır.

MEKANİK TELEVİZYON

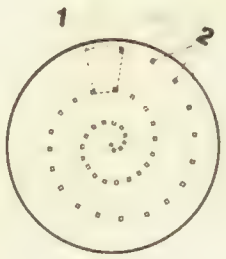

44 Çizgi görüntü için Nipkow'un diski. 1) Yansıyan görüntü alanı 2) Delik

Nipkov tarafından geliştirilen de olduğu gibi, bir mekanik televizyonda gönderilecek, görüntü helezoni şekilde yerleştirilen kare açıklıklara sahip dönen bir disk üzerinde odaklandırılır. Disk döndükçe dıştaki açıklık ya da delik, görüntünün üst kısmını yansıtır... Ve bunun arkasından geçen ışık, görüntünün bu kısmının gölgesini (parlaklık değerleri) ve ışığa doğrudan orantılı olarak değişir. Dış açıklık görüntünün üzerinden geçtiğinde, hemen arkasından gelen iç açıklık, öncekinin altında paralel ve direkt bir yol izler. İkinci açıklıktan geçerken kaydedilen ışık değişiklikleri, "yansıtılan" alan boyundaki görüntünün parlaklık değerleridir.

Disk döndükçe, görüntünün tüm yüzeyi "çizgi çizgi" yansıtılıncaya kadar, birbirinin ardı sıra gelen ışıklı şeritler alt alta dizilir. İşlem diskin her dönüşüyle tekrarlanır. Bu şekilde tüm görüntü başarılı bir şekilde ve ayrıntılı olarak yansıtılır. Bu açıklıklardan geçen ışık, bu parlaklık değerlerini bir elektrik sinyali dizisine çeviren bir fotoelektrik hücreye çarpar. Bu sinyaller tek bir devre boyunca alıcıya gönderilir ve alıcı da, elektrik nabızları, bir neon boşaltma lambasının, ışık değerleri dizisini yeniden üretmesini sağlar. Lambadan gelen ışık, birincisine özdeş diğer bir diskin yüzeyine yansıtılır. Bu disk göndericideki ilk diskle mükemmel bir uygunluk halinde dönmelidir, çünkü yukarıda bahsedilene simetrik bir yansıtma ve genişletme işlemi anlamında, orijinaline benzer bir görüntüyü yeniden üretmek için parlaklık değerleri kesin ve tam konumlarında olmalıdır.

Dönme, insan gözünün görüntü kalımı özelliğinin etkili olması için, yeteri kadar hızlı olduğu sürece, göz görüntüyü hareket halindeki bir dizi nokta olarak değil tam bir bütün olarak görecektir.

Kameranın ve alıcının yansıtma hızındaki tam uygunluğa olan gereksinim sadece mekanik için değil, tüm diğer televizyon sistemleri için de temeldir.

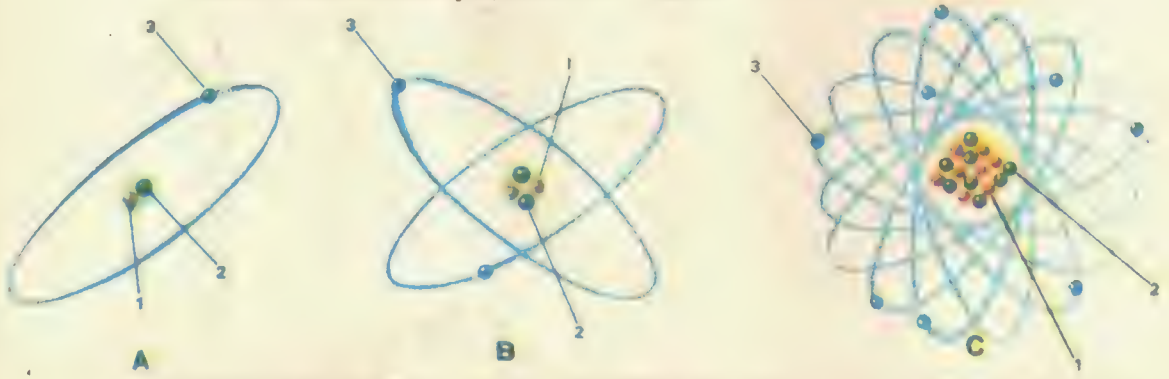

Bir atomun yapısı: Deteryum atomları (ağır hidrojen) A; helyum atomları (B); Oksijen atomları (C) sahip oldukları proton (1), nötron (2) ve elektron (3) sayılarında değişiklik gösterirler. Deteryumun atom çekirdeğinde, bir proton ve bir nötron vardır. Helyum atomunda iki yörüngesel elektronla birlikte 2 proton ve 2 nötron vardır.

William Crookes, "radyometresiyle" birlikte, camla kaplı bir vakum tüpün içindeki bir tekerleği döndürerek, güneşten gelen enerjinin hareketi üretebileceğini kanıtladı. A) Katod, B) Anod, 1) Elektronların etkisiyle birlikte dönen pervaneler, tekerleğin hareketini sağlar.

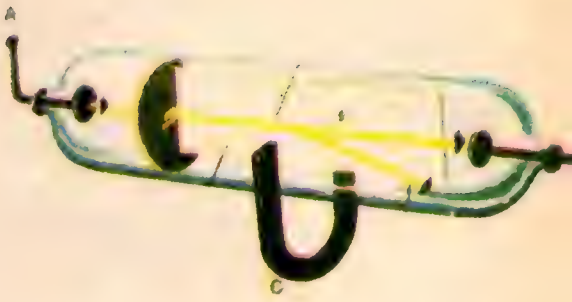

Katoddan (A) gelen ışınlar düz bir rota izlerler. (2). Eğer tüpün etrafına bir mıknatıs (C) yerleştirilirse, yaratılan manyetik alan, Anoda (A) giden elektron demetlerinin yolunda bir sapma (3) oluşturur. Rota floresanlı ekranda (1) kaydedilir.

KATOD IŞINLARI

19. yüzyılın en önemli keşiflerinden biri elektronun varlığı idi. Fakat J.J. Thomson keşfini yapmadan ve bu konu üzerinde teorik sonuçlarını çıkarmadan, Hollandalı Hendrik Lorentz bu ismi küçük parçacıklara vermeden - İrlandalı George Stoney'nin elektriğin kuramsal birimine verdiği isim-çok önceleri elektronun özellikleri fizikçileri şaşırtıyordu.

Vakumun garip özellikleri, nadir elementler üzerine çalışan ve 1878'de talanyumu bulan İngiliz bilim adamı William Crookes'un dikkatini çekti. Araştırma çalışmaları onu negatif elektrodun (Katod) bir Geissler tüpü içerisinde yüksek bir voltaja tâbi kılındığında etrafında oluşan ender radyasyon ve aydınlığı araştırmaya yöneltti. Aynı yıl Crookes, radyasyonun çok daha duyarlı ve kesin olarak incelenebileceği, gelişmiş bir vakum tüpü icat etti. Katod radyasyonunun (1876'da Alman Eugen Goldstein bunlara katod ışınları demiştir.) düz, bir çizgi halinde hareket ettiğini söyledi. Işının yoluna konan küçük cisimler, tüpün ucunda gölgeler oluşturdular ve radyasyon, ışının yoluna küçük bir yeldeğirmeni konduğunda onu döndürdü. Deneyleri çevreleyen alan ışınların elektromanyetik doğasını ortaya çıkardı, fakat bir deney daha eksikti. Crookes, sonraki günlerde elektronik televizyon için temel bir ilke olan şeyi kanıtladı: bu ışınlar bir mıknatısla saptırılabiliyordu.

20 yıl sonra, 1897'de, J.J. Thomson, gelişmiş bir katod ışını tüpü kullanarak radyasyonun eksi yüklü taneciklerden oluştuğunu ve bir manyetik alanla saptırıldığını kanıtladı. Ayrıca,

Thomas Alva Edison tarafından icat edilen radyografik aygıtlar

gündemdeki taneciklerin - elektronların - atomdan daha küçük olduğunu belirtti ve atomdan küçük taneciklerin modern fiziğini kehanet olmaktan çıkarttı.

Diğer tarafta, katod ışınlarının özelliklerinin ve birtakım kimyasal bileşikler içinde çıkarttıkları aydınlığın keşfi, bugün, 1895'deki bilim devriminin ilk adımı olarak anılan, Alman Wilhelm Röntgen'in x-ışını'nı keşfine yolaçtı.

x- ışınları vücudun yumuşak dokularından kolayca geçen, fakat kemiklerimizin daha sert dokularından geçmeyen bir elektromanyetik radyasyon biçimidir. Bu ışınlarla, organizmamızın içerisinin fotoğrafı, zor büyümelerin, kırıkların, metal cisimlerin v.s. varlığını müthiş bir kesinlikle ortaya çıkaracak şekilde çekilebilmektedir. x-ışınlarının teşhis amacıyla tıp alanındaki uygulamaları çok iyi bilinen bir gerçektir.

KATOD IŞIN TÜPÜ

Elektronik televizyonun pratik icrasını mümkün kılan bu harika tüp, içinde yüksek bir boşluğa tâbi kılınan ve biraz uzun bir şekli olan cam bir kaptır. Eksi elektrod ya da katod bir uca, artı elektrod ya da anod diğer bir noktaya - başlangıçta ortaya yakın bir yere, yerleştirilir. Akım geçtiği zaman, elektronlar katoddan, katod ışınları denen bir elektron akıntısı şeklinde boşalırlar. Bu elektromanyetik radyasyonlar eğer ışının yoluna bir cisim konursa, tüpün diğer ucunda gölgeler oluştururlar. Termionik çıkışın, yani elektronların sıcak bir telden çıkışının, çok sayıda pratik uygulamaları vardır. En önemli uygulamalarından biri elektron tabancalarıdır. Elektrotların bir katod ışını tüpündeki bu oluşturulumlarda, bir tel elektrikle ısıtılır (katod) ve artı yükle yüklenmiş metal bir silindirle (anod) çevrilir ve bir açıklık bırakılır. Tel ve silindir tüp içindeki yüksek vakumla çevrelenir.

Akkor halindeki telden çıkan elektronların çoğu silindirik levhaya çarpmasına rağmen, açıklıktan geçerek tüpün öteki kenarına ulaşırlar. Eğer bu tüp floresanslı-ekran görevini gören bir madde ile kaplanırsa elektron demetinin çarptığı yerde parlak bir nokta oluşacaktır. Küçük bir ayarlamayla bu vakum tüp bir osiloskopa dönüştürülebilir. Işının her ikisi arasından geçebileceği şekilde tüp içerisine 2 yatay metal yerleştirerek taneciklerin bu akışı, her ikisi de elektrik olarak dolduğunda, dikey olarak, artı levhaya doğru saptırılabilir. Parlak noktanın yukarı ya da aşağı hareketi, levhalardaki potansiyel değişimle birlikte, ekran üzerine yerleştirilen dereceli bir ölçeğin yardımıyla, adı geçen levhaların yükünün ölçülmesini sağlar.

Aynı şekilde bir çift dikey levhayla, elektron demetinin yatay sapması elde edilir. Sonunda elde edilen cihaz osiloskop olarak bilinir ve levhaların elektrik yükündeki hızlı değişimleri kaydetmede kullanılır.

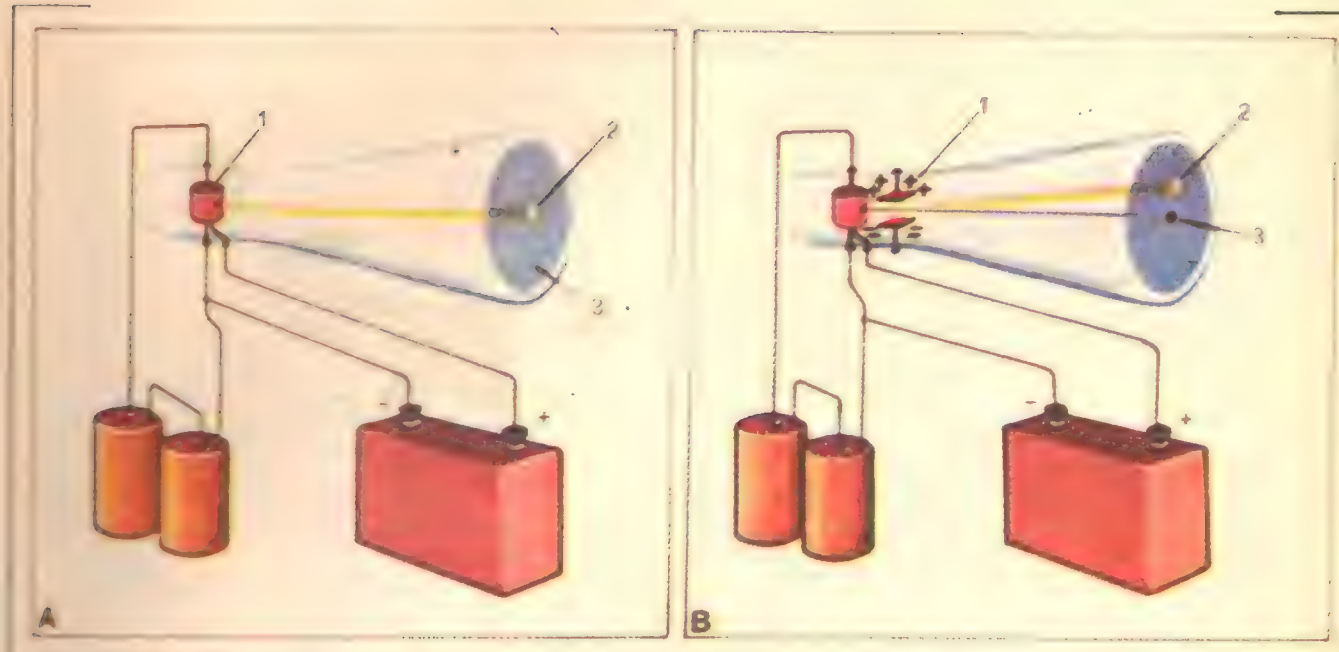

Elektron tabancası tüpü: A) Bir açıklığı (1) olan küçük bir silindir, sıcak bir teli sarar ve büyük bir batarya'dan gelen akımla beslenir. Vakum tüpün (3) Sağ ucu, elektron demeti bir ışık noktası oluşturacak şekilde ekrana yansıdığında, parlayan bir floresanlı ekrandan oluşur (2) B) Elektron tabancası tüpü, elektron demetinin karşısına yatay metal levhalar konarak bir osiloskopa çevrilebilir. Eğer yukarıdaki levha artı, aşağıdaki levha eksi yükle yüklenirse, elektron demeti ekrandaki (3) konumundan yukarıya doğru sapacaktır. Noktanın dikey yöndeki hareketi levhalar üzerindeki yükün ölçüsünü belirtecektir. Yatay sapma, dikey levhalar kullanılarak gerçekleştirilebilir.

ELEKTRONİK TELEVİZYON

TELEVİZYONUN BİR EĞLENCE ARACI OLARAK HALKA AÇIK İLK SERGİLENİŞİ 1930'da Baird, Coliseum Tiyatrosu'nda Londra halkına televizyon aracılığıyla görüntünün ilk gönderilişini bir ekran üzerinde gösterdiğinde gerçekleştirmiştir. Yani, mucit nihayet 1926'da ilk kez denediği şeyi başarmıştır.

Televizyon bir gerçek olmasına rağmen toplum onu kabul etmede yavaş davranıyordu ve genelde bir merak cismi olarak kabul ediliyordu. Televizyonun mümkün olduğu gerçeği kanıtlanmıştı ve başarısı bir zaman sorunuydu. Aynı yıl, diğer bir mucit, Rus asıllı Amerikalı Vladimir Zworykin, sonradan ilk televizyon sistemi olacak son dokunmayı yaptı. Zworykin elektronik çağın tüm bilimsel ve teknolojik cihazları ve deneyi geliştirmesi için Amerikan Radyo Birliği'nin başkanı David Sarnoff'un yaptığı 100.000 dolarlık mali yardım ile birlikte küçük bir icatla, yani İKONOSKOP'la öncülerin fikirlerini genişleterek ve geliştirerek modern televizyonun babası oldu.

Zworykin 1912'de, Leningrad Teknoloji Enstitüsünden elektrik mühendisi olarak mezun oldu ve lisansüstü çalışması için Fransa'ya gitti. 1914'de Birinci Dünya Savaşı patlak verdiğinde orduda bir radyo görevlisi olarak hizmet ittiği Rusya'ya gitti. Rus Devriminin patlak vermesiyle bir kez daha Rusya'yı terketti ve 1919'da ABD'ye gitti. Orada Westinghouse Elektrik şirketinde çalıştı ve 1926'da - Baird'in Londra'da ilk mekanik televizyon gösterisini yaptığı yıl - Pittsburg Üniversitesinde doktora derecesini aldı.

Fakat Rus mucit başka bir şey arıyordu. Belki de, Swinton'un fikirlerini izleyerek - bu konuda pek emin olmamakla birlikte - ve "asrın bilimsel oyuncağıyla" - katod ışın tüpü - büyülenerek, katod ışınlarının davranışlarını araştırdı ve elektron demetinin hızının çok büyük olmasından dolayı, yönsel değişen manyetik alanın saniyenin çok küçük bir aralığında bu ışınların bir görüntüyü ayırmasını sağlayabileceği - yani ışının görüntünün her parçasından geçmesinin sağlanabileceği - sonucuna vardı. Fikrini 1923'de tamamladı ve bu görevi gören özel tüpe "İKONOSKOP" dedi. 1929'da Amerikan Radyo Birliği'ne araştırma müdürü olarak girdi. Zworykin, 1930'da tüpünü inşa etti ve Amerikan Radyo Birliği 1932'de alıcı için geliştirilmiş bir katod tüpü kullanarak Swinton'un teorik söylentilerinin pratiğe uygulanabileceğini gösterdi... İlk kez-başlangıçta 120 çizgili-elektronik televizyon sistemini sundu.

İkonoskopun ve elektronik tekniğin tüm alanlarının başarısı, tüm dünyada araştırma için büyük bir güven

yarattı. ABD'de, çalışma temel olarak ARB laboratuarlarında merkezleniyordu. Kısa bir süre sonra yansıtma çizgileri 343'e çıkarıldı ve diğer ilerlemeleri hemen başarıya ulaşacak şekilde takip etti.

Bu sırada, araştırma çalışmaları Almanya'da, özellikle yüksek vakumlu katod ışını tüpleri alanında hızla gelişti. Ve 1935'te BBC tarafından 405 çizgi yansıması kullanılarak Emitron uygulandı. 1964'de uygulanan uluslararası standart Avrupa'da 625 çizgi ve ABD'de 525 idi.

ABD'de ilk düzenli gönderme, 1941'de başladı ve savaştan sonraki ilk yıllarda tüm dünyaya yayıldı. 1947'de, önünde "TELEVİZYON BURADA" işareti olmayan bir bar, lokanta ya da süpermarket kalmamıştı. Ve ucuz barlarda ve kalabalık lokantalarda ve süpermarketlerde, televizyon izleyicileri ekrana gelen muhteşem boks maçlarını, beyzbol maçlarını, güldürü programlarını ve politik demeçleri izliyorlardı. Ve tabii ki, çok kısa zamanda düzinelerce reklamlarla bombardımana uğradılar.

Televizyonun bu ilk aşaması tamamlandığında, bu yeni iletişim mekanizması tüm toplantı yerlerine ve tüm ailenin dikkatini çekerek saltanatını sürdürdüğü evlere kadar her yere uyarlandı. Elektron tüplerinin ve kameraların keşfi ile Orthicon, Vidicon, İsocon, Plumbicon, ve Vistacon gibi isimlerle birlikte gündeme gelen teknik gelişmeler bu konuyu, teknisyenlerden çok sosyologlar için özel bir analiz konusu yaptı..

Hareketini kolaylaştırmak için özel bir yere yerleştirilmiş Renkli Televizyon Kamerası

TELEVİZYON VE ELEKTRONİK

Televizyon görüntüsünün gönderilmesini sağlayan ilkeler başlıca 3 ana gruba ayrılabilir: Görüntü toplama, radyo gönderme ve ekrana aktarma.

İlk aşama bir televizyon kamerasıyla başarılır, toplama ünitesi ışık görüntüsünü çok yüksek frekanslı elektrik sinyallerine dönüştürmede kullanılır. Bunu başarmak için televizyon kamerasına "retina" görevi gören bir mozaik üzerine görüntüyü odaklayan fotoğraf makinesininkine benzer mercekleri, "gözü" olan bir kamera gerekir. Bu retina, büyük bir vakumu kapalı ve sıkı tutan, elektron tabancasını tutan bir "boyun"la birlikte İKONOSKOP'a ya da daha yenilerine yerleştirilir. Mozaik, elektron tabancasının karşısına yerleştirilir ve ön yüzünde birbirinden izole edilmiş çok sayıda küçük fotohassas gümüş - sesyum kürecikleriyle kaplı ince bir mika levhadan oluşur. Bu aslında minyatür bir elektrik gözüdür. Mozaik, çok sayıda küçük gözcüklerden oluşan bir sinek gözüne benzer.

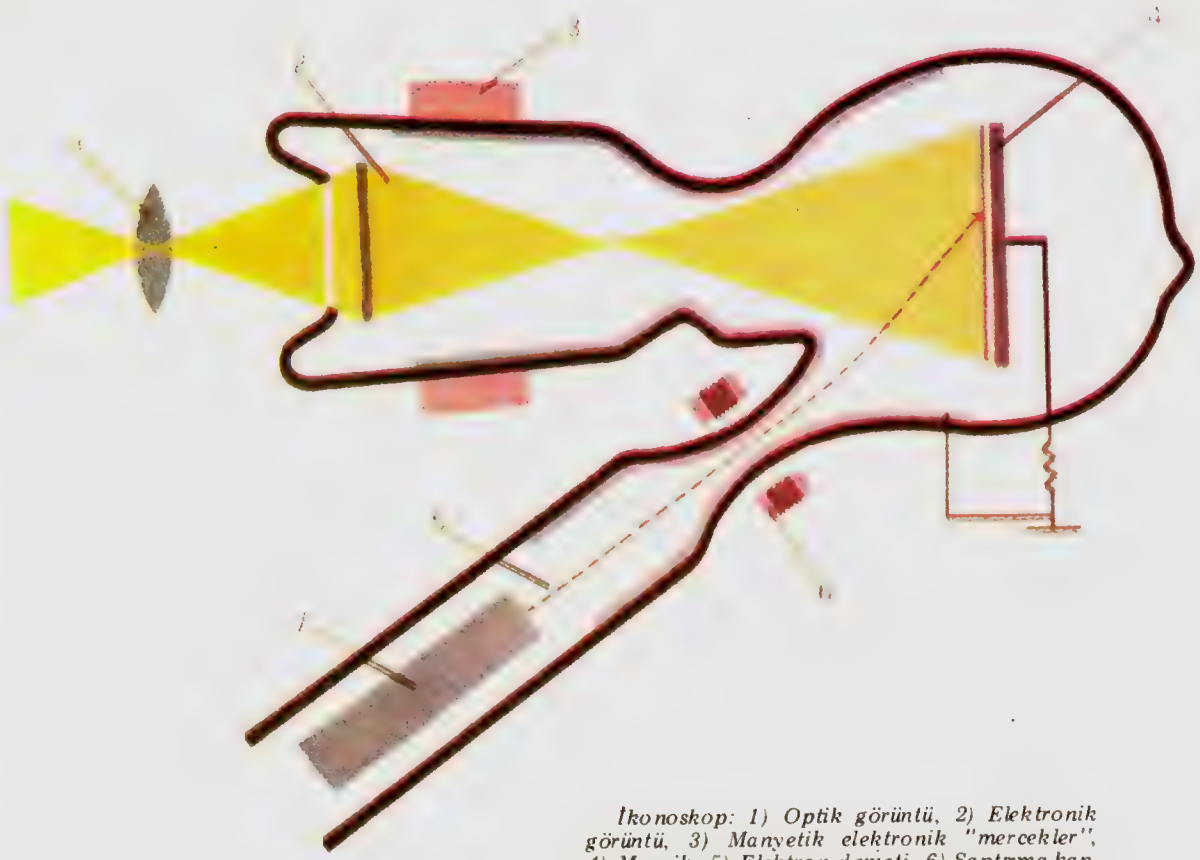

İkonoskop: 1) Optik görüntü, 2) Elektronik görüntü, 3) Manyetik elektronik "mercekler", 4) Mozaik, 5) Elektron demeti, 6) Saptırma kangalları, 7) Elektron tabancası

Kabarcığın boynundan, elektron tabancası mozaiğe atış yapar. Elektron demeti her kürecik grubuna başarılı olarak çarparak mika levha boyunda önceden belirlenen kalıptaki görüntüyü yansıtır.

Bu kalıp, yansıtma işlemini yapmak için demeti saptıran değişken yoğunluk kangalları aracılığıyla başarılır. Yansıyan demet yoğunluğu, bu fotohassas gereçlerden ışığın ürettiği elektrik yüküne göre değişir. Yükteki bu değişim, mozaik üzerinde bir yükselticiye gönderilen bir elektrik yükü değişimine çevrilir. Aynen radyoda olduğu gibi, bu sinyaller, bir anten aracılığıyla gönderilen ve daha sonra bir alıcı antenle toplanan taşıyıcı bir dalgaya aktarılır.

Radyo dalgalarının engelleri "atlama" ya da "bir yanından geçme" özelliklerine karşın, televizyon için kullanılan kısa dalgalar, ışık dalgalarına benzer bir şekilde hareket ederler; bir denizfenerinden gönderilen ışık gibi, yüksek bir alıcı antene doğrudan gönderilmedikleri zaman uygun bir şekilde alınamazlar. Bu, gönderme istasyonundan 100 kilometre öteye istasyonlar ya da antenler kurmanın zorunluluğunu açıklamaktadır.

Alıcı cihazlar, temel olarak işlemi ters çevirme görevini görürler. Bu adım için bir resim tüpü ya da kineskop gereklidir. Bu, alıcının en büyük ve en önemli parçasıdır. Bu, içi tamamen boşaltılmış koni şeklinde yapısı olan ve tüp yüzünün içinde seyretme ekranı-

koninin geniş ucunu kapatan eğri bir cam levha - bulunan bir cihazdır. Floresanlı bir maddeyle - zink sülfit ve zink kadmiyum sülfitin bir karışımı - kaplı olan ekran, tüpün karşı ucunda bulunan elektron tabancasından çıkan elektronların çarpmasıyla bir görüntü halinde aydınlanır. Artı yüklü kol-ilk anod-katoddaki-elektron yayan element-eksi elektronları çeker ve bunlar izleme ekranına doğru hareket ederler. Bunların, kontrol elektrotları tarafından yolları kesilir ve bazıları kontrol elektrodundaki dairesel bir açıklıktan geçerken diğerleri geçemezler.

Resim sinyali bu noktada, elektronlar kontrol elektrodundan geçmeden önce uygulanır. Resim sinyali, kontrol elektrodundan geçen elektronların sayısını kontrol eder. Elektron demeti, yansıtma işaretini verecek şekilde ekran üzerine odaklanır. Yansıtma, birleştirildiğinde sapma boyunduruğunu oluşturan 2 set elektromanyetik kangaldan tarafından üretilir.

Yansıma çizgilerin sayısı değişiktir: Avrupa'da 625 çizgi, ABD'de 525 kullanılır.

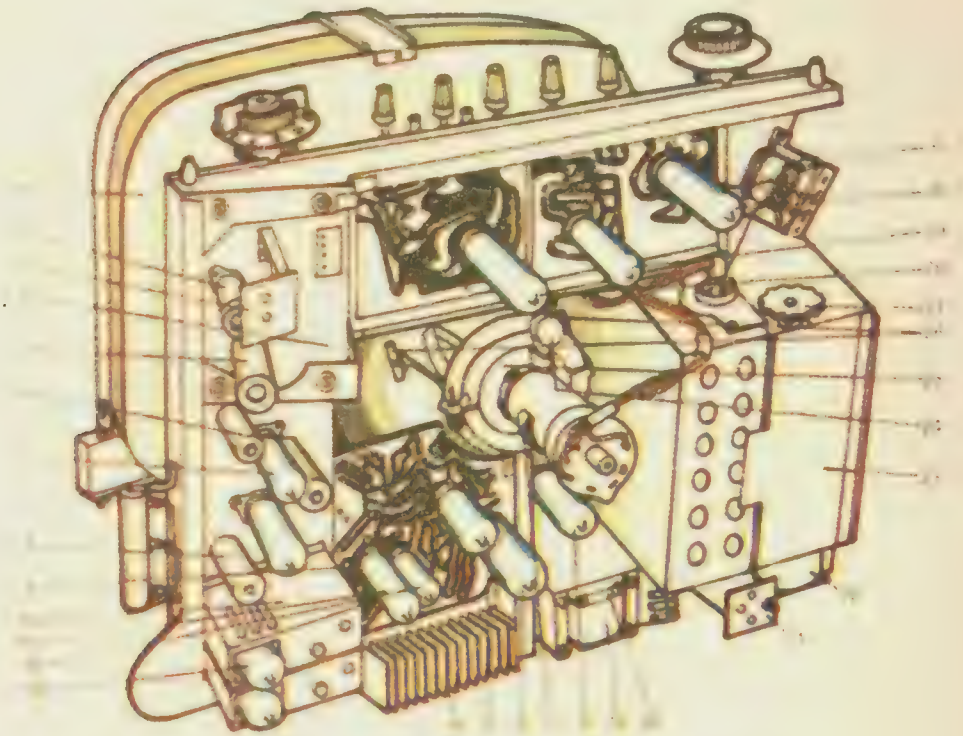

Elektron tüplü televizyon aygıtı: 1) Resim tüpü, 2) Primer yüksek frekans devresi, 3) Anten girişi, 4) Kanal düğmesi, 5) Karıştırıcı (mikser) ve osilatör devresi, 6) Orta frekans video yükselticisi, 7) Frekans amplifikatörü, 8) Video çıkışı, orta frekans direnci, 9) Basılmış devre 10) Orta frekans video dedektörü, 11) Video yükselticisi, 12) Kontrast kontrol regülatörü, 13) Girişim çeviricisi, 14) Selenyum düzelticisi, 15) Ayarlama ayırıcısı, 16) Ses orta frekans yükselticisi, 17) İyon tuzağı, 18) Ses düzenleyicisi ve primer alçak frekans yükselticisi, 19) Güç desteği, 20) Isı iletkeni, 21) Uzaktan kontrol bağlantı levhası, 22) Dikep saptırma çıkış transformatörü, 23) Örtme, 24) Merkezleme kontrol, 25) Saptırma kangalı, 26) Distorsiyon kontrol muknatısları, 27) Voltaj selektörü, 28) Dikey osilatör, 29) Yatay osilatör, 30) Son alçak frekans devresi, 31) Ses transformatörü.

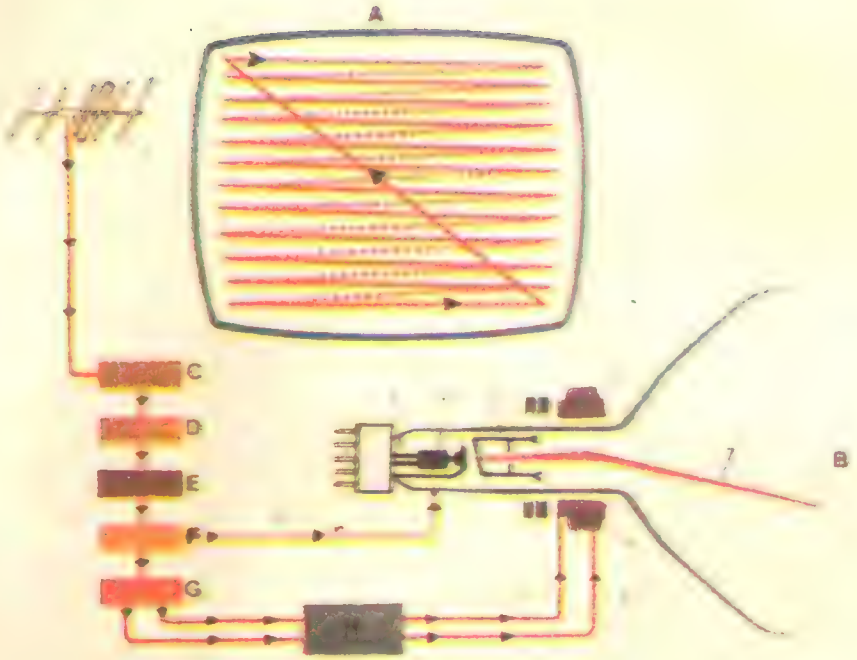

TV alıcısı: Televizyon dalgaları, alıcı aygıtın üzerindeki antenle (1) toplanır ve yüksek frekans yükselticisi C), video dedektörü (D), yükseltici (E) ve senkronize sinyal ayırıcısından (F—G) geçer. Sapma jeneratörü (H), sapma kangalları (6) tarafından gerçekleştirilen yatay sapma (9) ve dikep sapmayı (8) kontrol eder. Parlaklık kontrolu (2), kontrol elektrodundan, katoddan (3) ve rektife (düzenleyici) tüpünden geçen elektron sayısını kontrol eder.

TELEVİZYON İZLEYİCİLERİ

Televizyon bir kitle iletişim organıdır ve bundan ötürü amacı mümkün olan en büyük sayıda kişinin dikkatini çekmektir. Bu özellik, bazılarının söylediği gibi "içinde bulunduğumuz çağın en önemli "icatı"nı, onu mümkün kılan teknik olağanüstülükten çok sosyal, ekonomik ve politik bir olay yapmıştır.

Modern sosyoloji, televizyonda mükkemmel bir araştırma alanı bulmuştur. Politikacılar ve hükümetler, kendi emirlerine amade devlet kanallarını aracılığıyla, her eve ulaşacak şekilde kuvvetli bir propagandayla, ikna ve halkla doğrudan iletişimi kontrol altına aldıklarını farkettiler.

Televizyon; radyo, gazete ve magazinlerden farklı olarak, 2 duyumuzun görme ve işitme - dikkatini gerekli kılar ve böylece izleyicinin dikkatini toplama gücünü artırır. Bu bazen reklamlara ya da devlet televizyon şebekelerine karşı olanlar tarafından kollektif uyutma, telkin etme veya idare etme şeklinde adlandırılır. Televizyon, yine 2 duyuya seslenmesine karşın, sinemadan da farklıdır, çünkü televizyon seyirciye ulaşmaktadır, hareketli filmlerde (sinemada) seyirci eğlencesini kendi gidip bulmalıdır. Kişi "sinemalara" gideceğine, hangi filmi seçeceğine karar vermeli ve bir tiyatro ya da sporlarda olduğu gibi cebinde yeteri kadar parası olmalıdır. Ancak TV durumunda, oturma odasında bir TV cihazına sahip olmakla televizyon izleyicisi, opsiyonlar çeşit ve kalite olarak sınırlı olsa bile, sinema tiyatro ve diğer eğlenceleri seyredebilir. Küçük ekrandaki programlar, koltukta oturup rahatça seyretmekten ötürü kendini pratik olarak kabul ettirmiştir. Eğer bir program izleyiciyi cezbetmiyorsa, kanalı değiştirebilir. - hizmetine sunulmuş birkaç tane varsa - ya da televizyonu kapatabilir. Ancak genelde, cihaz bir kez açıldı mı, evin davetsiz misafirinin görünmez bir gücü onu kapatmayı çok zorlaştırır. Ve programlar geldiği gibi kabul edilir. Ve propaganda ve reklamcılıkla uğraşanlar

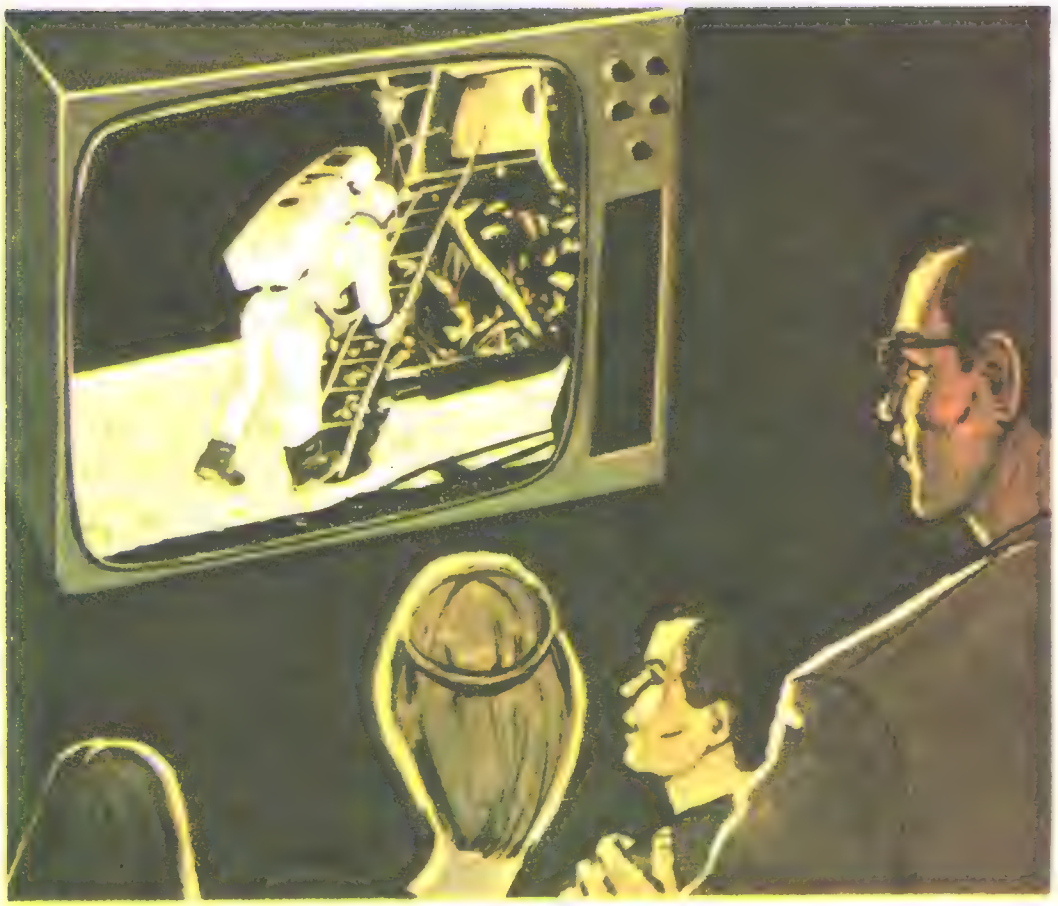

Televizyon ulaşılmaz bir mesafa tanımaz. Çağdaş insanlığın en büyük adımı — Ay'a ayak basma —, Dünyadaki milyonlarca insana TV. aracılığıyla izletildi.

bunu çok iyi bilir. Radyodaki zamana ya da gazetedeki yere kıyasla televizyon yayınlarının bir saniyesinin bu kadar çok pahalı olmasının nedeni budur. Televizyondaki reklamlar, sunulan eğitsel ya da artistik programlardan çok daha kalitelidir. Filmler tiyatro ve eğlence sunar. Televizyon kendi eğlencesini kabul ettirir.

Televizyonun değeri, diğer eğlence değerlerinden çok fazladır, ve televizyonun tercih nedenleri iletişimle ilgili tüm bilim alanları tarafından incelenmiştir. Bu televizyon seyircileri kimlerdir?

Bir kaç yıl önce UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) tarafından yayınlanan bir rapor şunu ortaya çıkarmıştır: Televizyon genel olarak çocuklar, az eğitim görmüş ebeveynler ve az gelirli aileler arasında çok başarılıdır. Benzer sonuçlar, İtalyan yayın servisi (RAI — Radiotelevision İtaliana)'nın Düşünce Servisi tarafından düzenlenen düşünceler üzerinde çalışmalarda elde edilmiştir ve bu çalışmalar, televizyon kitlesinin % 58'nin ilkokul eğitiminden fazla eğitimi olmadığını ve TV seyreden üniversite öğrencilerinin ve profesyonellerin yaklaşık % 7 olduğunu ortaya çıkarttı. Bu sonuçlar televizyon izleyicilerini küçük düşürücü görünebilir, fakat yine de sosyolojik yöntemlerle kitle düşüncesinin ortaya çıkarttığı objektif sonuçlardır.

Talihini bu konuya bağlı olarak artıran, TV'nin öncülerinden birinin sözleri tüm ticari TV şebekesi direktörleri için doğrudur. Amerikan NBC'den David Sarnoff "eğer TV kitlesi entellektüellere önem verirse, 6 ayda paramparça olurlar" diyerek programların düşük kalitesi ve TV'nin bir sanat ortamı gibi kullanılması konusunda gelen eleştirileri yanıtlamıştır. Halk hafif ve kolay programları sever. Ve bu sadece TV'de olmaz. konuşmasına devam ederek güldürü kitaplarının makalelerden daha fazla satıldığı gerçeğini ve ofislerdeki şikayet kutularının eleştirmenlerin favorisi olmadığını vurgular. Ve bu kitaplarda da kendi kendini tekrarlar.

Televizyon, Sarnoff tarafından önerildiği kadarıyla, daha fazla sayıda kişiye seslenen ticari bir girişimdir çünkü onu mümkün kılan onlardır. Sanat ve kültürün, programları hazırlayan firmalarla ilke olarak hiç bir ilişkisi yoktur. Bu ABD'de olduğu gibi kişiye ilişkin özel şebekeler için gerçek olabilir, fakat TV'nin devlet tekelinde il-

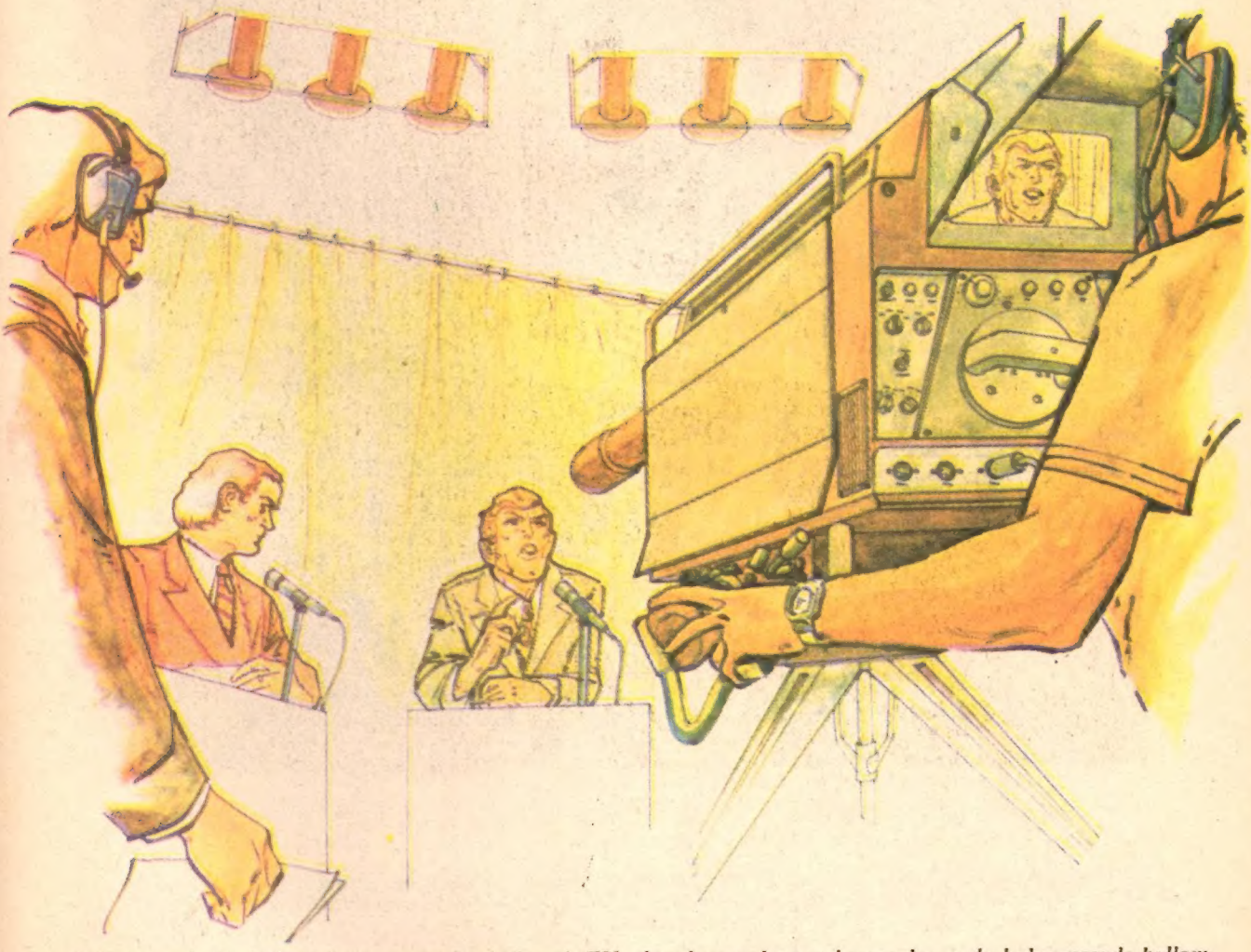

Televizyonun bir kitle iletişim aracı olarak önemi, TV. ekranlarının hemen hemen her evde bulunmasıyla kullanımının getirdiği sorunlarla ölçülebilir.

duğu yerlerde ya da bir devlet şebekesinin olduğu yerlerde ya da televizyon girişimini ortak bir sistem altında kontrol eden ya da düzenleyen bir nevi özerk varlıkların olduğu yerlerde ne olacak?

Televizyon kontrolunun ya da tekelinin devlet elinde olması, TV'yi bir kültür, bilgi ve sanat aracı olarak düşünmeye yöneltir. Hem devlet hem de ticari yayınlarda kuvvetli artistik kalite standartları ve reklam standartları vardır. Ancak, bu durumda da bir çok şikâyet vardır. Resmi bir kültür kabul ettirilmeli midir? Herkesi tatmin etmek ve yine de izleyicilerin dikkatini çekmek ve aynı anda eğlendirmek için programlar nasıl planlanabilir? Eğer rekabet yoksa kalite düşmeyecek mi? Tipik bir kitle telkiniyle karşı karşıya değilmiyiz?

Tartışmalar tüm dünyada devam etmektedir. Ve edecektir. Fakat bir tek şey kesin. Tüm dünyada, parlak ekranlı beklenmeyen misafir çoğu evlerde yerini buldu ve bugün etkilenmiş seyircinin bir buz kutusu ve bir otomobille birlikte, diğer bir gezegene inişin ve bir futbol maçının en ince detaylarını sunan cihazları almaya ya da düşlemeye yönelten bu sihirli kutusuz toplumumuzu hayal etmek olanaksızdır.

Televizyon burada durmaktadır ve insanın tekerlekten, nükleer enerjiye kadarki icatlarının büyük kısmı gibi, her şey verdiği kullanışlılığa ve kavrandığı töresel kriterlere bağımlıdır.

Kapalı devre televizyonun bir çok kullanımı arasında "öğretim" başta gelir. Örneğin, ameliyatlar çok sayıda tıp öğrencisi tarafından, ameliyat odasından belirli bir uzaklıkta en ince ayrıntılarıyla izlenebilmektedir.

YENİ BİR KARAKTER

Renkli televizyon, ortaya çıktığında yeni bir fikir değildi; sahip olacağı çekiciliği ve sunabileceği yeni olasılıklar, mucitlerin hayallerini uzun seneler işgal etti. 1904'de yayınlanan bir Alman patenti bu konudaki ilk öneriydi. Ve Zworykin 1925'te elektronik renkli TV sistemini gerçekleştirdi. Ancak, başarılı bir atılım olarak, ilk renkli TV gösterisi 1928 yılında Baird tarafından, 30 açıklıkla bir Nipkow diski ve her üç ana renk (mavi, yeşil, kırmızı) için bir helezonu kullanarak gerçekleştirildi. 1929'da Bell telefon laboratuarlarında çalışan Amerikalı H.E. Ives, mekanik bir sistem kullanarak, fakat 3 renkli sinyali 3 ayrı devreden aynı anda göndererek New York ile Washington D.C. arasında renkli görüntüleri 50 çizgiyle gönderdi. Aynı yıl, yine Bell'de çalışan Frank Gray 2 ya da daha fazla sinyali tek bir kanaldan gönderen bir sistemi yarattı ve böylece 20 yıl sonra geliştirilecek olan modern renkli televizyonun temel ilkelerini buldu.

Kısa bir süre sonra, teknik sorunlara 2 şekilde yaklaşabileceği ortaya çıktı. Birincisi, 3 ana renge uygulanan sinyallerin, çerçeve çerçeve, dizi halinde gönderimiydi ki, bu metod "uygunsuz" olarak nitelendiriliyordu. Diğer yaklaşım, 3 renk sinyalinin aynı anda gönderilmesi avantajını sunuyordu ve bunlar siyah beyaz bir ekran tarafından alınabiliyor ve hem siyah beyaz sistemi hem de yeni renkli sistemi uygun yapıyordu. Bu son sistem, George Valensi, 1938'de, Fransa'da düşüncelerinin patentini aldığında, müthiş bir şekilde gelişmiştir. Valensi sistemiyle siyah beyaz cihazlar yeni renkli gönderimleri olabiliyordu. Valensi'nin teknik önerileri tamamen uyarlanmamışsa da uygunluk sorusunun çözümü için kesin etkisi olmuştur.

1930'larda İngiltere'de Baird ve ABD'nin CBS (Kolombiya yayın şirke-

ti) şirketinden Peter Goldmark, az bir başarıyla da olsa uygunsuz dönen disk sistemini geliştirdiler.

Herkesin projeleri üzerindeki çalışmalarını askıya, almalarına neden olan, II. Dünya Savaşından sonra, araştırmalar devam etti ve 1953'te ABD'de uygun bir sistem Ulusal Televizyon Sistemleri Komitesi (NSTC) ortaya çıktı. 1 yıl sonra ilk düzenli ve kitle gönderimleri gerçekleştirildi ve Japonya 1960'da bu sistemi kendine uyarladı. Diğer ülkeler sistemi düzenlediler ve kendi modellerini yarattılar. Bu sistemden birisi - Faz Değişim Hattı (PAL) – W. Bruch tarafından Alman Telefunken Şirketi için geliştirildi ve bu NTSC sistemine karşı küçük fakat mahirane bir alternatiftir.

Fransız SECAM (Systeme electronique couleur ave memoire), Paris'te Henri de France tarafından geliştirilmiştir. 1967'de, Fransa ve Sovyetler Birliği SECAM'ı uyarlamalarına karşın İngiltere ve Almanya PAL sistemini kullanmaya başladı.

Parça ve alıcı cihazlardaki masraf artışına karşın, 1970'lerin ilk yıllarında tüm dünya'da 40 milyon TV cihazı vardı. 1971'deki gibi, ABD'deki renkli TV cihazlarının satışı demode olmuş siyah-beyaz sistemlerinkini şimdiden geride bırakmıştır.

RENKLİ TELEVİZYON

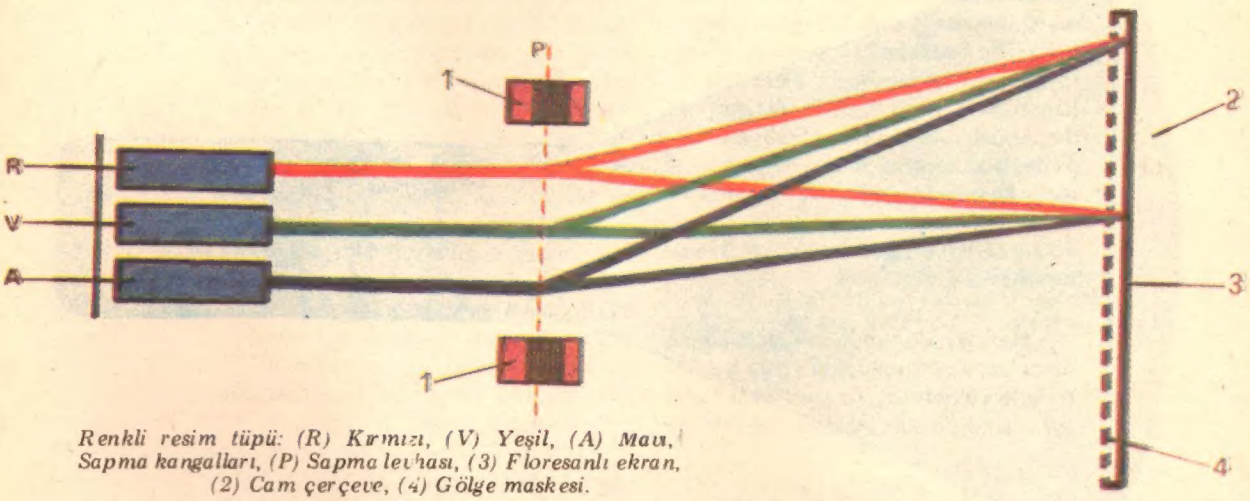

Renkli resim tüpü: (R) Kırmızı, (V) Yeşil, (A) Mavi, Sapma kangalları, (P) Sapma levhası, (3) Floresanlı ekran, (2) Cam çerçeve, (4) Gölge maskesi.

Televizyonda renkli görüntü elde etmek için, fotoğraf için kullanılan aynı kriteriyani temel renklerin önce analizini sonra sentezini yapma, uyarlandı. 3 temel renk mavi, yeşil ve kırmızı, bir görüntünün renkli tonlarını elde etmek için birleştirilebilir. Renkli TV'de ses sinyaliyle birlikte siyah ve beyazın yanısıra 3 temel renkten kromatik bilgileri kanaldan geçiren bir "elektronik kod"u taşımak için çok yüksek frekans dalgaları kullanılır. Renkli TV'de telekameranın görevi, orijinal görüntüde bulunan, değişik miktarlardaki kırmızı, mavi ve yeşili temsil eden 3 temel tonda sinyal üretmektir. Bu üç video sinyali, 3 sinyale ayırdıktan sonra resmin parlaklığını kontrol eden parlaklık ya da Y sinyali renk sinyallerinin elemanları I ve O sinyalleri, dönüştürülür.

Siyah Beyaz bir televizyon cihazı sadece Y sinyalini işler ve tek renkli resmi yeniden üretir, oysa renkli bir cihaz 3 sinyali işler. Renkli bir TV cihazı tarafından alınan bir siyah beyaz TV programı I VEO sinyallerini içermez ve bundan ötürü tek renkli olarak gönderilir.

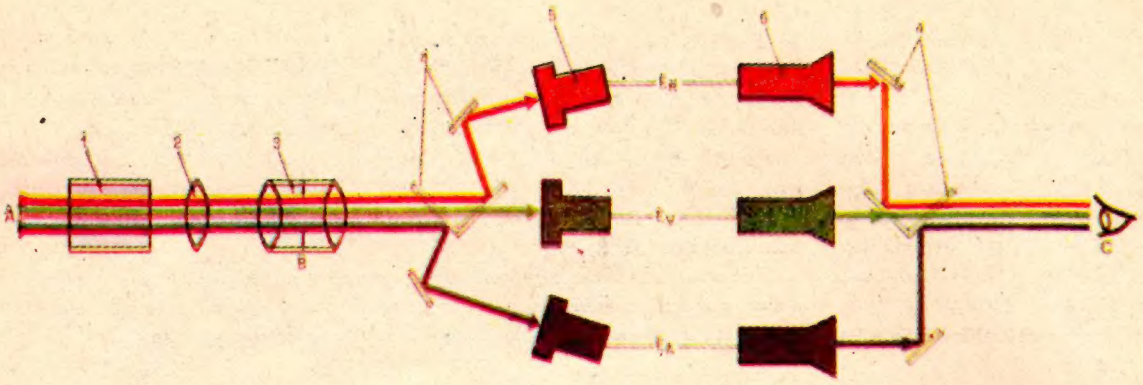

Renkli televizyon: A) Ekranlar, 1) Mercekler, 2) Alan mercekleri, 3) Ana görüntü, B) Diyafram, 4) Demet yöneltme aynaları, Renkli elektrik sinyalleri için 3 elektron tabancası, Er (kırmızı), Ev (yeşil), Ea (mavi), 6) Değişik ekran renkleri olan 3 resim tüpü. C) İzleyici.

Renkli TV kamerası, görüntünün her noktasından varolan değişik miktarlardaki 3 temel rengi temsil eder. 3 resim sinyali üretir. Tipik bir renkli TV kamerasında, mercekleri ve özel renk seçici aynaları ya da bazı ışık renklerini geçirip bazılarını geçirmeyen dikroik aynaları içeren optik sistemlere ve kapsayan 3 görüntü ortikon tüpü vardır. Aynalar, değişik renkli görüntüleri, 3 değişik kamera tüpüne yöneltir. 4 tüplü kamerada aynasız ve filtresiz, ek bir tüp yüksek kaliteli parlaklık sinyali yaratır. Geriye kalan 3 tüp, temel renk sinyallerini üretir.

Her iki durumda da elde edilen sinyaller, elektron tüpleri ya da transistörlerle yükseltilir. Ve aynı anda fakat ayrı olarak, onları elektrik nabzına çeviren bir kodlayıcıya gönderilirler.

Amerikan CBS şirketi tarafından kullanılan ve kromatik dönen diskin, değişik renkleri mavi, yeşil ve kırmızı, başarıyla geçirterek görüntüyü parçaladığı bir sistem daha vardır. Bu renkler, kameranın çözümleyici (analizer) tüpü aracılığıyla standart bir monokrömatik alıcı tüpüne gönderilen elektrik nabzına dönüştürülür. Aynaların montajı, monokröm görüntüyü, 3 değiştirici tüpe gönderir, ve tüplerin her birinin kırmızı değiştirici, diskin sadece kırmızı konumuna uygulanan ışığı alacak ve diğer renklere de aynı şey olacak şekilde dönen diskle eşleştirilmiş bir kapayıcısı vardır. Daha sonra sinyaller aynen bir önceki sistemde sözedildiği gibi, matriks ya da renk kodlayıcısına ve göndericiye geçer.

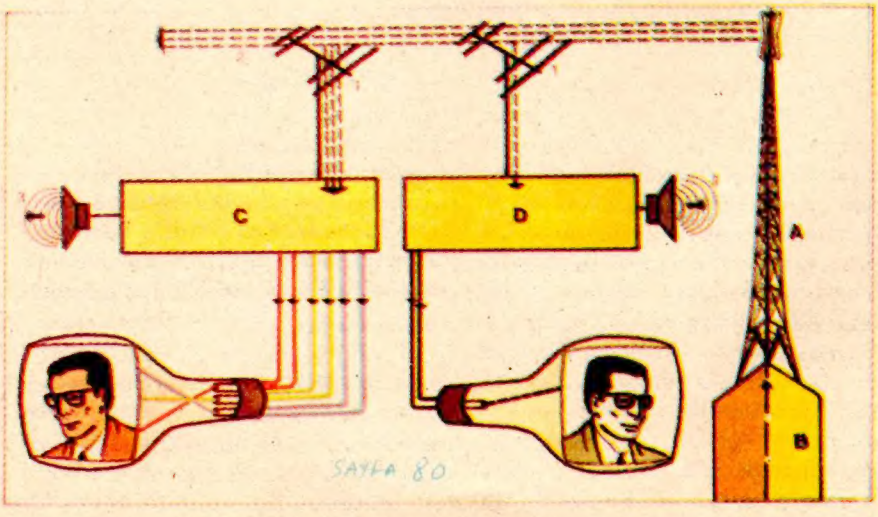

Renkli ve siyah-beyaz TV. gönderimi. Renkli gönderim ekrandan (B) ayrılır ve gönderici anten (A) aracılığıyla 3 sinyal, I, O, Y şeklinde gönderilir.